

ဓမ္မဒတအရင်ဆေကိန္ဒ မူရင်သုတိ၏သတ္တိ

ဓမ္မဒတအရင်သေကိန္ဒ
ရဲရင့်သူတို့၏သတ္တိ

မိမိတို့အားလုံးအတွက်

ရဲရဲသုတိုးစေသဖို့

CREATION THAN HTAIKE

အပ္ပမာဒေါ အမတ် ပဒံ

ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်းသည်
သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၏အကြောင်းဖြစ်သည်။

အပ္ပမာဒ
ပဒံ

အမှတ်(၁၈၉)၊ ရွှေဝါထွန်း(၂)လမ်း၊ (၃၃)ရပ်ကွက်
ဒဂုံမြို့သစ်(မြောက်ပိုင်း)၊ ရန်ကုန်။
ဖုန်း-၅၈၄၇၃၈။

ရဲရင့်သူတို့၏သတ္တိ

ပထမအကြိမ် ၊ အုပ်ရေး (၂၀၀၀) ၂၀၀၀ပြည့်နှစ် ၊ ဒီဂင်ဘာလ

စာမူခွင့်ပြုချက်	- ၈၃၇ / ၂၀၀၁ / (၁၂)
အမူခွင့်ပြုချက်	- ၇ / ၂၀၀၁ / (၁)
မျက်နှာပိုးပန်းချီ	- သန်းထိုက်
ကွန်ပျူတာစာစီ	- မိုးကွန်ပျူတာ
စီစဉ်ဖြန့်ချိသူ	- ဒေါ်သီဂီမိုး
ထုတ်ဝေသူ	- ဒေါ်ရွှေအိမ်(တိုင်းလင်းစာပေတိုက်) (၀၁၂၉၉) ၊ ၈/၆၅ ၊ အုပ်စု (၃) အောင်သီဒွီလမ်း၊ ဖော်ဘွားကြီးကုန်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
အမူနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်	- ရွှေနိုင်ငံပုံနှိပ်တိုက် ဦးမောင်မောင်လှ၊ (မြ-၀၅၇၄၄) အမှတ်၉၀(စီ)၊ ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ။
ဖြန့်ချိရေး	- အပ္ပမာဒစာစဉ် ၁၈၉၊ ရွှေဝါထွန်း(၂)လမ်း၊ ၃၃ရပ်ကွက်၊ ဒဂုံမြောက်ပိုင်း၊ ဖုန်း-၅၈၄၇၃၈
တန်ဖိုး	- (၄၀၀)ကျပ်

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ

သာသနဓဇ မြွေစရိယ၊ သဒ္ဓမ္မနေပုည မြွေစရိယ

သာသနဇောတိပါလ မြွေစရိယ

A.G.T.I (CIVIL)

အပ္ပမာဒ
စာစဉ်

ဓမ္မဒူတ
အရှင်ဆေကိန္ဒ

ရဲရင့်သူတို့၏သတ္တိ

မာတိကာ

စာရေးသူ၏နိဒါန်းစကား

၁။ အလိုလိုဖြစ်တာပါ	၁
၂။ ရဲရင့်သူတို့၏သတ္တိ	၁၁
၃။ သုံးယောက်ပေါင်းလောင်းကျော်	၂၇
၄။ ဓာတ်တူချင်းသာပေါင်းပါသည်	၄၁
၅။ ဘာဝနာဖွင့်ဆိုချက်	၅၇
၆။ အပူဆုံးကိုနိုင်တဲ့အပူ	၆၇
၇။ အပေါင်းကြောင့် ဂုဏ်တက်သလို ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည်	၈၁
၈။ အာရုံအလုပ် ၊ စိတ်အလုပ်	၉၇
၉။ ဘယ်ပန်းချီရေးလို့မမှီ	၁၁၃
၁၀။ အမြတ်ဆုံး (၃)ပါး သရဏဂုံတရားတော်	၁၃၁

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

နိကာယသီလဝိသုဒ္ဓိ

သဘောပေါက် နားလည်နိုင်ပါစေ

ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌ တရားတစ်ပွဲ
အတွင်း၌ပင်လျှင် တရားထူးရရှိသွားကြသည်များကို
မှတ်သားတွေ့မြင်ခံစားရပေသည်။

တရားဓမ္မကို နာကြားနေသူတိုင်း တရားရ
ကြပါသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါချေ။ တချို့သည် တစ်ကြိမ်
မျှသာ တရားနာကြားရုံဖြင့် တချို့သည် နှစ်ကြိမ်
သုံးကြိမ်နာကြားရုံဖြင့်၊ တချို့သည် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ
နာကြားရသဖြင့်ဟူ၍ အကြိမ်အရေအတွက် အချိန်ကာလ
အားဖြင့် ကွာခြားကြပေသည်။

အကြိမ်အရေအတွက်များသည်၊ နည်းသည်
အချိန်ကာလကြာသည်၊ တိုသည်တို့က အဓိကတော့ ဖြင့်
မဟုတ်ပါချေ။ တရားနာကြားခိုက် နာကြားပြီး
သဘောပေါက်နားလည်ဖို့သာ အဓိကဖြစ်ပေသည်။

မာဂဇဘာသာဖြင့် ပြောကြလျှင် မာဂဇ
ဘာသာဖြင့်စကားကို သိရုံမျှမကဘဲ၊ ပါဠိဘာသာဖြင့်
ပြောကြလျှင်၊ မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြောကြ၊ ဟောကြ
ရေးသားကြလျှင် ဘာသာစကားအလျောက်သိရုံမျှ

မကဘဲ ဆိုလိုရင်းအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက်၊
နားလည်နိုင်ကြဖို့က အရေးကြီးပါသည်။ သို့မှသာ
တရားထူးကိုရရှိနိုင်ပေသည်။

စာတစ်ကြောင်း၊ စာတစ်ပုဒ်၊ တရားတစ်ပုဒ်
ကို တစ်ကြိမ်ဖြင့်သဘောမပေါက်သေးသော် အကြိမ်
အရေအတွက်၊ အချိန်ကာလတို့၏ အကူအညီဖြင့်
ထပ်ကာထပ်ကာ နာကြား၊မှတ်သားဖို့လည်း လိုအပ်
ပါသည်။ သို့ပါ၍ အပ္ပမာဒဓမ္မရသမဂ္ဂဇင်း၌ ဖော်ပြ
ပြီးသော ဟောစဉ်တရားကဏ္ဍမှ မိမိ၏ဆောင်းပါး များကို
တစ်စုတစ်စည်းတည်း ပေါင်းစုလိုက်ရခြင်းဖြစ် ပါသည်။
သဘောပေါက်နားလည်စေဖို့ ဖြစ်ပါသည်။

‘အပ္ပမာဒဓမ္မရသမဂ္ဂဇင်း’အတွက် မြေကွက်
ရှာ၊ ပေါင်းသင်၊ မြေဩဇာကျွေး၊ ပြုပြင်စီမံနေဆဲ
ကာလကပင် ဦးမြသန်းစံကလျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။
‘တစ်နှစ်တာကာလရောက်ခဲ့လျှင် အားလုံးကိုစုပေါင်း ၍
စာဖတ်ပရိသတ်သို့ သီးခြားစာတစ်အုပ်ပေးလိုပါ
သည်’တဲ့။

မိမိလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်မိပါသည်။
အပ္ပမာဒကိုလက်ကိုင်ထား၍ တရားအရသာကို ခံစား
လိုသူများအတွက်သဘောပေါက်နားလည်သည်အထိ
ဖြစ်စေလိုသော ဦးမြသန်းစံ၏ ရင်ထွင်းဆန္ဒအမှန်ကို
လည်း လက်ခံယုံကြည်မိပါသည်။

‘သဘောပေါက်’ ဟူသောစကားသည် ကေနိ
စင်စစ် သဘောအရှိတိုင်အောင် စာဖတ်သူ၊ တရားနာသူ၊
ဓမ္မရှာသူတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့်ထွင်းဖောက်နိုင်၍ ပေါက်ရောက်၊
ပေါက်မြောက်စွာ နားလည်သွားခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။
ဉာဏ်အသိတိုး၍ ဉာဏ်ပေါ်သူ၊ ဉာဏ်ရှိသူဖြစ်သွားခြင်း
ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မရှာသူသည် ပရိယတ္တိဓမ္မ၊ ပဋိပတ္တိဓမ္မ၊
ပဋိဝေဓဓမ္မ သုံးမျိုးစလုံးကိုရှာဖွေရပါမည်။ တရားနာ၊
စာဖတ်၊ ဗဟုသုတသိအောင်ကြိုးစားရပါသည်။ သိသည့်
အတိုင်း ကျင့်ရပါသည်။ ကျင့်သည့်အတိုင်း အကျိုးရပါ
သည်။ သိ၊ ကျင့်၊ အကျိုးရဟူသည် တရားရှာသူတို့
ဆောင်ရွက်၊ ရရှိခံစားရမည့် တရား သုံးပါးပင်ဖြစ်ပါသည်။

စာပေအသိနှင့် အကျင့်တစ်ထပ်တည်းရှိပါ
သည်။ ထိုသို့တစ်ထပ်တည်းရှိပါမှလည်း အကျိုးကို
ရရှိပါသည်။

စာတွေ့နှင့်လက်တွေ့ အတူတူပင်၊ မူမလွဲပါ၊
မူမကွဲပါ။

မူကွဲသည်ရှိသော် စာတွေ့အသိနည်း၍သော်
လည်းကောင်း၊ လက်တွေ့အသိမပြည့်စုံ သေး၍သော်
လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တစ်ဘက်ဘက်ကို ပိုလွန်
အားသန်နေ၍သော်လည်း ဖြစ်နေသည် အမှန်ပင်
ဖြစ်ပေသည်။

မူမလွဲ၊ မူမကွဲသည်ရှိသော် လက်တစ်ဖျစ် ခဏ
အတွင်း၌ပင် ဓမ္မအရသာတရားထူးကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

ထိုသို့ တရားထူး၊ အသိထူးရရှိစေရန်
အထောက်အကူအဖြစ်ဖြင့် ဤဆောင်းပါးများကို စုပေါင်း
ထုတ်ဝေရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တရားဆောင်းပါးများအပြင် အပ္ပမာဒစာပေ
တိုက် ဖွင့်ပွဲနေ၌ ဟောကြားခဲ့သော ‘အမြတ်ဆုံး (၃)ပါး
သရဏဂုံ’တရားတော်ကိုလည်း စာပေအသွင်သို့ပြောင်း
၍ စီစဉ်ထည့်သွင်းဓမ္မဒါနပြုလိုက်ပါသည်။ ဦးမြသန်းစံ၏
စိတ်စေတနာကောင်းတို့၏ ရလဒ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

တရားတော်များ၊ စာပေများကို တရားဓမ္မ
ရှာဖွေသူတို့၏ လက်အတွင်းသို့ ထည့်ပေးလိုက်ပါသည်။
အပ္ပမာဒတရားဖြင့် နာကြား၊ ဖတ်ရှုနိုင်ကြသဖြင့် သဘော
ပေါက်နားလည်နိုင်ကြပါစေ။

သတိလည်းရှိ၊ ဉာဏ်လည်းရှိ၊ အသိပြည့်စုံကြပါစေ။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ

အလိုလိုဖြစ်တာပါ

လူတိုင်းရဲ့ပါးစပ်ဖျားမှာ ပြောတတ်ကြတဲ့ စကား
ရှိပါတယ်၊

‘အလိုလိုဖြစ်တာပါ’တဲ့။

ဒီစကားရဲ့အဓိပ္ပါယ် အသိုက်အဝန်းက များပြား
ပါတယ်၊ ကျယ်ပြန့်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ဘာဝနာအလုပ်ကို အားထုတ်ကြတဲ့
သူတွေအတွက် ပြောပြချင်တာဖြစ်လို့ ဘာဝနာသဘောနဲ့
ပဲ စပ်ပြီးပြောပြပါမယ်။

ဘာဝနာဆိုတာ ကောင်းတဲ့ဓာတ်တွေ မိမိစိတ်
မှာတိုးပွားပြီး မကောင်းတဲ့ဓာတ်တွေကို လျော့ပါးသွားစေ
တဲ့သဘောပါ။

ပုထဇဉ်လူသားတွေရဲ့စိတ်ဟာ မကောင်းတဲ့
ဓာတ်တွေရှိကြ ဖြစ်ကြတာများတော့၊ နောက်ပြီး ဓာတ်ခံ
ကိုက မကောင်းတဲ့ဘက်လိုက်တာများတော့၊ ဘာဝနာ
အလုပ်ဆိုတာ ကြိုးစားပြီးတော့ကို အားထုတ်ရမယ့်
အလုပ်ဖြစ်နေပါတယ်။

‘စိတ်ကို စိတ်အတိုင်းထားပါ’၊ ‘စိတ်ဆိုတာ
နဂိုက ဖြူစင်ပြီးသားပါ’လို့ အပြောသက်သက်နဲ့ လူပြီနိုး
ကြိုက်နည်းတွေလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။

စိတ်ဆိုတာ နဂိုက ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်အရောင်
ထွက်တယ်၊ သန့်ရှင်းတယ်လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ စကားကိုသာယူ
ပြီး ကိုယ့်အကြိုက်ကိုယ်ပြောနေကြတာပါ။ ပုထုဇဉ်တွေရဲ့
စိတ်ဟာ မကောင်းမှုမှာသာ အပျော်များတယ်။ အဖြစ်များ
တယ်လို့လည်းမြတ်ဗုဒ္ဓက ဟောတော်မူထားပါသေးတယ်။

‘စိတ်ကို စိတ်အတိုင်းထားလို့ မရပါဘူး’ ၊
ကိလေသာအခံရှိတဲ့စိတ်က ပုထုဇဉ်တွေရဲ့စိတ်ပါ။
ကိလေသာဓာတ်ဆိုးတွေကို မပယ်သတ်နိုင်သရွေ့ ဒီ
ဓာတ်ဆိုးတွေက ဒီစိတ်ကို ချယ်လှယ်ကြပါတယ်။

‘တရားအားထုတ်နည်းတွေထဲမှာ ဒီအတိုင်း
လေး အေးအေးဆေးဆေးနေလိုက်တဲ့ အားထုတ်

နည်းကို တပည့်စော်တို့က ကြိုက်ပါတယ်ဘုရား'

'တကယ်အေးအေးဆေးဆေး ချမ်းချမ်းသာသာ
နေနိုင်ရင် ကောင်းတာပေါ့'

'ဟုတ်ပါတယ်၊ စိတ်ကို စိတ်အတိုင်းလေးထား
လိုက်ရုံပါပဲ၊ ဘာမျှလုပ်စရာမလိုပါဘူး၊ နဂိုနေလေး နေ
လိုက်ရုံပါပဲ၊ လူလည်းသက်သာ စိတ်လည်းချမ်းသာတဲ့
တရားအားထုတ်နည်းပါပဲ'

'အဲဒီလိုနေတာကို သဘောကျတယ်လို့ထင်ပါ
တယ်'

'ဟုတ်ပါတယ်'

'ဒီလိုဆိုရင် မေးခွန်းတစ်ခုလောက် မေးခွင့်ပြု
နိုင်ရင် မေးချင်ပါတယ်'

'မေးပါ'

'စိတ်ဆိုးဖူးသလား'

'ဆိုးဖူးပါတယ်'

'စိတ်ဆိုးဖို့ရယ်၊ စိတ်မဆိုးဖို့ရယ် ဘယ်ဟာက
ကြိုးစားအားထုတ်မှုရှိပါသလဲ'

'ဟာ-ဒါကတော့ အဖြေရှိပြီးသားပါ၊ စိတ်ဆိုး
တယ်ဆိုတာက အလိုလိုဆိုးတာပေါ့၊ တစ်ခါတလေ
အကြာကြီးနေမှ ကိုယ့်ဟာကိုယ်စိတ်ဆိုးမှန်းသိပါတယ်၊
စိတ်မဆိုးဖို့က မနည်းကို အောင့်အည်းထားရပါတယ်၊
ထိမ်းထားရပါတယ်၊ ဒါတောင် တစ်ခါတလေ ဘယ်

လောကံ ထိန်းထိန်း လက်ခြေတွေပါတဲ့အထိ ဖြစ်သေး
တယ်၊ အနည်းဆုံးတော့ ပါးစပ်ကပါမိတာပါပဲ’

‘စိတ်ကို စိတ်အတိုင်းထားလိုက်ပါ’ လို့ လွယ်
လွယ်ပြောတဲ့နည်းနဲ့ဘုရားရှင်ရဲ့ စိတ်ချမ်းသာစွာနေ
နည်းက မတူပါဘူး၊ လုံးဝဆန့်ကျင်ဘက်ပါ။

စိတ်ဆိုးတဲ့အခါ အလိုလိုဆိုးတယ်၊

စိတ်မဆိုးအောင် မနည်းကြိုးစားနေရတယ်၊

ဒါတောင်မလွယ်ပါဘူး။

လိုချင်မှုလောဘဖြစ်တဲ့အခါ အလိုလိုဖြစ်တယ်၊

မြင်ရုံနဲ့ ဖြစ်တယ်၊ ကြားရုံ၊ နံရုံ၊ စားရုံ၊ ထိရုံ၊ သိရုံလေး
နဲ့ဖြစ်တယ်၊ အလိုလိုဖြစ်တယ်။

လိုချင်မှုလောဘ မဖြစ်အောင် မနည်းကြိုးစား

ယူရတယ်။

ပင်ကိုယ်အခံကိလေသာဓာတ်ရဲ့ သဘောကို
မသိတော့ စိတ်ဆိုးလည်းအလိုလို၊ လိုချင်မှု လောဘဖြစ်
လည်း အလိုလိုလို့ ပြောကြပါတယ်၊ အမှန်ကအဲဒီ စိတ်ဆိုး
မှု၊ လိုချင်မှုစတဲ့ ဓာတ်သဘောတွေက ပုထုဇဉ်တွေရဲ့
စိတ်မှာ အမြဲကပ်၊ ခို၊ ကိန်းအောင်းလာခဲ့တယ်၊ သူတို့
ကထကြွတာ၊ သောင်းကျန်းတာကို မသိလို့ သောင်းကျန်း
နေကြ၊ အရှိန်အဝါတွေအားကောင်းနေလို့ အလို
လိုဖြစ်တယ် ပြောကြတာပါ။

ဓမ္မသဘောတွေ ဓမ္မသတ္တိ ပြနေကြတာ၊

အလိုလိုဖြစ်တာပါ

၅

အဓမ္မဓာတ်တွေ အဓမ္မလုပ်နေကြတာပါ။

ဒီသဘောတွေကို ဉာဏ်နဲ့ မသိမြင်သေးတော့
အလိုလိုဖြစ်တာပါလို့ပြောကြ၊ လက်ခံကြပါတယ်၊ အဲဒီလို
လက်ခံတာက မသိမှု မောဟကိလေသာဓာတ်ပါ။

လိုချင်မှုလောဘ၊ စိတ်ဆိုးမှု၊ မနှစ်သက်မှု
ဒေါသတွေ မဖြစ်အောင် မနည်းကြိုးစားရတယ်လို့
ပြောပါတယ်။

မလိုချင်မှု အလောဘ၊ စိတ်မဆိုးမှု အဒေါသ၊
သတိ၊ ဝီရိယ၊ ပညာဉာဏ်တွေကို အလိုလိုဖြစ်လာနိုင်တဲ့
သဘောအထိရှိအောင် ကြိုးစားရမယ်လို့ မသိကြပါဘူး၊
ဒါဟာ မောဟပါ။

ကောင်းတဲ့ဓာတ်တွေ မိမိစိတ်မှာ အမြဲရှိ
နေအောင် ကြိုးစားရမယ်၊ ဒါမှ အလိုလို လောဘမဖြစ်
တော့မှာ၊ အလိုလို ဒေါသမဖြစ်တော့မှာပါ။

ဒီလိုမကြိုးစားပဲ အသာလေး မိုန်းပြီး ကိုယ့်
အထင် ကိုယ့်အတွေးနဲ့ ကျေနပ်ပြီး ခိုင်းနှိုင်းကြပါတယ်၊
မတူပါဘူး၊ လုံးဝမတူပါဘူး၊ အဲဒီလိုမတူမှန်း မသိတာလည်း
မောဟပါပဲ။

မောဟဆိုတာအဝိဇ္ဇာပါ။ အသိဉာဏ်ပညာရဲ့
ဆန့်ကျင်ဘက်ပါ။ အမှန်ကို အမှားထင်တာ၊ အမှားကို
အမှန်ထင်တာ၊ မကောင်းကို အကောင်းထင်တာ၊
အကောင်းကို မကောင်းထင်တာ၊ ပြောင်းပြန်မြင်နေတာ

တွေဟာ မသိမှုအဝိဇ္ဇာ မောဟရဲ့ ပုံရိပ်ပြောင်းပြန်မြင်မှု
တွေပါ။

မောဟဆိုတာ ဘာရယ်၊ ညာရယ်မဟုတ်၊
မရေမရာ၊ မသေမချာ ဟိုလိုလို ဒီလိုလိုဖြစ်နေတဲ့
သဘောပါ။

အဲဒီ မောဟ သဘောက မိမိစိတ်မှာ အလိုလို
ဖြစ်တတ်ပါတယ်၊ ဒါဟာ မောဟအားကြီးနေလို့၊ အဖြစ်
များလို့ ဖြစ်နေကြမို့လို့ပါပဲ။

အသိဉာဏ်ပညာ ဝိဇ္ဇာ၊ အမောဟကတော့
တစ်ရက်နေလို့ တစ်ခါ ၊ တစ်လနေလို့တစ်ခါ မဖြစ်
ကြပါဘူး၊ ကြိုးစားလွန်းရင်တောင် ဖြစ်ဖို့မလွယ်ပါဘူး။

မကောင်းတာလုပ်ဖြစ်ဖို့ သူ့အလိုလို၊ မကောင်း
တာပြောဖြစ်ဖို့၊ သူ့အလိုလို၊ မကောင်းတာ ကြံစည်မိဖို့
သူ့အလိုလိုဆိုတာ ကိလေသာ ဓာတ်ဆိုးတွေကလုပ်
နေတာပါ။

ကောင်းတာလုပ်ဖြစ်ဖို့၊ ကောင်းတာပြောဖြစ်ဖို့၊
ကောင်းတာ ကြံစည်မိဖို့ဆိုတာ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ သတိ
သမာဓိ ပညာတွေက လုပ်ပေးတာပါ။

ကောင်းတာလုပ်၊ ပြော၊ ကြံ တဲ့အခါ သူ့အလိုလို
ဖြစ်နေနိုင်တာက အရိယာမြတ်တွေပါ။ သူတော်ကောင်း
ဓာတ်တွေ အားကောင်းလွန်းနေတာကိုး။

ပုထုဇဉ်တွေအနေနဲ့ အရိယာမြတ်တွေလို

ကောင်းတာတွေ သူ့အလိုလိုဖြစ်ဖို့အတွက် ဘာဝနာ အလုပ် အားထုတ်ရပါတယ်၊ ကြိုးစားရပါတယ်၊ သူတော် ကောင်းဓာတ်တွေ တိုးပွားအောင် ရင့်သန်အောင် အမြဲ မပြတ်တရစပ် စိတ်ဓာတ်မှာကိန်းအောင်းလာအောင် ကြိုးစားရတဲ့အလုပ်ဟာ ဘာဝနာအလုပ်ပါ။

ဘာဝနာအလုပ်ဆိုတာ အသာကလေး မျှော ထားလိုက်ရုံနဲ့ ဘာဝနာအလုပ်ဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ တဖြည်းဖြည်းချင်းဆိုသလို ဓာတ်ကောင်းတွေကို အားမွေး ယူ ရတာပါ။ ဘဝပါရမီဖြည့်တယ်ဆိုတာ ဒီဓာတ်ကောင်း တွေကို ဖြည့်ဆည်းခဲ့တာပါ။

စိတ်ဆိုးတဲ့အခါ ဖြစ်ကြောတိုတာလည်းရှိတယ်၊ ဖြစ်ကြောရှည်တာလည်းရှိပါတယ်။

စိတ်ဆိုးမှုဖြစ်ကြောတိုသူက ဖြစ်ကြောရှည် သူထက် သူတော်ကောင်းဓာတ်ခံအားတွေ ပြည့်နေတယ် ပေါ့၊ စိတ်ဆိုးမှုမဖြစ်တတ်တော့ဘူး၊ ဖြစ်ဖို့ အလွန်ခဲယဉ်း တဲ့သူကတော့ ပါရမီဓာတ်ကောင်းတွေ ပိုပြီးပြည့်နေပါပြီ။ ဘာဝနာအားတွေရင့်သန်နေပြီလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။

စိတ်မဆိုးတတ်တာတစ်ခုနဲ့တော့ ဘာဝနာ ရင့်ပြီလို့ မပြောနိုင်ပါဘူး၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်က ကိလေသာအရှိန်မတူကြဘူးလေ။

တချို့က လိုချင်မှု လောဘအဖြစ် အားသန် တယ်၊ တွေ့ကရာ မြင်ကရာအားလုံး လိုချင်တာချည်း

ပါပဲ၊ စိတ်တော့မဆိုးတတ်ပါဘူး၊ ဆိုးခဲ့ပါတယ်၊

တချို့က ဘာမဆို မက်မက်မောမောမရှိပါဘူး၊
လိုချင်မှု အားနည်းတယ်၊ ဒါပေမယ့် အပြစ်ကိုကြည့်ပြီး
အမြဲတမ်းစိတ်ဆိုး အလိုမကျဖြစ်နေတတ်တယ်၊

တချို့ကြတော့လည်း လောဘလည်းမကြီး၊
စိတ်လည်း မဆိုးတတ်ပါဘူး၊ တစ်ယောက်တည်း ငူငူ
ငေါင်ငေါင်နဲ့နေရတာကိုပဲ အရသာအရှိဆုံး၊ လောကမှာ
အကောင်းဆုံးလို့ ခုတ်ယူတတ်ပါတယ်၊

ဒါဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ကိလေသာ
အားချင်း မတူတဲ့သဘောကိုပြပါတယ်၊

ဒါကြောင့် ‘စိတ်ကို စိတ်အတိုင်းသာထား၊
ဘာမျှလုပ်စရာမလိုဘူး’ လို့ပြောတတ်သူတွေဟာ
လောဘ လိုချင်မှုအားနည်းရင် အားနည်းနေပါလိမ့်မယ်၊
ဒေါသစိတ်ဆိုးမှုအား နည်းရင်အားနည်းနေပါလိမ့်မယ်၊
ဒါပေမယ့် မောဟရဲ့ သဘောတွေကတော့ ဘယ်လောက်
အတိုင်းအတာအထိ အားကောင်းနေမလဲဆိုတာ မှန်း
ဆကြည့်လို့ရလောက်ပါပြီ။

မောဟအားကောင်းသူအတွက်ကတော့
အထင်မှား အမြင်မှားဓာတ်တွေ အားကောင်းနေတတ်
တော့ သေချာနားလည်အောင်ပြောလည်း လက်ခံဖို့
မလွယ်ပါဘူး၊

ပိုပြီးဆိုးတာက ငါ့ဟာအမှန် ငါ့ဟာအဟုတ်

အလိုလိုဖြစ်တာပါ

၉

ဆိုတာတွေက လွန်ကဲနေတတ်လို့ပါပဲ။

ဘာဝနာတရား အားထုတ်လိုသူအတွက် အခြေခံအနေနဲ့ မိမိက လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာနစတဲ့ ကိလေသာတွေ ကယ်ဟာက အားကြီးနေ သလဲ၊ အရင်သိဖို့ သတိထားရပါမယ်၊ အဲဒီလိုသတိထား တာ၊ ဆန်းစစ်တာဟာ ဘာဝနာအလုပ်အခြေခံပါပဲ။

မိမိမှာ 'သူ့အလိုလိုဖြစ် ကပါ' ဆိုတဲ့ ကိလေသာ တွေရဲ့သဘောဆိုးကို သေချာသိအောင်ကြည့်ပါ။ သတိထားပါ။

ဒါမှလည်း ဒီကိလေသာ ဓာတ်ဆိုးတွေကို လျှော့ပါးစေတဲ့ ဘာဝနာနည်း၊ ဒီကိလေသာတွေကို နိုင်တဲ့ ဓာတ်ကောင်းတွေ တိုးပွားစေတဲ့ ဘာဝနာနည်းတွေကို ရွေးချယ်ပြီး အားထုတ်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ မိမိစရိုက်နဲ့ မိမိကိုက်ညီတဲ့ဘာဝနာကို မှန်းဆပြီး အားထုတ်ကြည့် လာနိုင်ပါ့မယ်။

မကောင်းဓာတ်တွေလျှော့ပြီး၊ ကောင်းတဲ့ ဓာတ် တွေ တိုးပွားလာပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ ဘာဝနာအခြေခံ အစစ်ပါပဲ။

ရဲရင့်သူတို့၏သတ္တိ

“အပူအကြောင်းတွေကို ပြောပြမိခဲ့တာတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အပူ အမျိုးမျိုး၊ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် အပူအားသတ္တိကွာပုံ အမျိုးစုံရှိပါတယ်။ အဓိက အားဖြင့် ပြောခဲ့တာကတော့ ‘စိတ်ကို ပူအောင်လုပ်တဲ့ ကိလေသာ’ နောက်ပြီး ‘ကိလေသာကို ပူအောင်လုပ်တဲ့ ဝီရိယ’လို့ နှစ်မျိုးပါ။

အာလုံးသိထားကြတာကတော့ အပူတကား အပူဆုံးဟာ ကိလေသာလို့ပဲ အသိများကြပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ စိတ်နဲ့ပတ်သက်ရင် ကိလေသာမီးက အပူဆုံးပါပဲ။

အခုတစ်ခါ အပူဆုံးဆိုတဲ့ ကိလေသာကို ဝီရိယ အပူနဲ့ပြန် ငြိမ်းသတ်နိုင်လို့ ဝီရိယအပူအားက အပူဆုံးပါပဲ။ အာတာပီ - ကိလေသာကို လွန်စွာလောင်မြိုက် ပူလောင် စေတတ်သော လုံ့လဝီရိယလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ကောင်းတဲ့စိတ်တွေကို တွန့်သွားအောင် အပူပေးနိုင်တာက ကိလေသာပါ။ အဲဒီလိုတစ်ခါ၊ မကောင်းတဲ့စိတ်၊ မကောင်းတဲ့ကိလေသာဓာတ်တွေကို ချက်ချင်းရပ်သွားအောင်၊ မကောင်းတဲ့အစဉ် အမြှင်တန်း ကြီးကို ပြတ်တောက်သွားအောင်၊ အပူပေးနိုင်တာက ဝီရိယလုံ့လပါ။

ဝီရိယမရှိသူရဲ့စိတ်ဟာ ကိလေသာအပူရှိလို့ ပူလွန်းတယ်။

ဝီရိယရှိသူရဲ့စိတ်ဟာ ကိလေသာအပူကင်းလို့ အေးလွန်းတယ်”

“အရှင်ဘုရား ပြောပေးတာလွယ်ပါတယ်၊ ဒကာမကြီးက အချိန်ရရဲ့လားမေးပြီးတော့ ၊ အချိန်ရ ပါတယ်ဘုရား၊ ဝီရိယအကြောင်းဆက်ပြီးမိန့်ပါဦး”

“ကဲ..ကဲ ဒီလိုဆိုရင်လည်း ပြောရတာပေါ့၊ ဝီရိယဆိုတာ သတ္တိတစ်မျိုးပါ။ ကြိုးစားမှု၊ အားထုတ် မှု၊ လုံ့လစိုက်မှု၊ မပျင်းရိမှု၊ စိတ်ပါလက်ပါရှိမှုစတဲ့ အဓိပ္ပါယ် မျိုးစုံ စကားလုံးမျိုးစုံ အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်”

“တကယ်တမ်းကတော့ အားအစွမ်းတစ်မျိုး၊

သတ္တိတစ်မျိုးပါ။ စေတသိက်ဆိုတဲ့ ပင်ကိုယ်သဘောရှိပါတယ်။ ဝီရိယစေတသိက်က စိတ်နဲ့ဖြစ်တူ၊ ပျက်တူ၊ အာရုံတူ၊ မှီရာအတူတူပါပဲ။ ဒီလိုတွေ ပြောတော့နားရှုပ်သွားပါဦးမယ်”

“လွယ်အောင်ပြောရင် ဝီရိယဆိုတာ စိတ်ဝီရိယ နဲ့ ကိုယ်ဝီရိယလို့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်”

“စေတသိက်ဝီရိယအစွမ်းရှိနေတဲ့ စိတ်ကို စိတ်ဝီရိယရှိတယ်ခေါ်တယ်။ ဒီဝီရိယရှိတဲ့စိတ်၊ မနောကံကို အကြောင်းပြုပြီး ဝစီနုတ်ပယောဂ အပြောအဆိုအားထုတ်လာနိုင်မှုကို နှုတ်ဝီရိယ၊ ကိုယ်ကာယ ပယောဂ အပြုအမူတွေ အားထုတ်လာနိုင်မှုကို ကိုယ်ဝီရိယလို့လည်း ခေါ်လာပြန်တယ်”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“ဒီ စိတ်ဝီရိယ၊ နှုတ်ဝီရိယ၊ ကိုယ်ဝီရိယ သုံးမျိုးဟာ အခေါ်အဝေါ်နားလည်အောင် သတ်မှတ်ပြောပြထားလို့သာပါ။ တကယ်က အခြေခံဝီရိယ စေတသိက်ကသာ ဝီရိယအစစ်ပါ။ ဒီဝီရိယအစစ်နဲ့ ပေါင်းလို့ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်ဝီရိယတွေရှိတယ် ပြောရတာ”

“ကိုယ်အမူအရာလှုပ်ရှားခိုက် စိတ်မှာ ဝီရိယစွမ်းအားရှိတယ်၊ နှုတ်အမူအရာပြောတဲ့အခိုက် စိတ်မှာ ဝီရိယစွမ်းအားရှိတယ်၊ စိတ်အမူအရာ ကြံစည်သိခိုက် စိတ်မှာ ဝီရိယစွမ်းအားရှိတယ်”

“အရှင်ဘုရားပြောတာတွေ အသေးစိတ် တွေဖြစ်လာတယ်နော်”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒကာမကြီး၊ အသေးစိတ် တွေ ဖြစ်လာတယ်၊ ဘာလို့ ဒီလောက်ထိပြောရတာ လည်းလို့ မေးခဲ့ရင် ဝီရိယအကြောင်းကို ဂယနဏမှ မသိပဲ၊ ကိလေသာကိုသတ်နိုင်တဲ့ အာတာပီ ဝီရိယဆိုတာဘယ်မှာ သိလာနိုင်မလဲ၊ အဲဒီလို မသိရင်လည်း ကိလေသာကို မနိုင်တော့ပဲ ၊ ကိလေသာက ကြိုးဆွဲပြီး ကခိုင်းလို့ ကနေရတဲ့ ဝီရိယလောက်ကိုပဲ အဟုတ်ကြီးထင်ပြီး အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်လို့ အရှုံးကြီးရှုံးနေကြမှာပေါ့”

“အမယ်လေး အရှင်ဘုရားပြောမှပဲ ကိလေသာကိုလည်း ကြောက်လာတယ်၊ တပည့်တော် တို့တွေလုပ်နေတဲ့ ဝီရိယဆိုတာ ကိလေသာရဲ့ အခိုင်းခံ နေရတာတွေပါလားလို့လည်း မြင်မိတယ်ဘုရား”

“ဒီလိုဆိုတော့ တပည့်တော်တစ်ခု လျှောက် ပါရစေဦးဘုရား”

“လျှောက်ပါ၊ အကျိုးရှိမယ်ဆိုရင် တစ်ခု မကဘူး ကြိုက်သလောက်သာလျှောက်ပါ၊ ကဲ.. လျှောက်.. လျှောက်”

“မှန်ပါဘုရား၊ အခုအရှင်ဘုရားပြောတာ တွေကို တပည့်တော်မက နားလည်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်က တရားလည်းနာ၊ တရားလည်း

အားထုတ်ဆိုတော့ တရားနဲ့နီးစပ်တယ် ပြောရမှာပေါ့၊
တခြားတရားနဲ့မနီးစပ်တဲ့ သူတွေအတွက်လည်း
နားလည်အောင် ပြောပေးပါဦး ဘုရား”

“သာဓု...သာဓု ဒကာမကြီး သာဓု ပြော
ပေးပါမယ်၊အခုပြောတဲ့အထိတော့ နားလည်ရဲ့လား”

“နားလည်ပါတယ်ဘုရား”

“ကဲ... ဒီလိုဆိုဆက်ပြောမယ်၊ ဝီရိယဆိုတာ
စိတ်မှာရှိတဲ့ဝီရိယ၊ ဒါပေမယ့် စိတ်ကိုကောင်းအောင်
စိတ်ကို မကောင်းအောင် လုပ်နိုင်တဲ့ဝီရိယလို့ နှစ်မျိုး
အရင်မြင်ထားပါ”

“ဝီရိယဆိုတာ အားထုတ်မှုသဘောပါပဲ၊ ရဲရင့်
သူတို့ရဲ့ အစွမ်း၊ သတ္တိအားပါ၊ ရဲရင့်သူတို့ရဲ့ အလုပ်၊
အပြော၊ အကြံအစည်၊ ဒီအလုပ် အပြော အကြံတွေကို
ဖြစ်လာစေတဲ့ အခြေခံအားပါ”

“ရဲရင့်သူဆိုတာက လုပ်စရာရှိတာကို လုပ်ဝံ့သူ၊
ပြောစရာရှိတာကို ပြောဝံ့သူ၊ စဉ်းစားစရာ၊ သိစရာရှိတာ
ကို သိဝံ့သူလို့ခေါ်ပါတယ်၊ အရပ်ပြော ပြောရရင်
ဘယ်သူကိုမျှ ဂရုမစိုက်ပဲ လုပ်ဝံ့၊ ပြောဝံ့သူတွေရဲ့
သဘောလိုပေါ့”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“အဲ... ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ရှိတယ်၊ လုပ်ဝံ့သူ
ပြောဝံ့သူဆိုတာကလည်း မဟုတ်တာ မမှန်တာ၊

မကောင်းတာကို လုပ်ဝံ့သူ၊ မကောင်းတဲ့ ရဲရင့်သူ ၊
နောက် ဟုတ်တာ၊ မှန်တာ၊ ကောင်းတာကိုသာ လုပ်ဝံ့သူ
ကောင်းတဲ့ ရဲရင့်သူလို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်”

“တပည့်တော်သဘောပေါက်လာပါပြီ ဘုရား”

“အဲ... ဟုတ်ပြီ၊ ဟုတ်ပြီ ၊ ဒါဖြင့် စိတ်ဝီရိယ
အကြောင်း ဆက်ပြောကြမယ်ဆိုတော့ လူတိုင်း လူတိုင်း
ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်ပြန်ပြီး သတိထားတဲ့ အလုပ်၊ ကိုယ့်
စိတ်အကြောင်းကို နားလည်အောင် ပြန်ကြည့်တဲ့ အလုပ်
ကိုတော့ နည်းနည်းလုပ်မှ ဖြစ်မယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒါမှ မဟုတ်ရင်လည်း ကိုယ့်စိတ်တွေ
ညစ်ဖူးတာ၊ ရှင်းနေဖူးတာ၊ ပူလောင်ဖူးတာ၊ အေးချမ်း
ဖူးတာ၊ တင်းကျပ်ဖူးတာ၊ ပြေလျော့ဖူးတာစတဲ့
ဒီလိုဖြစ်နေတတ်တဲ့ စိတ်အကြောင်းကိုတော့ သိဖူးကြမှာ
ပါပဲ၊ အဲဒီသဘောတွေကို ပြန်အာရုံပြုကြည့်ပေါ့၊ အဲဒီလို
ပြီးခဲ့တာကို အာရုံပြုချင်လည်းပြု၊ ဒါမှမဟုတ် အခုကိုယ့်
စိတ်ကလေး၊ ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိုတာ သိအောင်
မမေးရပဲ အဖြေသိအောင် နေတာမျိုးတော့ နေပေး
စေချင်ပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား၊ အဲဒီလို ကိုယ့်စိတ်ကလေး
ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိုတာလောက်တော့ သိအောင်နေ
လို့ရကြမှာပါဘုရား၊ အခုတောင် တပည့်တော်မ စိတ်တွေ

အေးအေးဆေးဆေးပါပဲ။ အရှင်ဘုရား ဆက် ပြောမယ့် စကားတွေ၊ တရားတွေကို နားထောင်ချင် စိတ်၊ နောက် စောင့်နေတဲ့စိတ် ဖြစ်နေတာကို သိနေပါ တယ်ဘုရား။”

“အဲ... ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒီတရားနားထောင်ဖို့ အသိဉာဏ်တိုးစေမည့် အလုပ်ကို အာရုံပြုမိဖို့ နားထောင် ချင်စိတ်ထဲမှာ စောင့်နေတဲ့စိတ်ထဲမှာ ကြိုးစားမှု ဝီရိယ အားရှိ မရှိ ပြောနိုင်မလား?”

“သိပ်ပြီးမရှင်းသေးပါဘုရား။”

“ကဲ... ဒီလိုပြောမယ်၊ အခုအေးအေးဆေးဆေး တရားစကားနားထောင်နေတဲ့စိတ်ဖြစ်နေတယ်၊ တကယ်လို့ ဒကာမကြီးက ဈေးဆိုင်ဖွင့်ချိန်ရောက်နေပြီ၊ ဈေးဝယ်လာ နေပြီ၊ လာခေါ်နေလောက်ပြီ၊ ချက်ချင်းပြန်ချင်စိတ်ဖြစ် နေတယ် ဆိုပါစို့ ၊ စိတ်နှစ်မျိုးပေါ့။”

“မှန်ပါဘုရား။”

“ဒီအချိန်တစ်ခုတည်းမှာပဲ တရားစကားနားထောင် ချင်စိတ်ဖြစ်ရုံသာ၊ နားထောင်နေနိုင်သူနဲ့ ချက်ချင်းထပြန် ချင်စိတ်ဖြစ်ရုံသာ၊ ထပြန်သူလို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်ဆိုပါစို့၊ အဲဒီ နှစ်ယောက်လုံးမှာ လုပ်ရုံတဲ့ သတ္တိ၊ ဝီရိယဆိုတဲ့စွမ်းအား ရှိကြတာချည်းပါပဲ။”

“အော်... ဟုတ်ပြီဘုရား၊ ဟုတ်ပြီ ၊ ဝီရိယက နှစ်မျိုးနော်၊ စိတ်ဝီရိယတစ်ခုတည်းကိုပဲ နှစ်မျိုးရှိတာပေါ့ နော်ဘုရား။”

“ဟား... ဘယ်ဆိုးလို့လဲ ၊ ဒီလိုဆိုရင် တကယ် သဘောပေါက်တာပဲ”

“ဟား... အရှင်ဘုရားကလည်း သဘောပေါက် ပါတယ်ဆိုမှ”

“ဟုတ်ပါပြီ ၊ ဝီရိယက နှစ်မျိုးဆိုပေမယ့် သုံးမျိုး လေးမျိုး လို့လည်းပြောရင်ရပါသေးတယ်၊ ဒါတွေတော့ ထားခဲ့ပါဦး”

“ကဲ... အဲဒီတော့ တရားနာဝံ့သူနဲ့ မနာဝံ့သူ၊ ဈေးရောင်းလှည့်ပြန်ဝံ့သူနဲ့ မပြန်ဝံ့သူ၊ စိတ်အေးအေး နေဝံ့သူနဲ့ မနေဝံ့သူ၊ စိတ်ပူပူလောင်လောင်နေဝံ့သူနဲ့ မနေဝံ့သူလို့ တစ်ခုပြီးတစ်ခု စိတ်ထဲမှာရှိတဲ့ ကိုယ့်အသိ ဉာဏ်နဲ့ ဝေဖန်ချိန်ဆပြီးသာ ဝီရိယအကြောင်းတွေကို သိလိုက်စမ်းပါတော့”

“ဟုတ်တယ်နော်ဘုရား၊ ဒီလိုဆိုတော့လည်း တပည့်တော်မတို့တွေမှာ မဟုတ်တဲ့ဝီရိယတွေပဲ ရှိနေတာ ပေါ့၊ မဟုတ်တာတွေကိုပဲ လုပ်ဝံ့နေကြတာများတာကိုး”

“ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီး ဒါနကုသိုလ်နဲ့ ပတ် သက်လို့ ကိုယ့်စိတ်ဝီရိယကို ပြန်ကြည့်ပေါ့၊ လှူဖို့စဉ်း စားမိတာနဲ့၊ လှူမယ့်စိတ်ဖြစ်လိုက်တာနဲ့ နောက်ကကပ် လျက်ပါလာတယ်၊ ဘာလဲဆိုတော့ နောင်ရေးကြည့်ဦး၊ သားရေးသမီးရေးကြည့်ဦး၊ ဒီလောက်ကြီးလှူမလို့လား၊ အလှူဆိုတာ နည်းတာများတာမဆိုင်ဘူးလို့ ကြားဖူး တယ်၊ များများလှူမယ်ဆို စဉ်းစားနော်၊ ဘယ်သူမျှသိတာ

မဟုတ်ဘူး၊ နောင်အခက်တွေ့ရင် နင်ပဲစိတ်ညစ်ရမှာ။
အိုး။ စုံနေတာပါပဲ၊ ကိလေသာက စဉ်းစားခိုင်းတဲ့ အကြံ
တွေ ၊ ကိလေသာကခိုင်းလို့ ဝီရိယက ကြိုးစားစိတ်က
စဉ်းစား၊ လှူဝံ့တဲ့စိတ်ကလေးက တစ်စက္ကန့်တောင်
မခံဘူး၊ ပျောက်သွား၊ မလှူဝံ့တဲ့စိတ်တွေပဲ ထပ်ကာထပ်ကာ
ဖြစ်နေတာ၊ များသောအားဖြင့် လူတိုင်းလိုလိုပါပဲ”

“ဟုတ်လိုက်လေဘုရား၊ မှန်လိုက်လေ၊ အရှင်
ဘုရားက တပည့်တော်ရဲ့စိတ်ကို သိလို့ပြောနေတာလား
ဘုရား”

“ဘယ်သိမလဲ ဒကာမကြီး၊ သူများစိတ်ကို
အဲဒီလိုမသိပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ကိလေသာရှိနေကြတဲ့
သတ္တဝါတိုင်းမှာ ကိလေသာကခိုင်းလို့ လုပ်ပေးတဲ့
ဝီရိယတွေလည်း ရှိနေတယ်လို့ ဘုရားဟောအရသိထား
လို့သာ ပြောပြပေးတာပါ”

“တကယ်ဟုတ်နေတယ်နော်ဘုရား”

“အဲဒါကြောင့် ပြောပေးရတာပေါ့၊ ကိုယ့်စိတ်
ကလေး ကိုယ်ပြန်ကြည့်ပါဆိုတာ ဒီသဘောတွေကို သိ
လာအောင်ပြောတာ၊ ဒီလိုမှ မသိရင် ဒီလောက်ကလေး
မှ မသိရင် ကိလေသာကိုနိုင်တဲ့ ဝီရိယတွေဖြစ်လာအောင်
ဘယ်လိုအားထုတ်နိုင်ပါတော့မလဲ၊ ကိလေသာခိုင်းလို့
လုပ်တဲ့ဝီရိယနဲ့သာ အချိန်ကုန်ပြီပေါ့”

“အဲဒီလိုပါပဲ၊ ဝေယျာဝစ္စ အလုပ်လုပ်တော့မယ်

ဆိုရင် ကိုယ်လုပ်သင့်တဲ့ကုသိုလ်မို့ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ကောင်း
 တဲ့စိတ်ဖြစ်ဖို့သက်သက်၊ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လုပ်သင့်တာပေါ့၊
 အခုတော့ နိုင်းလို့လုပ်တဲ့ ဝေယျာဝစ္စ၊ မကောင်းတတ်လို့
 လုပ်တဲ့ ဝေယျာဝစ္စ၊ နောက်ဒီလိုလုပ်ပေးရင် ငါတော့
 ဘာအခွင့်အရေးရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့လုပ်တဲ့
 ဝေယျာဝစ္စတွေပဲ များနေကြတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ ကိလေသာ
 ဘက်ပါတဲ့ ဝီရိယတွေပေါ့”

“အဲဒီလောက်ထိ သိလာတော့၊ တော်တော်ကို
 ကိလေသာက ကြောက်စရာကောင်းတာနော်ဘုရား”

“ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီး ဟုတ်တယ်၊ တကယ်
 တန်းက ကိလေသာကိုကြောက်ရမှာပါ၊ ဒါနဲ့တွေ
 ဝေယျာဝစ္စတွေ ဖြစ်ဖို့ကတော့ ဂရုစိုက်ရမှာပါ၊ ကုသိုလ်
 တွေ လုပ်မိဖို့တော့ မျက်ခြည်ပြတ်လို့ မဖြစ်ပါဘူး”

“ဒါပေမယ့် တချို့က ကိလေသာနဲ့ ကိလေသာ
 ကနိုင်းခံရတဲ့ ဝီရိယကို ကွဲကွဲပြားပြား မမြင်နိုင်ကြတော့
 တော်ပြီ၊ ဒါနဲ့ မလျှူတော့ဘူး၊ ဝေယျာဝစ္စတွေမလုပ်တော့
 ဘူး၊ သီလတွေမစောင့်တော့ဘူး၊ တရားလည်းအား
 မထုတ်တော့ဘူးလို့ စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ ကုသိုလ်တွေကို
 ရှောင်လာကြတယ်၊ အဲဒါ ကိလေသာရဲ့အစွမ်းပေါ့၊ ဟုတ်
 တာ၊ မှန်တာ၊ ကောင်းတာတွေကိုလုပ်ဝံ့တဲ့ ဝီရိယတွေ
 ပျောက်သွားပြီး၊ မဟုတ်မမှန် မကောင်းတာတွေကို လုပ်ဝံ့
 တဲ့ ဝီရိယတွေရောက်လာတော့တာပေါ့”

“အဲဒီဝီရိယတွေဟာ ကြိုးစားတယ်၊ အားထုတ်တယ်၊ လုံ့လစိုက်တယ်၊ ဝီရိယရှိတယ်ဆိုပေမယ့် ကိလေသာကို မနိုင်ပါဘူး၊ ကိလေသာကို လောင်ကျွမ်းပြာကျစေတဲ့ အာတာပီ ဝီရိယတွေ လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။”

“အော်.. တပည့်တော်မတို့ရဲ့ ကုသိုလ်ဆိုရင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြုပြီး ဟိုရှောင် ဒီရှောင်လုပ်တာ ကိလေသာပေါ့နော်ဘုရား။”

“ဟာ.. ဟုတ်တာပေါ့၊ ဒကာမကြီး။”

“ဒါဖြင့် အာတာပီဆိုတဲ့ ဝီရိယအကြောင်းနဲ့ ဝီရိယဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ဆက်ပြီး မိန့်ပါဦးလားဘုရား။”

“ကဲ.. ကဲ.. ပြောကြပါစို့၊ ကိလေသာကို လောင်မြိုက်ပူပန်စေတတ်တဲ့ အာတာပီဝီရိယက ဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်လိုလောင်မလဲဘုရားလို့မေးရင် ကိလေသာက ဘယ်အချိန်မှာ စိတ်ကို ဘယ်လိုလောင်နေသလဲဆိုတာက စပြီးပြောကြပါစို့။”

“ကိလေသာက လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟမာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ စတာတွေက လိုချင်ပြီး ပျာယာခတ်မှု၊ အလိုမကျလို့ တင်းကျပ်မှု၊ မရေမရာရှိမှု၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဟုတ်ကြီးထင်မှု၊ ကိုယ်ထင်ရာ ဦးစားပေးမှု၊ အမှားအမှန်မဝေဖန်နိုင်မှု စတာတွေဟာ လူတွေရဲ့စိတ်ကို အချိန်မရွေးဒုက္ခပေးနေကြပါတယ်၊ လောင်မြိုက်နေကြ

ပါတယ်။ စိတ်ကလေးကိုအေးအေးဆေးဆေး ငြိမ်းငြိမ်း ချမ်းချမ်း နေခွင့်မပေးကြပါဘူး။ တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုး ကတော့ ပူအောင်ရှို့နေကြပါတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ဒီ အချိန်မရွေးလောင်နေတဲ့ ကိလေသာကို မလောင်နိုင်အောင် မဝင်နိုင်အောင် မဖြစ်နိုင်အောင် လုပ်နိုင်တဲ့ အာတာပီဝီရိယအစစ်ဆိုရင် အချိန်မရွေး ရှိနေရမယ်၊ အချိန်မရွေး၊ အမြဲတမ်း ကိလေသာကို ပြန် ရှို့နိုင်ရမယ်၊ ငြိမ်းနိုင်ရမယ်၊ ဒီဝီရိယဟာ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်မှာ အမြဲရှိနေရမယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲ... ဒါပေမယ့် ဒီဝီရိယကို အကြမ်းဖျင်း လေးမျိုးပြောကြဦးစို့၊ အဲဒီလေးမျိုးကွဲပြားရတာကလည်း ကိလေသာဖြစ်နေတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်နဲ့ ကိလေသာမဖြစ် တဲ့ ကုသိုလ်စိတ်လို့ နှစ်မျိုးကွဲပြားလို့ပါ။ ဒီအကုသိုလ် ကုသိုလ်စိတ်နှစ်မျိုးမှာလည်း အကုသိုလ်စိတ်မဖြစ်ခင်၊ ဖြစ်မလာအောင် ကြိုးစားတဲ့ အာတာပီဝီရိယ သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လ ၊ နောက်အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်နေရင် ချက်ချင်းရပ် သွားအောင် ငြိမ်းသွားအောင်ကြိုးစားတဲ့ အာတာပီ ဝီရိယ သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လ၊ နှစ်မျိုးပေါ့”

“ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း မဖြစ် လာသေးတဲ့ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ ဖြစ်လာအောင်ကြိုးစားတဲ့

အာတာပီဝီရိယ သမ္ပပ္ပဓာန်လုံ့လ၊ ဖြစ်နေတဲ့ ကုသိုလ်
စိတ်ကို ဆက်ကာဆက်ကာ ထပ်ကာထပ်ကာ ဖြစ်နေနိုင်
အောင် ကြိုးစားတဲ့ အာတာပီဝီရိယ သမ္ပပ္ပဓာန်လုံ့လလို့
နှစ်မျိုး ရှိတယ်။ ပေါင်းလိုက်တော့ လေးမျိုးပေါ့။”

“အရှင်ဘုရားပြောတာတွေကို သိသလိုလိုပါပဲ၊
ဒါပေမယ့် မမှတ်မိလိုက်ဖူးဘုရား၊ ပြန်ပြီးမိနဲ့ပါဦး။”

“အင်း... ဟုတ်သားပဲလေ ၊ စာသံပေသံတွေ
ပါသွားလို့နဲ့တူတယ်၊ ကဲ... ကဲ... ဒီလိုပြန်ပြီးတစ်မျိုးပြော
ပေးမယ်၊ စိတ်ညစ်ဖူးတယ်မဟုတ်လား။”

“မှန်ပါ၊ ညစ်ဖူးပါတယ်ဘုရား။”

“အဲဒီညစ်ဖူးတဲ့ စိတ်ကလေးမဖြစ်လာခင် ဖြစ်
လာတော့မယ်ဆိုရင် အဖြစ်မခံရအောင် နေနိုင်တဲ့ ဝီရိယ
သတ္တိ၊ နောက်စိတ်ညစ်နေတဲ့အခါ ဖြစ်ကြောမရှည်ပဲ၊
တတ်နိုင်သမျှ ချက်ချင်းဆိုသလို ရပ်ပစ်နိုင်တဲ့ဝီရိယသတ္တိ၊
ဘယ်နှစ်မျိုးရှိပြီလဲ။”

“နှစ်မျိုးပါဘုရား။”

“စိတ်ညစ်တာနဲ့ပတ်သက်လို့နှစ်မျိုး၊ နောက်
စိတ်ကြည်လင်တာနဲ့ပတ်သက်လို့ စိတ်ကြည်မှု မရှိသေး
ရင် မဖြစ်သေးရင်ရှိအောင်၊ ဖြစ်အောင်လုပ်ဝံ့တဲ့ သတ္တိ၊
လုပ်နိုင်တဲ့သတ္တိ၊ နောက်စိတ်ကလေးကြည်နေပြီ ဆိုရင်
ထပ်တလဲလဲဆိုသလို အမြဲတမ်းကြည်နေနိုင် အောင်လုပ်
စွမ်းနိုင်တဲ့ ကြိုးစားမှုဝီရိယသတ္တိ၊ ပေါင်းလေး မျိုးပေါ့။”

“မှန်ပါ။ လေးမျိုးပါဘုရား၊ အဲဒီလေးမျိုးကိုတော့ တစ်ပြိုင်တည်း ဘယ်လုပ်လို့ရမလဲ ၊ လုပ်လို့ရပါ့မလား ဘုရား”

“ဘယ်ရမလဲ ဒကာမကြီး၊ သူ့အခိုက် သူ့အချိန် သူ့အခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီး လေးမျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုး နဲ့ ကိလေသာ စိတ်ညစ်မှုတွေကို အဖြစ်မခံတာပေါ့၊ အမှန် ကတော့ ဝီရိယသတ္တိ တစ်မျိုးတည်းပါပဲ၊ အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါပေါ်မူတည်ပြီးသာ လေးမျိုးဖြစ်တာပါ၊ အခု ပြောခဲ့တဲ့ လေးမျိုးထဲက ဘယ်ဝီရိယပဲရှိနေနေ ကိလေသာ တွေ ဝင်မလာနိုင်ပါဘူး၊ ပူလွန်းလို့ ကိလေသာစိတ်တွေ တွန့်ဆုတ်၊ လိမ်ကောက်ပြီး နောက်ဆုံး ကုန်သွားနိုင်ပါ တယ်”

“အော်... ဒီလိုကိုးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က ဝီရိယရှိတယ်ဆိုတာ တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီ ထိုင်နိုင်မှ ကြာ ကြာထိုင်နိုင်မှ မလှုပ်တမ်းထိုင်နိုင်မှလို့ ထင်ခဲ့တာပါ ဘုရား”

“အခုတော့ . ကိလေသာကိုတောင် လောင်နိုင် တဲ့ အာတာပီဝီရိယကို သဘောပေါက်ပြီပေါ့၊ သူ့ကိုသာ အားအစွမ်းကောင်းအောင်ကြိုးစားပေးပေါ့”

“အာတာပီဝီရိယကို သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ဒီဝီရိယ အားအစွမ်းကောင်းအောင် ဘယ်လို လုပ်ရမလဲဘုရား”

ရဲရင့်သူတို့၏သတ္တိ

၂၅

“အဲ . . . အဲဒါကတော့ အရင်တစ်ခါကလည်း ဒကာကြီးနဲ့ သူ့မိတ်ဆွေ တရားသမားတစ်ယောက် လာမေးဖူးတယ်။ သူတို့ကိုပါခေါ်လာခဲ့ပေါ့။ အဲဒီကျမှ ရှင်းပြပေး မယ်လေ”

“ဟင် . . . အရှင်ဘုရားကလည်းနည်းနည်းလေး လောက်တော့ပြောပြပါဦးဘုရား၊ တပည့်တော်မ သိချင် လွန်းလို့ပါ”

“ကဲ . . . ဒီလိုဆို နည်းနည်းပြောမယ်၊ တစ် ယောက်ဆိုလူသေ၊ နှစ်ယောက်ဆိုလူရှင်၊ သုံးယောက် ပေါင်း လောင်းကျော်ဆိုတာ ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား”

“ကြားဖူးပါတယ်ဘုရား”

“အေး . . . အဲဒီလိုဆိုရင် ဝီရိယက သူ့အပေါင်း အသင်းတွေနဲ့အတူတကွပေါင်းနိုင်မှ သုံးယောက်ပေါင်း လောင်းကျော် အားအစွမ်းတွေကောင်းလာနိုင်တယ်လို့ပဲ မှတ်ထားလိုက်ပါ”

“ဟင် . . . ဒီလောက်ပဲလားဘုရား”

သုံးယောက်ပေါင်းလောင်းကျော်

လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ စွမ်းအားသတ္တိဆိုတာ ရှိပါတယ်။ တချို့က တစ်ဦးတည်းအစွမ်းထက်တယ်၊ တချို့နှစ်ဦး သုံးဦးပေါင်းမှ ပိုပြီးတော့ အစွမ်းထက်တယ်၊ ပေါင်းစည်းမှု စွမ်းအားတစ်မျိုးလည်း ပါလာတော့ ပိုပြီး အားကောင်းလာ ပါတယ်။

ဒီသဘောမျိုးပါပဲ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာသာမက ဓလေ့သဘောတွေမှာလည်း ဓမ္မစွမ်းအားသတ္တိတွေ ကိုယ်ပိုင် ရှိကြပါတယ်။

ကုသိုလ်ဘက်ဆိုင်ရာဓမ္မတွေကလည်း ကောင်းတဲ့

အစွမ်းသတ္တိတွေရှိကြသလို အကုသိုလ်ဘက် ဆိုင်ရာ ဓမ္မတွေကလည်း မကောင်းတဲ့အစွမ်းတွေရှိကြပါတယ်။

ကုသိုလ်ဓမ္မတွေဘက်ကိုပြောရရင် ဆိုကြပါစို့ သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိဆိုတဲ့ ကောင်းတဲ့ဓမ္မတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒီဓမ္မတွေဟာ မိမိတို့ကိုယ်ပိုင် စွမ်းအားတွေ ရှိသလို ဒီဓမ္မတွေစုပေါင်းပြီးဖြစ်နေတဲ့အခိုက် သဟဇာတ စွမ်းအား၊ အညမညစွမ်းအား၊ သမ္ပယုတ္တ စွမ်းအားစတဲ့ စုပေါင်းစွမ်းအားတွေ အမျိုးမျိုးပေါ်ထွက်နေပါတယ်။

ဒီစွမ်းအားတွေဟာ ‘တစ်ယောက်လူသေ၊ နှစ်ယောက်လူရှင်၊ သုံးယောက်ပေါင်းလောင်းကျော်’ ဆိုသလို အခက်အခဲအန္တရာယ်၊ ကိလေသာတွေကို သတ်ဖြတ် ကျော်လွှားနိုင်တဲ့အားတွေ ဖြစ်လာကြပါတယ်။

သတိတစ်မျိုးတည်းအားကို ဝီရိယ၊ သမာဓိ အားတွေနဲ့ ထပ်ပေါင်းလိုက်ရင် ဒီလိုပါပဲ၊ ဝီရိယအားကို သတိ၊ သမာဓိအားတွေနဲ့၊ သမာဓိအားကို သတိ၊ ဝီရိယ အားတွေနဲ့ ထပ်ပေါင်းလိုက်ရင် ကိလေသာတွေ စိစိ ညက်ညက်ကျေပျက်သွားကြမယ်ဆိုတာ ယုံမှားဖွယ်မရှိ ဘူး။

“ကဲ အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားဒကာကြီးနဲ့ သူ့ သူငယ်ချင်းလည်းပါလာပါပြီ၊ ဟိုသုံးယောက်ပေါင်း လောင်းကျော်ကိစ္စကို ဆက်ပြီးရှင်းပေးပါဦးဘုရား။”

“ဪ .. ဒကာကြီးလည်း ပါလာတာကိုး။

သုံးယောက်ပေါင်းလောင်းကျော်

၂၉

ခေါ်လို့လိုက်လာတာလား”

“မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ လိုက်ချင်လွန်းလို့ပါ
ဘုရား၊ သူကပြောတယ်၊ ကိလေသာဆိုတာ အပူတကား
အပူဆုံးလို့ သိထားတယ်၊ ဟုတ်လည်းဟုတ်တယ်၊ အခု
ကိလေသာကိုတောင် သတ်နိုင်တဲ့အပူရှိတယ်၊ အဲဒါ
အာတာပီဝီရိယလို့ပြန်ပြောတော့ သဘောကျလွန်းလို့
ပါဘုရား၊ နောက်ပြီး ဝီရိယအားအစွမ်းတွေကောင်းအောင်
‘သုံးယောက်ပေါင်းလောင်းကျော်’ ဆိုတာ ထပ်ပြီးရှင်းပြ
မယ်ဆိုလို့ သိချင်လွန်းလို့ပါဘုရား”

“ဪ .. ဒါကြောင့်ကိုး၊ ဒကာမကြီးက
တရားအဆွယ်ကောင်းသားပဲ”

“ဟာ .. အရှင်ဘုရားကလည်း ဆွယ်တာ
မဟုတ်ပါဘူး၊ အရှင်ဘုရားဒကာကြီးက တရားတွေ
လေ့လာလိုက်စားနေတော့ သိသင့်တာတွေသိရအောင်
လို့ ခေါ်လာတာပါဘုရား၊

နောက်ပြီး ဝီရိယနဲ့သုံးယောက်ပေါင်းဆိုတော့
သတိတို့ သမာဓိတို့အကြောင်းတွေ နာကြားရမယ်လည်း
ထင်လို့ပါဘုရား”

“အောင်မယ် .. ဘယ်ဆိုးလို့လဲ၊ ဝီရိယရဲ့
အပေါင်းအသင်းတွေက သတိ၊ သမာဓိဆိုတာ သိပြီးပြီ
ကိုး”

“သိပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် သေချာမသိ

သေးပါဘူး၊ သတိကိုခဏထားပါဦး၊ သမာဓိအကြောင်းကို သေချာမသိသေးပါဘူး၊ တရားအားထုတ်တဲ့အခါ သမထ အားထုတ်ရင် သမထသမာဓိရှိမှ၊ ဝိပဿနာအားထုတ်ရင် ဝိပဿနာသမာဓိရှိမှ၊ နောက်ပြီး ဈာနသမာဓိ၊ ခဏိက သမာဓိတွေကို ကွဲကွဲပြားပြားသိထားမှ၊ အသုံးချတတ်မှ ဆိုတာလောက်တော့ သိထားပါတယ်ဘုရား။”

“ဟင် .. ဒီလောက်သိထားနေမှတော့ ဘာ ရှင်းပြစရာလိုတော့မလဲ၊ ပြောစရာတောင်ကုန်နေပြီပဲ”

“ဟာ .. မကုန်သေးပါဘူးဘုရား၊ တကယ်တမ်း လက်တွေ့မှာ သမာဓိကိုအသုံးချပုံ၊ နောက်သမာဓိရဲ့ သဘော၊ သမာဓိရှိ မရှိဆိုတာတွေကို တပည့်တော်တို့ သေသေချာချာတကယ်မသိသေးပါဘုရား၊ သမထ သမာဓိ၊ ဝိပဿနာသမာဓိတို့ ဈာနသမာဓိ၊ ခဏိက သမာဓိတို့ ဒီလိုအပြောမျိုး တစ်ဆင့်သိမျိုးလောက်ပဲ သိထားပါတယ် ဘုရား၊ အဲဒါ သမာဓိအကြောင်းလည်း သေသေချာချာ သိချင်လို့ လိုက်လာတာပါဘုရား။”

“ဪ .. ဒီလိုလား၊ ကဲ ဒီလိုဆိုရင်တော့ ပြောပြတာပေါ့၊ သမထတွေ၊ ဝိပဿနာတွေ၊ နောက် ဈာန်တွေ၊ ခဏိကတွေ ခဏထားလိုက်ပါဦး၊ သမာဓိ ဆိုတာကိုပဲ နည်းနည်းပြောပြပါမယ်”

“ပြောပါဘုရား”

“သမာဓိဆိုတာ စိတ်နဲ့အာရုံ ဆုံတဲ့အခိုက်

သုံးယောက်ပေါင်းလောင်းကျော်

၃၁

ဒီအာရုံမှာ ဒီစိတ်ကလေးတည်နေနိုင်အောင် ပြုပေးနိုင်တဲ့ သတ္တိ၊ ဒီစိတ်လည်းကြည်၊ ဒီအာရုံလည်းကြည်၊ သိသာ ထင်ရှားအောင်သိစေနိုင်တဲ့သတ္တိ၊ ဒါဟာ သမာဓိရဲ့ သတ္တိ၊ သမာဓိရဲ့အလုပ်ပါပဲ၊ တည်ကြည်တယ်ပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“အရေးကြီးလို့ ထပ်ပြောပါမယ်။ သမာဓိ စေတသိက်ဟာ စိတ်မှာပဲရှိတယ်၊ ဒီသမာဓိရှိရင် ကောင်း တဲ့သမာဓိလို့ပြောကြပါစို့၊ မိစ္ဆာသမာဓိကို ထားခဲ့ပါဦး မယ်”

“ကောင်းတဲ့သမာဓိရှိတဲ့အခိုက် ဒီစိတ်ဟာ ကောင်းတဲ့အာရုံနဲ့ဆုံနေပြီ၊ ဆုံနေခိုက်မှာလည်း မဆုံ အောင်နှောက်ယှက်တဲ့သတ္တိတွေ ဝေးကွာနေတယ်၊ ဒီ စိတ်က ဒီအာရုံမှာတည်ပြီး၊ ကြည်ကြည်လင်လင် သိမြင် နိုင်တယ်၊ ဒါဟာ သမာဓိကောင်းရှိနေတဲ့ စိတ်ရဲ့သဘော ပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“မှန်ပါဘုရား မလုပ်နဲ့ဦး၊ ဒီသဘောက စာသံ ပေသံနဲ့ဆိုတော့ တချို့နားလည်ချင်မှ နားလည်မယ်၊ ကလေးသူငယ်တွေအထိ နားလည်အောင် ပြောနေကြ အတိုင်း ပြောပြပေးပါဦးမယ်”

“ကောင်းပါတယ်ဘုရား၊ ပြောပြပေးပါဦး”

“သမာဓိအကြောင်းသမာဓိရှိ မရှိ တကယ့်စိတ်

အတွင်းသတ္တိကို ဘေးလူမမြင်နိုင်ပေမယ့်၊ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုတော့ သိနိုင်တယ်၊ ဒါမှမဟုတ်၊ ဘေးလူတွေက ကိုယ့် ရဲ့ အမူအရာတွေကိုကြည့်ပြီးတော့လည်း သိနိုင်တယ်”

“အဲဒါတော့ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ တချို့ဆိုရင် သမာဓိအားကောင်းတော့ လမ်းလျှောက်တဲ့အခါ၊ အိုး၊ ဖြည်းဖြည်းလေး၊ သွားနေမှန်းတောင် မသိရအောင်ပဲ ဘုရား”

“ဟာ... ဒုက္ခပါပဲ၊ အဲဒါတွေကြောင့် ပြောတာ ပေါ့၊ အဲသလို ဖြည်းဖြည်းလေး၊ မလှုပ်ချင် လှုပ်ချင်၊ မလှမ်းချင် လှမ်းချင်၊ လှုပ်နေ၊ လှမ်းနေ၊ သွားနေတာကို သမာဓိရှိတယ်လို့ ယူဆနေကြတာခက်တာပေါ့”

“အဲဒါ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား”-

“ဟုတ်မဟုတ် ခဏထား၊ ကဲ သူခိုးတွေ ပစ္စည်းခိုးဖို့ရာ လာနေတဲ့အချိန်၊ လူမလစ်သေးလို့ စောင့် နေတဲ့အချိန်၊ အသံကြားရလား၊ တဝန်းဝန်းလှုပ်သလား”

“ဟာ .. အရှင်ဘုရား၊ ကပ်သီးကတ်သပ်၊ သူခိုးနဲ့မှနှိုင်းပြောတယ်လို့၊ ဒုက္ခပါပဲ၊ သမာဓိရှိရင် ငြိမ် နေတာပဲ မဟုတ်လား”

“ဪ... ခက်ပါသေးတယ်၊ ကဲ .. ကဲ .. စကားဆက်ပြောမယ်၊ ကလေးတစ်ယောက် ကျောင်းသား တစ်ယောက်ပေါ့၊ ကျောင်းကအပြန် အိမ်ကိုရောက်ရော၊ ဖိနပ်ချွတ်ပြီ ဆိုပါစို့၊ ညှပ်ဖိနပ်ကလေးပါပဲ”

“မှန်ပါဘုရား”

“သမာဓိအကြောင်းပေါ်လွင်အောင်ပြောရင်၊ နှစ်ယောက်ယှဉ်ပြောမှပိုကောင်းမယ်၊ ကလေးတစ်ယောက်က ဖိနပ်ချွတ်တိုင်း၊ ဒီနေရာမှာဒီလိုပုံစံနဲ့ ညီညီညာညာ ချွတ်ထားလေ့ရှိတယ်၊ လက်နဲ့ကိုင်ပြီးစီထားတဲ့အတိုင်းပဲ”

“အဲ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ ဖိနပ်ချွတ်မိမှန်းတောင်မသိဘူး၊ တစ်ဘက်ကမြို့ထဲ၊ တစ်ဘက်ကမြို့ပြင်ဆိုသလိုပဲ၊ နောက်အဖေဖိနပ်ပေါ် သားကဖိနင်းချွတ်၊ အဖေဖိနပ်တစ်ဘက်နဲ့အမဖိနပ်တစ်ဘက်က တွဲနေလို့၊ အို .. ဖိနပ်ချွတ်တဲ့နေရာမှာကိုပဲ ရှုပ်ယှက်ခတ်နေတာ ခြေချစရာကိုမရှိဘူး”

“ကဲ .. အဲဒီနှစ်အိမ် ဘယ်အိမ်က သမာဓိရှိသလဲ”

“အရင်အိမ်ပေါ့ဘုရား”

“ကလေးနှစ်ယောက်အနေနဲ့ရော သမာဓိရှိသူမရှိသူ သိသာရောပေါ့”

“သိသာပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် အရှင်ဘုရားက သမာဓိပြောလို့သာ ပြောရတာပါ၊ ဒါက အကျင့်ကောင်းလို့ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိတာမဟုတ်လား”

“မှန်လိုက်လေ၊ အကျင့်ကောင်းလို့ပေါ့၊ အကျင့်ဆိုတာ မြန်မာစကား၊ ပါဠိနဲ့ပြောရင်တော့ သမာဓိကောင်းလို့၊ သတိကောင်းလို့၊ ဝီရိယကောင်းလို့ လို့ခေါ်တယ်၊

သမာဓိ၊ သတိ၊ ဝီရိယဆိုတာတွေဟာ အကျင့်တရားတွေ၊ သမာဓိမဂ္ဂင်အကျင့်ပေါ့၊ ဒီအကျင့်ဓာတ်တွေဟာ စိတ်မှာ ရှိရတဲ့တရား၊ စိတ်မှာရှိရင် အကျင့်ရှိတယ်ခေါ်တယ်၊ ဒီ အကျင့်တွေ စိတ်မှာရှိမှ ကာယကံအကျင့်လည်း အကောင်းပုံမှန်၊ ဝစီကံအကျင့်လည်း အကောင်းပုံမှန် မနောက်အကျင့်လည်း အကောင်းပုံမှန်ပဲဖြစ်တော့တာ ပေါ့”

“အကျင့်ကအကောင်းပုံမှန်ဖြစ်မှ ပုံမှန်အကောင်း ကျင့်ပြီးသားဖြစ်နေတယ်၊ ဒါအရေးကြီးတယ်”

“ကလေးတွေဆိုရင် ဖိနပ်ချွတ်တဲ့အချိန်ကစ သမာဓိရှိဖို့၊ သတိ၊ ဝီရိယရှိဖို့ပြောပေးရတယ်၊ ပြောပေး ကြပါ၊ လွယ်အိတ်ချိတ်တဲ့အခါ ထားတဲ့အခါလည်း ပစ်စလက်ခတ်မထားတော့ဘူး၊ သူနေရာနဲ့သူ ဖြစ်လာ တယ်၊ သမာဓိတွေအားကောင်းလာရင် နေရာတိုင်းမှာ လည်း ပုံမှန်အကောင်းကျင့်ပြီးသားဖြစ်လာတယ်၊

အိပ်ယာထချိန်၊ မျက်နှာသစ်ချိန်၊ စာကျက်ချိန်၊ အိမ်အလုပ်ကူချိန်၊ ကျောင်းသွားချိန်၊ ကစားချိန်ဆိုတာ တွေကို လူကြီးတွေက အတင်းအော်ငေါက်စရာ မလိုပဲ ပုံမှန်အကောင်းကျင့်ပြီးသား ဖြစ်နေနိုင်ကြတယ်၊ ဖြစ်နေ ကြတဲ့ ကျောင်းသားတွေအများကြီးရှိပါတယ်၊ လူငယ် တွေအများကြီးရှိပါတယ်”

“တချို့လူငယ်တွေဆိုရင် ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်

လုပ်ပြီး ကောင်းနေကြတာ၊ သမာဓိတွေ လူကြီးတွေထက် ပိုပြီးရှိနေကြတာ အများကြီးရှိနေကြတာ ဒုနဲ့ဒေးပါပဲ”

“ဪ .. အရှင်ဘုရားပြောတော့မှ သမာဓိ အကြောင်း နည်းနည်းရိပ်မိတော့တယ်၊ တပည့်တော်တို့ ထင်ထားတာက သမာဓိဆိုတာ လူကြီးကမှ ပိုပြီး အားကောင်းတယ်၊ တရားအားထုတ်ဖို့ သမာဓိကို အရင် ထူထောင်ရမယ်၊ ကိုယ်ကောင်ကြီးငြိမ်မှ သမာဓိက ကောင်းလာတယ်လို့ ထင်တာဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ အခုပြောသလိုဆိုတော့ ဖိနပ်ချွတ်ရင်း၊ လွယ်အိတ်ချိတ်ရင်း၊ ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ် လုပ်ရင်းနဲ့ သမာဓိကရှိနေတာပေါ့ဘုရား”

“ကဲ .. အခုပြောတဲ့စကားသာကြည့်ပေါ့၊ ကိုယ့် အလုပ်ကိုယ်လုပ်ရင်းနဲ့ သမာဓိရှိနေတာလို့ ပြောတယ်၊ အမှန်က သမာဓိရှိနေလို့ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်နေနိုင် တာလို့မှတ်၊ စည်းကမ်းတကျရှိတာလို့မှတ်”

“ဟာ .. ဟုတ်လိုက်တာဘုရား၊ အခုလို တဲ့တိုး ပြောမှကို တပည့်တော်တို့က နားလည်နိုင်တာဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့က စကားချန်ခဲ့လို့ကတော့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိနိုင်မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး”

“ဒီလိုဆိုတော့ သမာဓိက တရားထိုင်မှ၊ အသက်ကြီးမှ မဟုတ်ဘဲ ငယ်ကတည်းက ထူထောင်လို့ ရတာပေါ့နော်”

“ဪ... ခက်တော့တာပဲ၊ ဒီလောက်ပြောပြထားတာတောင် ဒီလိုထပ်မေးနေရင် သမာဓိအကြောင်း ဆက်ပြောဦးမယ်”

“မိန့်ပါဦးဘုရား”

“သမာဓိစိတ်ဓာတ်ရှိရမယ်၊ သမာဓိရှိသူရဲ့စိတ်ဟာ ကျောက်တောင်ကြီး၊ ကျောက်စာတိုင်ကြီးတွေနဲ့ တူတယ်၊ မယိုင်မလဲ ခိုင်မြဲနေတယ်လို့ ဥပမာနဲ့ညွှန်းတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒါကို လူကောင်ကြီး ငြိမ်နေတာလို့ တချို့က ယူကြတယ်၊ စိတ်မှာ ဈာနသမာဓိ၊ အဘိညာဉ်သမာဓိ အားတွေကြောင့် အကျိုးဆက်တွေအနေနဲ့ ကိုယ်ကောင်ကြီး ငြိမ်နေတတ်ပေမယ့် ကိုယ်ကောင်ကြီးငြိမ်နေအောင် လုပ်ယူတဲ့ စိတ်မျိုးမှာတော့ ဘာသမာဓိမျှ မရှိနိုင်ပါဘူး၊ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သမာဓိစွမ်းအားအစစ်ဟာ စိတ်ကိုပဲ မယိမ်းမယိုင် ခိုင်မြဲတဲ့သတ္တိရှိအောင် လုပ်ပေးနိုင်လို့ပါပဲ”

“စိတ်ဆိုတာ မပျက်မစီးဘဲ ခိုင်မြဲနေနိုင်သလား ဘုရား”

“ပရမတ်ရဲ့ မမြဲတဲ့သဘောနဲ့ သမာဓိသတ္တိရဲ့ ခိုင်မြဲစေတဲ့သဘောကို သွားပြီးမရောလိုက်ပါနဲ့၊ ထပ်ရှင်းပေးပါမယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဆိုကြပါစို့၊ ဒီကာကြီးတစ်ယောက် ရပ်ထဲ ရွာထဲမှာ အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် ပြဿနာပေါ်ပြီတဲ့၊ ဒီဒီကာကြီးက သူ့ဆီအရင်ဦးအောင်ပြောတဲ့ဘက်က အကြောင်းတွေကို ကောင်းတယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ မှန်တယ် ဆိုပြီး ဘေးကိုတစ်ဆင့်ပြန်ပြောတယ်၊

မုသားမပါဘူး၊ လိမ်ညာတာမပါ ပါဘူး၊ သူသိ တဲ့အတိုင်း သူပြောတာပါပဲ၊ အဲ တစ်လာ ဟမ်နှစ် ဆိုသလို ကြာလာတော့ ကျန်တဲ့တစ်ဘက်က အကြောင်း မှန်တွေ သူကသိလာတယ်၊ အဲဒီတော့လည်း မလိမ်မညာ အမှန်အတိုင်း ဘေးကိုပြောတာပါပဲ၊ သူသိတဲ့အတိုင်းပဲ၊ အပိုတွေ တစ်ခုမျှမပါဘူး။”

“မှန်လှပါဘုရား။”

“ကဲ . . ဒီလိုဆိုတော့ ဒီဒီကာကြီးဟာ သမာ သမတ်ကျရဲ့လား၊ သမာဓိရှိရဲ့လား ပြော”

“ဟာ . . သူမညာပဲ အမှန်အတိုင်းပြောတာပဲ သမာသမတ်ကျပါတယ်၊ သမာသမတ်ကျမှတော့ သမာဓိ ရှိတာပေါ့။”

“ဟ . . နေဦးဟ၊ တပည့်တော်အထင်တော့ တစ်ခုခုလိုနေသလိုပဲ၊ ဒီလိုကြားတိုင်း ဟိုပြောဒီပြော ဆိုတာ ဘယ်ကောင်းမလဲဘုရား၊ နောက် သူကိုယ်တိုင် အသိမဟုတ်ဘဲ၊ တစ်ဆင့်သိဆိုတော့ သူက မညာပေမယ့် ပထမလူတွေက ညာပြောရင် သူလည်းအညာခံရပြီး ဟို

ဘယ်လိုပြောရမလဲ၊ ဒီလိုကြီးကတော့ မကောင်းသေးဘူးလို့ဘဲ ပြောတတ်တယ်ဘုရား။”

“အဲ .. ဟုတ်ပြီ၊ ဒီလိုဆိုတော့ သမာဓိသဘောကို စာသဘောရော၊ လောကသဘောရော ရောနှောပြီး ပြောကြဦးစို့”

“သမာဓိဆိုတာ စိတ်ကို ကျောက်စာတိုင်လို၊ ကျောက်တောင်ကြီးလို ခိုင်မြဲစေတယ်၊ သမာဓိမရှိတဲ့ စိတ်ဟာ ဝါးပင်လိုပဲ၊ လေတိုက်တိုင်း ယိမ်းယိုင်တတ်တယ်။

အဲဒီလိုပဲ၊ သမာဓိမရှိတဲ့စိတ်ဟာ ဒါသိ၊ဒါပြော၊ ဒီလေ တိုက်ရင် ဒီလေတိုက်တဲ့အတိုင်းလိုက်ပြီးတော့ ပြုလုပ်မိ ကြတယ်၊ ပြောဆိုမိကြတယ်၊ စဉ်းစားမိကြတယ်၊ ဟိုဟာသိ ဟိုဟာပြောဟိုဘက်က လေတိုက်ပြီဆိုရင်လည်း ဟိုလိုပဲပြုလုပ်မိကြတယ်၊ ပြောဆိုမိကြတယ်၊ စဉ်းစားမိကြတယ်၊ လေယူရယ်ယိမ်းတဲ့ဝါးပင်လိုပဲတဲ့၊ ဒီလိုဥပမာပေးခဲ့ကြပါတယ်၊

ဒါကြောင့် ကိုယ့်စိတ်ဟာ ဝါးပင်လိုစိတ်လား၊ ပုံမှန်ကျောက်တောင်လိုစိတ်လား၊ ပြန်ကြည့်သင့်ပါတယ်၊

ဒီအချိန်၊ ဒီနေရာ၊ ဒီအလုပ်မှာ ဒီအမှုအရာနဲ့ အကောင်းဆုံး အလုပ်ကို လုပ်နေတာ၊ အကောင်းဆုံး အပြောကို ပြောနေတာ၊ အကောင်းဆုံး အကြံအစည်တွေကို ကြံစည်နေနိုင်တာဟာ သမာဓိရှိတဲ့စိတ်ကြောင့်ပါ။

၁၃၃

ဒီလိုပါပဲ၊ သမာဓိရှိတဲ့စိတ်ဟာ မကောင်းတာကို မလုပ်ဘဲ
မပြောဘဲ၊ မစဉ်းစားဘဲလည်း နေနိုင်ပါတယ်၊

လုပ်ဖို့ မလုပ်ဖို့ဟာ သမာဓိအတွက် အဓိက
မဟုတ်ပါဘူး၊ ကောင်းတဲ့အကျင့်ကို လုပ်မိဖို့ မကောင်းတဲ့
အကျင့်ကို ဖျောက်ဖျက်ရှောင်ဖို့၊ ဒီလိုပါပဲ၊ ပြောဖို့ မပြော
ဖို့ထက် ပြောသင့်တာပြော၊ မပြောသင့်တာမပြောမိဖို့ ၊
စဉ်းစားသင့်တာ စဉ်းစား၊ မစဉ်းစားသင့်တာ မစဉ်းစား
ဖို့၊ ဒီအကျင့်မှာပဲ စိတ်က တည်နေဖို့၊ ဒီအကျင့်ကို ကျင့်
ရင်းနဲ့ပဲ စိတ်ကြည်နေဖို့ သမာဓိက လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်
ပါတယ်၊

သမာဓိရှိရင် ကောင်းအောင် ကိုယ့်အလုပ်
ကိုယ်လုပ်တဲ့အကျင့်က ပုံမှန်ဖြစ်နေပါပြီ”

“ဟာ .. ဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်တို့ရဲ့ သမာဓိ
တွေက ဘယ်ပြေးကုန်ပြီလဲ မသိတော့ပါဘူးဘုရား” ၊

“တပည့်တော်တို့ကလည်း သမာဓိဆိုတာကို
သီးခြားထူထောင်ရမယ်ထင်နေတာ၊ သမာဓိဆိုတာ
အခုမှပဲ ကလေးပြော ပြောမှ ပိုပြီးနားလည်တော့တယ်
ဘုရား”

“ဒီလိုဆိုရင် သမာဓိဆိုတာ ကလေးဘဝက
တည်းက ကျင့်လို့ရတာပေါ့ဘုရား၊ ကလေးတွေတောင်
သမာဓိရှိ အောင်နေနိုင်မှတော့ လူကြီးတွေလည်း
ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်ပြီ၊ သမာဓိရှိအောင် နေကြဖို့

ကောင်းတာပေါ့နော်”

“ဪ .. ဒကာကြီးကလည်း ပြောမှ ပြော
တတ်ပလေ”

“သမာဓိရှိတဲ့ ကလေးတွေမှာ သတိလည်းရှိ
နေပြီပေါ့၊ ဝိရိယကလည်း ရှိနေပြီပေါ့ဘုရား၊ ဟုတ်လား”

“ဪ .. ဒါကတော့ ဒကာကြီးပဲ စဉ်းစား
ကြည့်လေ၊ ‘တစ်ယောက်လူသေ၊ နှစ်ယောက်လူရှင်၊
သုံးယောက်ပေါင်းလောင်းကျော်’ လို့ စကားစခဲ့တယ်
မဟုတ်လား”

“ဪ .. ဟုတ်သားပဲဘုရား”

ဓာတ်တူချင်းသာ ပေါင်းပါသည်

လူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တိရစ္ဆာန်ပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ဦး၊
တစ်ယောက်၊ တစ်ကောင်တည်း နေကြထိုင်ကြတယ်
ဆိုတာ အလွန်ရှားပါတယ်။ အပေါင်းနဲ့အဖော်နဲ့စုပေါင်းပြီး
နေကြထိုင်ကြတာသာများပါတယ်။

အပေါင်းအဖော်နဲ့နေကြတဲ့အခါမှာလည်း မိမိနဲ့
သင့်တော်ရာ၊ အဆင်ပြေရာ၊ အပေးအယူညီမျှရာတွေ
သာ ပေါင်းကြသင်းကြပါတယ်။ ဓာတ်တူချင်းပေါင်းကြ
တာပေါ့လို့ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ကောင်းသူနဲ့ကောင်းသူ၊ ဆိုးသူနဲ့ဆိုးသူတို့သာ

ပေါင်းဖော်လက်တွဲကြတာများပါတယ်။ တကယ်လို့
ကောင်းသူနဲ့ဆိုးသူ အတူတူပေါင်းနေကြတာတွေရှိတယ်
ဆိုရင်လည်း ခဏလောက်ပါပဲ။ ကြာရှည်မခံနိုင်ပါဘူး။
ပြိုကွဲသွားတာပါပဲ။

အဲဒီလို တစ်ခုနဲ့တစ်ခု၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်
ပေါင်းကြသင်းကြရမှာလည်း၊ ကောင်းတဲ့သူတွေချင်း
ပေါင်းကြတဲ့အခါမှာလည်း ကောင်းတာတွေက၊ ကောင်းတဲ့
သဘောတွေက အမျိုးမျိုးရှိကြပါတယ်။

ဆိုပါစို့၊ တချို့က လူအနေနဲ့ပြောတာပါ။ ဒါန
ပေးလှူရတာတွေကို ဝါသနာထက်သန်တယ်ဆိုရင် သူနဲ့
ဝါသနာတူရာ၊ ဓာတ်တူရာ အလှူရက်ရောသူတွေအချင်း
ချင်းသာ ပေါင်းသင်းကြတာများပါတယ်။

ဒီလိုပါပဲ သီလအားသန်သူက သီလအားသန်
သူအချင်းချင်း၊ သမထအားသန်သူကလည်း သမထ
အားသန်သူအချင်းချင်း ပေါင်းသင်းကြတာပဲ။ ဝေယျာဝစ္စ
ဝါသနာပါသူအချင်းချင်းကြတော့လည်း အဆင်ကို
ပြေကြလို့၊ ဝိပဿနာသမားချင်းကြပြန်တော့လည်း
'သူတော်ချင်းချင်း သတင်းလွေ့လွေ့' ဆိုသလို ဝိပဿနာ
တရားအကြောင်းတွေကို ပြောကြ၊ မေးကြ၊ ဆွေးနွေးကြ၊
အဲဒီလိုပဲ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်
ဓာတ်တူချင်းသာ ပေါင်းနေကြတာပါ။

“သမာဓိရှိတဲ့ကလေးတွေမှာ သတိလည်းရှိနေ၊

ဝီရိယလည်းရှိနေပြီလို့ တပည့်တော်ကတော့ ယူဆပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ကလေးသတိ၊ လူကြီးသတိဆိုတာတော့ ကွာမယ်ထင်ပါတယ်ဘုရား”

“ဪ .. အင်းဟုတ်ပြီ၊ ဒကာကြီးပြောသလိုဆိုရင် ကလေးသမာဓိနဲ့ လူကြီးသမာဓိဆိုတာ ဘယ်လိုကွာသလဲပြောပါဦး”

“ဒီလိုလေဘုရား၊ ကလေးသမာဓိက ဖိနပ်ချွတ်၊ ထီးချိတ်ဆိုတဲ့ အဆင့်လောက်ပဲ မဟုတ်လားဘုရား”

“ဒါဖြင့် လူကြီးသမာဓိကရော”

“ဟိုလေ .. ဟဲ .. ဟဲ .. တရားတွေဘာတွေအားထုတ်တော့ ငြိမ်နေပြီး သမာဓိရှိတာကို ပြောရမလားပဲ ဘုရား”

“အဲဒါပြောတာပေါ့ဒကာကြီး၊ ဒီလောက်ရှင်းပြနေတဲ့အထဲမှာကိုပဲ သမာဓိသဘောက သေချာမသိကြသေးတာ ခက်တာပေါ့။

ကလေးသမာဓိပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူကြီးသမာဓိပဲဖြစ်ဖြစ် အတူတူပါပဲ၊ နားလည်လွယ်တဲ့စကားနဲ့ပြောရရင် သမာဓိရှိတဲ့သူဟာ ကိုယ့်အလုပ်ကိုပဲ ကိုယ်လုပ်တယ်”

“အဲဒါ နားမရှင်းသေးပါဘူးဘုရား”

“ကဲ .. ကဲ သမာဓိဆိုတာ သတ္တိနှစ်မျိုးရှိတယ်၊ ပထမသတ္တိက သူမြင်ရာ၊ တွေ့ရမယ့်အာရုံမှာ စိတ်ကို မြင်နိုင်တွေ့နိုင် ဆိုနေနိုင်တဲ့ သဘောက သမာဓိသတ္တိ

သဘောပေါ့”

“ဟာ ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အဲဒါပြောတာပေါ့၊ အာရုံတစ်ခုတည်းကိုစူးစိုက်ပြီး ကြည့်နေနိုင်ရင် ငြိမ်နေရင် ဒါသမာဓိပဲပေါ့ဘုရား”

“ကဲ ဟုတ်ပြီ၊ ဒါဖြင့်မေးမယ်၊ ဖဲသမားရော သမာဓိမရှိဘူးလား၊ ဖဲချပ်ကို နှစ်ချပ်ထပ်ပြီး အောက်အချပ်ကို သိအောင်ကြည့်နေတာ သမာဓိမဟုတ်ဘူးလားပြော”

“ဟာ ဒါကတော့ အရှင်ဘုရားက ကတ်ပြောတာပဲ”

“ကတ်ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး ဒကာကြီး”

“ဒီဓမ္မသဘောတရားတွေဟာ သေသေချာချာ ကွဲကွဲပြားပြားမသိရင် ဟုတ်သလိုလိုနဲ့ ဒုက္ခရောက်တတ်လွန်းလို့ပါ၊ ဖဲရိုက်နေတုန်းမှာလည်း သူ့အလုပ်သူလုပ်နေတာပဲဆိုတော့ သမာဓိကတော့ရှိတာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် တရားအားထုတ်တဲ့အခါ လိုအပ်တဲ့ သမာဓိမျိုးတော့ မဟုတ်ပါဘူး”

“ဖဲရိုက်တာသမာဓိရှိတယ်လို့ ဖဲသမားတွေ အရပ်သားတွေ ပြောကြတာတော့သိပါတယ်၊ ဘယ်လို ကွာတယ်ဆိုတာ ..”

“ကဲ ကဲ ပြောပြပါမယ်၊ မိစ္ဆာသမာဓိနဲ့သမ္မာသမာဓိလို့ကွာတယ်၊ မကောင်းတဲ့သမာဓိနဲ့ ကောင်းတဲ့သမာဓိလို့ကွာတာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် တွေ့ရမြင်ရမယ့် အာရုံ

စာတ်တူချင်းသာပေါင်းပါသည်

၄၅

အပေါ်ကို စိတ်တည်အောင်လုပ်ပေးထားနိုင်တာချင်း
ကတော့ အတူတူပါပဲ”

“သမ္မာနဲ့မိစ္ဆာကို ပြောပြပါဦးဘုရား”

“သမ္မာကကောင်းတာ မှန်တာ၊ မိစ္ဆာက
မကောင်းတာ၊ မမှန်တာ”

“သမ္မာဖြစ်ပုံကရောဘုရား”

“သမ္မာက စိတ်ကောင်းလေးဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အာရုံ
ကောင်းကို၊ ဒါမှမဟုတ် အာရုံကိုအမှန်အတိုင်း သိနိုင်
မြင်စေနိုင်ပါတယ်။ မိစ္ဆာကတော့ မကောင်းတဲ့အကုသိုလ်
စိတ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့အာရုံ၊ မကောင်းကို ဒါမှမဟုတ် အာရုံ
ကို အမှန်အတိုင်းမသိ၊ မမြင်ဘဲ ကိုယ့်အထင် ကိုယ့်အယူ
ကိုယ့်အစွဲနဲ့ကို ဟုတ်လှပြီအောက်မေ့နေတာကိုခေါ်တယ်”

“ဆက်ပြီးရှင်းပေးပါဦးလားဘုရား”

“ဘာဆက်ရှင်းရဦးမှာလည်း အခုလောက်ဆို
နားလည်ရောပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဖဲရိုက်နေတုန်းဖြစ်တတ်တဲ့
သမာဓိနဲ့ တရားအားထုတ်တုန်း သမာဓိနဲ့ကတော့ ကွဲ
သွားပါပြီဘုရား၊ ဒါပေမယ့်တစ်ခါတလေ တရားအားထုတ်
ရင်းနဲ့ ကိုယ့်အထင်၊ ကိုယ့်အကြိုက်၊ ကိုယ့်အစွဲနဲ့ ဒီအာရုံ
ကိုပဲ တစ်ခုတည်းစွဲနေအောင်ကြည့်နေရင်၊ ဟို ဘယ်လို
ပြောမလဲဘုရား၊ ဖဲရိုက်နေတုန်းလို အဲဒီလိုတော့ ပြော
မကောင်းပါဘူးဘုရား၊ ဒါပေမယ့်မရှင်းလို့ပါ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ

မျိုးတွေရော ဖြစ်တတ်သေးသလားဘုရား”

“ဒါက ဒကာကြီးမေးတာ၊ အခုမေးလို့ဖြေတာ နော်၊ တရားအားထုတ်တာနဲ့ ဖဲရိုက်တာကို ယှဉ်ပြီးပြော လို့ အများမကျွန်ရင်၊ မကျေနပ်ရင်တော့ အဲဒါဘယ်သူ အပြစ်လဲ”

“တပည့်တော်အပြစ်ပဲထားလိုက်ပါဘုရား၊ အပြစ်ဖြစ်ရင်လည်း အရှင်ဘုရားနဲ့မဆိုင်ပါဘူး”

“ဦးပွင်းနဲ့လည်းမဆိုင်ပါဘူး၊ ဒကာကြီးနဲ့ လည်း မဆိုင်ပါဘူး၊ မကျေနပ်သူတွေမှာသာ ဒေါသ အပြစ်ဖြစ်နေကြမှာပါ”

“ဪ .. ဟုတ်သားပဲဘုရား၊ ဒါဖြင့်လည်း ဆက်ပြီးရှင်းပြပေးပါဦးဘုရား”

“ ‘သမာဓိရှိသူဟာ အမှန်အတိုင်းမြင်၏၊ သိ၏’ တဲ့၊ ဒါက ဗုဒ္ဓဟောတရား ပါဠိတော်စကားပါ၊ ဒီသမာဓိ ဟာ သမ္မာသမာဓိပါ။

ဒီတော့ ‘သမ္မာသမာဓိရှိသူဟာ ဟုတ်တိုင်းမှန် စွာ အမှန်အတိုင်းမြင်၏၊ သိ၏’ ဆိုရင် အမှန်တိုင်း မမြင်၊ မသိသူတွေက သမ္မာသမာဓိ မရှိလို့ပါပဲလို့ သဘောပေါက် လိုက်ပါ”

“သမ္မာသမာဓိ မရှိရင် မိစ္ဆာသမာဓိတွေဖြစ်နေ ရောပေါ့ဘုရား”

“အင်း .. အဲဒီလိုပြောရင်တော့ ရပါတယ်လေ၊

ဒါပေမယ့် အဲဒီလောက်ပြောလိုက်ရင် မခံနိုင်ကြတော့၊ ပြောသူအလွန်ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒီတော့ ဟောဒီလိုပြော ကြည့်လိုက်မယ်”

“ပြောပါဘုရား”

“မိစ္ဆာသမာဓိကိုဖယ်လိုက်ပါ။ သမ္မာသမာဓိကိုပဲ ပြောကြစို့။ သမ္မာသမာဓိဆိုတာ အခုသမထနဲ့ ဝိပဿနာ ကိုပဲပြောမယ်။ ဒါန၊ သီလ၊ ဝေယျာဝစ္စစတဲ့ကုသိုလ် စိတ်တွေမှာဖြစ်တဲ့ သမာဓိတွေကိုထားခဲ့ကြပါဦးစို့”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအလိုကျ သမထက ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်၊ နည်းလေးဆယ်ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာလည်း သမ္မာသမာဓိရှိတဲ့စိတ်နဲ့ အားထုတ်ရတာပါပဲ။ သမာဓိရှိ ရင် အမှန်အတိုင်းမြင်တယ်။ သိတယ်ဆိုတဲ့အတိုင်း သူနဲ့ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ကသိုဏ်းတွေ၊ အာရုံတွေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတွေ ကိုတော့ တွေ့တာပါပဲ။ သူ့အဆင်း နဲ့သူ၊ သူ့အာရုံနဲ့သူ ကတော့ အဟုတ်အမှန် တွေ့ချည်းပါပဲ။ လောကီ သတ်မှတ်ချက် အမှန်တွေပေါ့”

“တပည့်တော်တို့ နားရှုပ်သွားပြီဘုရား”

“အင်း ဒါကတော့ ရှုပ်နိုင်တယ်။ ဘာလို့လည်း ဆိုတော့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ကို မသိလို့၊ သိရင် လည်း အားမထုတ်ဘူးသေးလို့၊ အားထုတ်ဖူးရင်လည်း မကျွမ်းကျင်သေးလို့ လို့ပြောရပါမယ်”

“တပည့်တော်တို့က မေတ္တာတော့ပို့ပါတယ်၊
မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း သမထဖြစ်အောင်လို့ပါ။”

“အင်း...ကဲ ဒါဆိုရင် ဒကာကြီးက မေတ္တာ
ပို့တာကို အဓိကထားတာလား၊ မေတ္တာရှိဖို့ အဓိကထား
တာလား။”

“ဟာ အရှင်ဘုရားကလည်း မေတ္တာပို့တာဆိုမှ
တော့ မေတ္တာပို့တာပဲပေါ့၊ မေတ္တာရှိအောင်က ဘာကျင့်
စရာလိုသလဲ၊ နဂိုရှိပြီးသားပေါ့။”

“ပေါ့ပေါ့မလုပ်လိုက်ပါနဲ့ ဒကာကြီးတို့၊ မေတ္တာ
ဆိုတာ မိမိမှာရှိသလောက်သာ ပို့နိုင်ပါတယ်၊ မရှိရင်
ပို့လည်း အလကားပါပဲ၊ မရှိဘဲနဲ့ ဘယ်လိုပို့မလဲ။”

“မေတ္တာသုတ်တော်မှာ မေတ္တာရှိအောင်ကျင့်ရ
မည့် အချက်တွေပါတယ်၊ အဲဒါတွေကိုကျင့်ရမှာ။”

“ဟာ တပည့်တော်တို့ မသိပါဘူးဘုရား။”

“အဲဒါပြောတာပေါ့၊ အဲဒီလောက်ကလေးတွေ
တောင် မသိသေးရင် နားရှင်းဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး။”

“ကဲ ထားထား၊ ဒါက အမြည်းသဘော
လောက်ကိုပြောတာပါ၊ သမာဓိအကြောင်းဆက်ပြောမယ်။
သမ္မာသမာဓိအား ကောင်းလာလေလေ အမှန်အတိုင်း
အဟုတ် အတိုင်း၊ အရှိအတိုင်း မြင်လာတော့တာပါပဲ၊
သိလာတယ်ခေါ်တာပေါ့။”

“ဒီနေရာမှာက သမထ သမာဓိကလည်း သူ

ဓာတ်တူချင်းသာပေါင်းပါသည်

၄၉

အစွမ်း ရှိသလို၊ ဝိပဿနာသမာဓိကလည်း သူ့အစွမ်းရှိသလို သူတို့သတ္တိနှင့်သူတို့အလုပ် သူတို့လုပ်ကြတာပါပဲ”

“သမထသမာဓိနဲ့ ဝိပဿနာသမာဓိဆိုတာ ဈာနသမာဓိနဲ့ ဝိပဿနာသမာဓိကို ပြောတာလားဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီလောက်သဘောတွေကို သိထားရင် ဆက်ပြောပေးပါမယ်။ သေသေချာချာ နားထောင်ပါ”

“မှန်ပါဘုရား”

“အာရုံတစ်ခုတည်းကို စူးစူးစိုက်စိုက်ရှိရာယ် လို့ လူအများပြောဆိုသိနေတဲ့အလုပ်ကို လုပ်တဲ့သမာဓိက သမထသမာဓိပါ။ ထကယ်တန်းက ဒီအာရုံနဲ့ဒီစိတ်နဲ့ဆုံ၊ ဒီအာရုံကသိထားနိမိတ်မျိုးကိုပဲ ထပ်ကာထပ်ကာ ပေါ်အောင် တွေ့အောင်နုလုံးသွင်းရတော့ ပရမတ်အာရုံ အစစ်တွေ ပြောင်းသွားပေမယ့် ဒီအစိုင်းပဲ အာရုံက ရှိတယ်လို့ထင်ပါတယ်”

“ဒီအာရုံကိုပဲ ခြုံငုံတယ်၊ ငြိမ်တယ်၊ ဒီအာရုံကို ကြည့်နေတဲ့စိတ်ကိုလည်း ခြုံငုံတယ်၊ ငြိမ်တယ်ထင်လာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပရမတ်စိတ်သဘောက တစ်ခါမျှမမြဲပါဘူး။ အာရုံမြဲချင် မြဲအောင်လုပ်၊ မြင်တဲ့စိတ်ကိုပါ ခြုံငုံတယ်ထင်၊ စိတ်မြဲအောင်လုပ်၊ စိတ်ကိုမြဲအောင်လုပ်ချင်ရင် ကိုယ်ကောင်ကြီးပါမြဲရမယ်၊ ငြိမ်ရမယ်၊ မလှုပ်ရဘူးဆိုတဲ့ အထင်တွေနဲ့ငြိမ်အောင် မလှုပ်အောင်လုပ်ကြတာဟာ

သမ္မာသမာဓိနဲ့မဆိုင်ပါဘူး”

“ဟာ .. အရှင်ဘုရားကလည်း ကိုယ်ငြိမ်မှ စိတ် ငြိမ်မှာပေါ့”

“ကိုယ်ငြိမ်အောင်လုပ်ထားပေမယ့် စိတ်မငြိမ် တာတွေကို ဒကာကြီးတို့ မဖြစ်ဖူးဘူးလား”

“အင်း .. ဒါတော့ ဖြစ်ဖူးပါတယ်ဘုရား”

“ဦးပဉ္စင်းက အရမ်းပြောတာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မေတ္တာဘာဝနာပဲဖြစ်ဖြစ် ရပ်ရင်း၊ သွားရင်း၊ လျောင်းရင်း၊ ထိုင်ရင်း၊ အချိန်မရွေး အားထုတ် လို့ရတယ်ဆိုတော့ စဉ်းစားကြည့်ကြပေါ့”

“ဪ .. ဟုတ်လားဘုရား”

“ကဲ .. ကဲ ဒါတွေထားပါဦး၊ ပထမ သမ္မာသမာဓိ ရဲ့ သတ္တိစွမ်းအင်က သူမြင်ရ၊ တွေ့ရမယ့် အာရုံမှာ စိတ်ကို မြင်နိုင်၊ တွေ့နိုင် ဆုံနေနိုင်တဲ့သတ္တိ၊ ဒါက သမထ သတ္တိလို့ပြောလည်းရပါတယ်။

နောက် ဒုတိယသတ္တိက အတူတူယှဉ်ဖော်ယှဉ် ဖက် အချင်းချင်းတွေကို စည်းလုံးအောင် ညီညွတ်အောင် စိတ်ဝမ်းမကွဲအောင် ပေါင်းစည်းပေးနိုင်တဲ့သတ္တိပါပဲ”

“ဪ .. ဟုတ်လားဘုရား”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီးတို့၊ ပထမသတ္တိက သမာဓိရှိပါတယ်လို့ပြောနိုင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် တစ်ဖက်သတ် တစ်ခုတည်း လွန်ကဲတာမျိုးတွေဖြစ်နိုင်တယ်”

“ဒုတိယသတ္တိကတော့ မလွန်ကဲပါဘူး၊
မလျော့ပါဘူး၊ သူက သတိ ၊ ဝီရိယ ၊ ဉာဏ်တွေနဲ့
စုပေါင်းပြီး နေတော့ သတိက သူ့ကိုညှိပေးတယ်၊ သူက
အားလုံးစုစည်းစည်း နေကြဖို့လုပ်ပေးတယ်၊ ဉာဏ်က
ဦးဆောင်တယ်၊ ဝီရိယကတော့ ထပ်ကာထပ်ကာ
တစ်ဖွဲ့လုံးအလုပ်လုပ်ဖို့ သူ့ကိုယ်တိုင်က တွဲခေါ်ပြီး
လုပ်တယ်၊ ဒီသဘောတွေနဲ့ အလုပ်လုပ်နေကြ
တာပါ”

“အဲဒီလို သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
တွေ စုစည်းစည်း ကိုယ့်အစွမ်းတွေ ကိုယ်ထုတ်ပြီးသုံးနေ
ကြတာကို တရားအလုပ်၊ အားထုတ်တယ် ခေါ်တယ်၊
အမှန်အတိုင်းသိနေ၊ မြင်နေတယ်ခေါ်တယ်၊ ဒါက
သမ္မာသမာဓိရှိလို့ သမ္မာသမာဓိက ပေါင်းစည်းတဲ့ အလုပ်
ကိုပါ လုပ်နိုင်လို့ပါပဲ”

“ဪ... တပည့်တော်မကတော့၊ တော်တော်
ကိုပဲ ရှင်းသွားပြီဘုရား၊ ပထမသတ္တိ သမာဓိရှိပေမယ့်
ဒုတိယသတ္တိမျိုးမရှိရင် ဝိပဿနာမဖြစ်ဘူး၊ အမှန်အတိုင်း
မမြင်ဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်လား”

“ဟာ... ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီသဘော
ကို သိစေချင်တာပါ၊ အဲ ဒါပေမယ့် ပထမသတ္တိရှိရုံနဲ့
ဒုတိယသတ္တိ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး၊ ဒုတိယပေါင်းစည်းပေးမှု
သတ္တိရှိရင်တော့ ပထမသတ္တိ အာရုံကို တည်စေကြည်စေ

နိုင်တဲ့အစွမ်းက ပါပြီးသားဖြစ်နေပါပြီ။"

“ဪ .. ဟုတ်ပြီဘုရား၊ တပည့်တော်လည်း သဘောပေါက်ပြီ၊ ဒီလိုဆိုရင် ဒုတိယသတ္တိရှိလာအောင် လုပ်ပေးရုံပေါ့။”

“ကဲ .. ဒကာကြီး၊ ဘယ်လိုလုပ်ပေးမလဲ၊ ပြော ပြပါဦး။”

“ဟို .. တရားထိုင်ရင် အဲဒီပေါင်းစည်းတဲ့အား လိုချင်တဲ့စိတ်နဲ့ပဲ အားထုတ်မှာပေါ့၊ ရှုမှာပေါ့၊ မှတ်မှာပေါ့။”

“အင်း .. ခက်သွားပြန်ပြီဒကာကြီး၊ ကဲ ဒီလို ပြောမယ်၊ သမထသတိက တစ်ခုတည်းကို အကြာကြီး ဆိုသလို မြင်အောင် တွေ့အောင် စိတ်ကိုကြည့်ခိုင်းတော့ သမာဓိကလည်း သမထသမာဓိ၊ ဉာဏ်ကလည်း သမထ ဉာဏ်၊ ဝီရိယကလည်း သမထဝီရိယတွေဖြစ်ကုန်ပါတယ်။”

“နောက် ဝိပဿနာသတိက စိတ်မှာရှိနေရင် ဘယ်အာရုံ၊ ဘာကိုမဆို ခဏတိုင်း၊ ခဏတိုင်း အချိန် မရွေးဘဲ စိတ်ကသိနေမြင်နေပါတယ်၊ သတိက ဝိပဿနာ သတိဖြစ်မှတော့ သမာဓိတွေ၊ ဝီရိယတွေ၊ ဉာဏ်တွေ တခြားအပေါင်းအသင်းတွေကလည်း ဝိပဿနာသမာဓိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်တွေဖြစ်လာတော့တာပေါ့။”

“ဪ .. အဲဒီလိုလားဘုရား။”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီး၊ သမာဓိရအောင်အား ထုတ်တယ်ဆိုတာ ပြော၊ ပြောနေကြပါတယ်၊ ဒီသမာဓိ

က သမထသတ္တိဖြစ်ရင် သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်ကလည်း သမထအလုပ်ပဲလုပ်ကြပါမယ်။ ဝိပဿနာအလုပ်ကို မလုပ်ကြပါဘူး။

ဒီသဘောတွေကို ပေါ့ပေါ့ဆဆ မတွက်လိုက်ပါနဲ့။ ဝိပဿနာတရားတွေထိုင်တယ်၊ အားထုတ်တယ်၊ ဝိပဿနာမဖြစ်ကြတာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ သမထသမာဓိကိုပဲ ဝိပဿနာသမာဓိထင်နေကြလို့ပါပဲ။”

“ဪ . . . တပည့်တော်တို့က သမာဓိရှိရင် ပြီးရောပဲ အောက်မေ့တာ”

“အေးပေါ့၊ တရားအလုပ်မှာ အဲဒီလိုပြီးပြီးရော အောက်မေ့ကြလို့၊ လုပ်ကြလို့ အားထုတ်တဲ့သူရဲ့ ပါရမီတွေ ၊ ရမယ့်မဂ်ဖိုလ်တွေ ဆုံးရှုံးကုန်ကြရတာပါ။ ပြီးပြီးရော မတွက်ပါနဲ့၊ တရားအသိ၊ တရားဗဟုသုတဆိုတာ အများကြီးလိုအပ်ပါတယ်၊ တရားနားပါ၊ စာဖတ်ပါ၊ မေးပါ၊ ဆွေးနွေးပါလို့ တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်။”

“မှန်ပါဘုရား၊ မေးဆိုရင်လည်း မေးပါဦးမယ်၊ သမထသမာဓိဖြစ်အောင်လုပ်နေတဲ့လူဟာ သမထသမာဓိအားကောင်းနေရင်ရော ဝိပဿနာမဖြစ်နိုင်ဘူးလားဘုရား။”

“ဪ . . . ဒကာကြီး၊ လူတွေတောင်မှ လူဆိုးလူဆိုးချင်း၊ လူကောင်း လူကောင်းချင်း၊ လူကောင်းချင်း အတူတူတောင်မှ သူနဲ့သူ ဓာတ်တူချင်းပေါင်းကြတယ်

လေ၊ ဓမ္မသဘောတွေကလည်း အဲဒီလိုပါပဲ။ ဓာတ်တုရား အချင်းချင်းသာပေါင်းကြတာပါ။ အဲဒါမြဲမြဲမှတ်ထားပေါ့။”

“မသိပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က ဝိပဿနာ အားထုတ်ရင် ပထမသမာဓိရအောင် အရင်လုပ်လို့ပြော တဲ့အတိုင်း အရင်သမာဓိရအောင် အားထုတ်တာပေါ့ ဘုရား။”

“အင်း . . . သမာဓိရအောင် အားထုတ်တာကို မတားပါဘူး၊ အားထုတ်တဲ့နေရာမှာ ရည်ရွယ်ချက် လေးမျိုးရှိတယ်။ အားထုတ်ပုံကွာလို့ အကျိုးရပုံချင်း မတူဘူး၊ လေးမျိုးရှိတယ်ပြောတာ။”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား။”

“ယောဂီတွေ သမာဓိပွားကြပါတယ်။ တချို့ပွား ပုံက မျက်မှောက်နေရတာချမ်းသာတယ်။ တချို့ပွားပုံက ဉာဏ်အမြင်ရတယ်။ တချို့ပွားပုံက သတိသမ္ပဉ္ဇေလို့ ခေါ်တဲ့ သတိဉာဏ်ရတယ်။ တချို့ပွားပုံက အာသဝေါ တရားတွေကို ကုန်စေတယ်လို့ လေးမျိုးရှိပါတယ်။”

“အဲဒီတော့ ဒကာကြီးတို့သမာဓိပွားတာက ဘယ်နည်းနဲ့ဘယ်လို ဘယ်အကျိုးကိုရဖို့ ပွားကြတာလဲ။”

“ဟာ အဲဒါတော့ မသိပါဘူးဘုရား၊ ဒီလိုပွား ဆိုလို့သာ ပွားနေတာပါပဲ။ အဲဒါတွေကို ဆက်ရှင်းပြပေး ပါဦးလားဘုရား။”

“အင်း . . . ရှင်းပေးတာတော့ဟုတ်ပါပြီ၊ အခု

ဓာတ်တူချင်းသာပေါင်းပါသည်

၅၅

နှစ်နာရီထိုးတော့မယ်၊ သင်တန်းသွားစရာရှိသေးတယ်၊
ကဲ .. ပြန်ကြတော့”

“ဟာ အရှင်ဘုရားကလည်း၊ အင်းပေါ့ဘုရား၊
အရှင်ဘုရားတာဝန်တွေက များတော့လည်း ဘယ်တတ်
နိုင်မလဲ၊ နောက်တစ်ခေါက်လာခွင့်ပြုပါဦးဘုရား”

“အင်း .. အင်း”

ဘာဝနာပွင့်ဆိုချက်

‘တရားအားထုတ်နည်းအတွက် အခြေခံ အစ
ကိုသိချင်ကြပါတယ်’ လို့ပြောလေ့ ၊ မေးလေ့
ရှိကြပါတယ်။

တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ သမထ တရား၊
ဝိပဿနာတရားလို့ တရားနှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ သမထ
ဘာဝနာ ဝိပဿနာဘာဝနာပေါ့။ ယခုအခါမှာတော့
ဝိပဿနာကို ဦးစားပေးသူတွေ များလာကြပါတယ်။
ဒါပေမယ့် သမထရော၊ဝိပဿနာဟာ ဘာဝနာတရား

ချည်းပါပဲ။

တရားအခြေခံအားထုတ်နည်းကို သိလိုသူ တွေ အတွက် ဘာဝနာရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို အရင်သိထားရပါမယ်။

“လောဘ ၊ ဒေါသ ၊ မာန်မာနနှင့် မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ၊ ဣဿာမစ္ဆေ ၊ နည်းပါးစေ၍ စိတ်နေ စိတ်ထား သဒ္ဓါပွားလျက် (ဝီရိယပွားလျက်) (သတိ ပွားလျက်) (သမာဓိပွားလျက်) (ပညာပွားလျက်) ကြီးမား မြင့်မြတ် ဖြစ်စေတတ်၊ ခေါ်မှတ်ဘာဝနာမည်” လို့မြန်မာ လင်္ကာလေးရှိပါတယ်။

ဘာဝနာဆိုတာ ပါဠိစကားပါ ၊ မြန်မာ အဓိပ္ပါယ်က ‘ပွားများခြင်း’ ၊ ပွားများအောင် ပြုလုပ် တာ၊ ပွားများအောင်အားထုတ်တာကို ဘာဝနာအလုပ် လုပ်တယ် ခေါ်ပါတယ်။

ဘာဝနာရဲ့ ပွားများအောင်အားထုတ်မှုဟာ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ ၊ သတိ ၊ သမာဓိ၊ ပညာစတဲ့သူတော်ကောင်း ဓာတ်တွေတိုးပွားအောင် ကြိုးစားရပါတယ်။ မိမိရဲ့စိတ်မှာ ကောင်းတဲ့ဓာတ်သဘောတွေ ဖြစ်ပေါ်အောင် တိုးပွား အောင် အမြဲရှိနေအောင် ခိုင်မာရင့်သန်အောင်ကြိုးစား ရတာပါ။

ဒီလိုကောင်းမြတ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားရင့်သန်ပြီး အမြဲရှိနေရင် မကောင်းတဲ့ ဓာတ်ဆိုး ဓာတ်ညစ် ၊ ဓာတ်ယုတ်မာတွေဟာ မိမိရဲ့စိတ်မှာ

မဖြစ်ပေါ်တော့ပဲ ရှိနေခဲ့တဲ့ မကောင်းတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ
ဟာ တဖြည်းဖြည်း လျော့ပါးသွားကြပါတယ်။ နောက်ဆုံး
မှာတော့ စိတ်ဓာတ်ကောင်းတိုးပွားမှု ဘာဝနာရဲ့
အားကောင်းမှု ခိုင်မြဲမှုတွေကြောင့် ဓာတ်ဆိုး ၊ ဓာတ်ညစ်
တွေဟာ လုံးဝပျက်သုဉ်း ကုန်ဆုံးကုန်ရတာချည်းပါပဲ။

ဒီဘာဝနာရဲ့သဘောကို တရားအားထုတ်မှု
အခြေခံအတွက် လူတိုင်းသိထားသင့်ပါတယ်။

သမထလည်း ဘာဝနာ ၊ ဝိပဿနာလည်း
ဘာဝနာပါ ၊ သမထနည်းပဲဖြစ်ဖြစ် ၊ ဝိပဿနာနည်း
ပဲဖြစ်ဖြစ် ၊ ဘာဝနာအလုပ်မှန်ကန်ရင် စိတ်ဓာတ်
ဆိုးတွေကို လျော့ပါးစေပြီး စိတ်ဓာတ်ကောင်းတွေကို
တိုးပွားလာစေနိုင်တာချည်းပါပဲ။

ဒကာကြီး တစ်ယောက်နဲ့ ဆုံဖူးပါတယ်။ သူက
ရိုးရိုးအေးအေး ပရိသတ်နဲ့ အနေဝေးပါတယ်။ သားသမီး
မြေးမြစ်တွေတော့လည်း ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် တောသူ
တောင်သား လူအေးကြီးပါ။

မြို့မှာရှိတဲ့မြေးတွေက တောကိုအလည်
လာကြပါတယ်။ မြေး ၊ ညီအစ်ကိုအချင်းချင်း ပြေးကြ
လွှားကြ၊ ဆော့ကြ ၊ ကစားကြနဲ့နေကြပါတယ်။ ကစား
စရာအကြောင်း ၊ စားစရာအကြောင်းတွေလည်း ပြောကြ
ပါတယ်။

အဲဒီစကားတွေထဲမှာ “ဂျယ်လီ” ဟာ

စားလို့ကောင်းကြောင်း၊ သူ့အမြဲစားကြောင်း ၊ အမေ အဖေကလည်း အိမ်မှာ အမြဲဝယ်ထားပေးကြောင်း တွေကိုပြောပါတယ်။ တောကမြေးတွေကလည်း သူတို့ စားချင်တဲ့အကြောင်းပြောပါတယ်။

ဒီ “ဂျယ်လီ” ဟာ စားကောင်းကြောင်း အခေါက်ခေါက်အခါခါ ကြားရတော့ ဒကာကြီးက စားချင်စိတ်တွေဖြစ်လာပါတယ်။ ဒီတစ်ခါ သားတွေ သမီးတွေ မြို့ပြန်ရင် နောက်တစ်ခေါက် ဂျယ်လီမှာမယ် လို့ စိတ်ထဲမှာဖြစ်နေပါတယ်။

သားသမီးတွေက တောရွာကိုရောက်ခါစ ကလည်း ပစ္စည်းပစ္စယမျိုးစုံနဲ့ ကန်တော့ကြပါတယ်။ အခု ပြန်ခါနီးမှာလည်း နှုတ်ဆက်ကန်တော့ကြပါတယ်။ ပစ္စည်းတွေနဲ့ပါပဲ။

“သားတို့၊ သမီးတို့၊ ငါ့မြေးကြီးက ကောင်း တယ်ပြောပြောနေတဲ့ ‘ဂျယ်လီ’ ဆိုတာကို နောက် တစ်ခေါက်လာရင် ဝယ်ခဲ့ကြပါဦး၊ ငါလည်းစားကြည့် ချင်လို့ပါ” လို့ပြောပါတယ်။

အဲဒီတော့ သမီးဖြစ်သူက “အဖေ စောစော က ကန်တော့ပြီး အဖေ့လက်ထဲထည့်လိုက်တဲ့ အရောင်စုံမုန့် လေးတွေဟာ ‘ဂျယ်လီ’ ပေါ့အဖေရဲ့” လို့ ပြောလိုက်ပါ တယ်။

“မသိပါဘူးသမီးရယ်၊ အဖေက အရောင် က

လည်းစုံ ပုံစံလေးတွေကလည်း တစ်မျိုးစီဖြစ်နေတော့ ဘုရားစင်အောက်က မှန်မီရှိထဲထည့်ထားမယ် စိတ်ကူး နေတာ”

“ဟာ .. အဖေကလည်း ထည့်ထားရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ စားရမှာပါ ၊အဖေစားချင်တဲ့ ချိုတယ် ၊ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ စားရမယ့်ဂျယ်လီပါ အဖေရဲ့” လို့ ဖြေပါတယ်။

တချို့က ကောင်းလိုက်တာ ၊ ချိုလိုက်တာ စားချင် လှချည်ရဲ့လို့ တောင့်တနေတဲ့ ‘ဂျယ်လီ’ လိုမှန်မျိုးကို မိမိလက်ထဲရောက်နေပေမယ့် ဂျယ်လီမှန်း မသိရင်၊ စားရမယ်မှန်းမသိရင်၊ သိမ်းထားရမယ်လို့ထင်နေရင် မစားဖြစ်ပါဘူး ၊ အရသာလည်း မသိပါဘူး ဒါပေမယ့် တမ်းတမ်းတတနဲ့ ပါးစပ်ကတော့ စားချင်တယ်ပြောနေ တတ်ပါတယ်။

အခုလည်း ဘာဝနာအလုပ်အားထုတ်လိုတဲ့ သူတွေအတွက် အခြေခံအစ ဘာဝနာအကြောင်းကို ပြောပြပါမယ်။သိမ်းထားရမယ့်အလုပ်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ရမည့်အလုပ် စားသောက်ရမယ့်အလုပ်ပါ။

မိမိမှာရှိတဲ့လောဘ လိုချင်မှုဓာတ်တွေ လျော့ပါး အောင် နည်းပါးအောင် ကြိုးစားရမှာပါ။ အလိုမကျမှု ဒေါသတွေ၊မရေရာ မသေချာသိမှုဆိုတဲ့ မောဟတွေ

ငါ့ကိုဘာထင်တုံးဆိုတဲ့ အလကားနေရင်း အောက်ခြေ
လွတ်မှုမာနတွေ အထင်မှား အမြင်မှား ဖြစ်လေ့ရှိတာတွေ
ဒိဋ္ဌပေါ့။ ကောင်းတာတွေကို မကောင်းဘူးလို့ယုံမှား
သံသယရှိတဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာတွေစတဲ့ ကိလေသာစိတ်ဓာတ်ကို
ပူပန်စေတတ် ၊ နှောက်ယှက်တတ် ၊ ရှုပ်ထွေးစေတတ်
တဲ့ဓာတ်တွေကို လျော့ပါးအောင်၊ နည်းသွားအောင်၊
ကုန်သွားအောင် အားထုတ်ရမှာပါ။

ဘာဝနာအလုပ်ဆိုတာ သာမန်အလုပ်တွေနဲ့
မတူပါဘူး ၊ တစ်ချက်ခုတ် တစ်ချက်ပြတ်မဟုတ်ပဲ သုံး
လေးငါးချက် မရေမတွက်နိုင်အောင် အကျိုးအမြတ်တွေ
ရရှိနိုင်ပါတယ်။

ဘာဝနာအလုပ် မှန်ကန်စွာအားထုတ်ရင်
လောဘတွေ နည်း နည်းလာပါတယ် ၊ ဒေါသတွေ နည်း
နည်းလာပါတယ်၊ မောဟတွေ နည်း နည်းလာပါတယ်။
အဲဒီလို ဖြစ်လာတာ ‘ဘယ်လိုသိမလဲကဲ့’ မေးကြပါတယ်။

ကိုယ့်ကိုကိုယ် အသိဆုံးပါလို့ဖြေလိုက် ပါတယ်။

ဒီလိုပါပဲ၊ ဘာဝနာအလုပ်မှန်ကန်စွာ အားထုတ်
ရင် သဒ္ဓါ ၊ ဝီရိယ ၊ သတိ၊ သမာဓိ ၊ ပညာတွေ ၊
သီလ ၊ သုတ ၊ စာပေ၊ ဟိရိ ၊ ဩတ္တပ္ပဓာတ်တွေ တိုးပွား
လာကြပါတယ်။ ‘ဘယ်လို သိနိုင်မလဲ’ လို့ မေးရင်
တုကယ်တိုးပွားလာသူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသိပါတယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာ မညာနဲ့ ၊ မာန်မဆောင်နဲ့၊

ကိုယ်ရဲ့ဘာဝနာအလုပ် ဟုတ်မဟုတ် ၊ မှန်မမှန် ၊ ကိုယ်
ကိုယ်တိုင် အသိဆုံးပါပဲ။

ဘာဝနာအလုပ်အားထုတ်နည်းအခြေခံကို
သိလိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ထိုင်နည်းနဲ့ အားထုတ်နည်း
ကိုတော့ ကွဲပြားဖို့လိုပါတယ်။

တချို့ ထိုင်မှတရား ၊ ထိုင်ပုံထိုင်နည်းပုံစံ
အနေအထားတွေကို ပြောပြမှ တရားအားထုတ်နည်း
အခြေခံလို့ ထင်ကြပါတယ်။ မဟုတ်ပါဘူး။ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာဆိုရင် ထိုင်တာ အဓိက မဟုတ်ပါဘူး။

ထိုင်နည်းကိုသာ သိချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်
ဆိုရင် ထိုင်နည်းသက်သက် ပြောပေးလို့ရပါတယ်။
ဒါပေမယ့် ထိုင်တတ်ရင်သာ ထိုင်တတ်သွားမယ် ဘာဝနာ
အားထုတ်နည်းတော့ တတ်မှာမဟုတ်ပါဘူး ၊ ဘာလို့လဲ
ဆိုရင် ဘာဝနာကြောင်းကို မသိလို့ပါပဲ။ ဘာဝနာ
အားထုတ်ပုံကို မသိသေးလို့ပါပဲ။

အခြေခံအားထုတ်နည်းမှာ ထိုင်နည်းထက်
ဘာဝနာအကြောင်းကိုသိဖို့က အရေးကြီးတယ်လို့
စိတ်ထားအရင်ပြင်ကြရပါမယ်။ လိုချင်မှုလောဘ နည်း
အောင်လုပ်တာ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာအားထုတ်ရင် လိုချင်မှု
နည်းလာပါတယ်။

မလိုချင်မှု အလောဘဓာတ်တိုးပွားအောင်
လုပ်တာ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာအားထုတ်ရင် မလိုချင်မှု

အလောဘဓာတ်တွေ တိုးပွားလာပါတယ်။

တစ်နေ့ ရဟန်းတော်အချင်းချင်း ဆွမ်းစားဝိုင်း တစ်ခုမှာ စကားပြောကြ၊ မေးကြ၊ ဖြေကြ၊ ဆွေးနွေး ကြပါတယ်။

ဆွမ်းစားအပြီး အချို့ပွဲဘုဉ်းပေးအပြီးပေါ့။ စားပွဲက မထခင် 'အရှင်ဘုရား... တကယ်လို့ ဒီနေရာ ဒီဒေသ၊ ဒီအရပ်က ဒါမှမဟုတ် ဒီကျောင်းက ခဏဖြစ်ဖြစ် အပြီးဖြစ်ဖြစ် သွားတော့မယ်ဆိုရင် ဘာတွေယူသွားမလဲ' လို့ မေးမိပါတယ်။

ကျောင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အိမ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်နေရာ မှာပဲဖြစ်ဖြစ် အသုံးအဆောင် ပရိဘောဂ အမျိုးစုံရှိတာ အနည်းနဲ့အများရှိကြပါတယ်။ ရှင်ရဟန်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူတွေ ပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီပစ္စည်းတွေကိုတော့ သုံးဆောင်ခံစားနေကြ တာပါပဲ။

အမေးခံရတဲ့အရှင်မြတ်က 'ငါးမိနစ်လောက် စဉ်းစားပြီး ပြန်ဖြေပါတယ်။

ဘာမှလည်းယူစရာမရှိပါဘူး' တဲ့။

ဘုရားသားတော်ဖြစ်တော်မူကြတဲ့ သံဃာ တော် အရှင်မြတ်တွေဟာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမ တရားတွေကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြပါတယ်။ ဘာဝနာ အလုပ်တွေကိုလည်း စွမ်းနိုင်သမျှ အားထုတ်တော်မူကြ ပါတယ်။ ပုထုဇဉ်ရဟန်းတော်တွေ ဖြစ်နေသေးပေမယ့်

သတိ ပညာယှဉ်ပြီးတော့ လောဘနည်းအောင် ၊ ဒေါသ
နည်းအောင်၊ မောဟနည်းအောင် ကြိုးစားတော်မူ
နေကြပါတယ်။

‘အရှင်ဘုရားက ငါးမိနစ်လောက် အကြာကြီး
စဉ်းစားပြီးမှ ဘာမှလည်းယူစရာပစ္စည်း မရှိပါဘူး’ လို့
ဖြေတယ်။ ဒီငါးမိနစ်လောက်အတွင်းမှာ ဘာတွေ
စဉ်းစားနေသလဲ’

‘ဟာ.. ဒါကတော့ ကိုယ်က ပုထုဇဉ်ဆိုတော့
လိုချင်စိတ်ရှိတာပါပဲ ၊ ကိုယ်လိုချင်တာတွေကတော့
အကုန်လုံးပေါ့ ၊ ဟိုဟာလေးစဉ်းစားလည်းလိုချင်၊
ဒီဟာလေးစိတ်ကူးကြည့်လည်းလိုချင် ဖြစ်နေတာပေါ့’

‘ဒါပေမယ့် တကယ်တန်းက ကိုယ်မပိုင်တာ
နဲ့ ကိုယ်ပိုင်တာ ၊ မပိုင်တာက များပါတယ်၊ ကိုယ်ပိုင်
တယ် ဆိုပြန်တော့လည်း တွေးလေလေ၊ စဉ်းစား
လေလေ အဖြေပေါ်လာလေလေပါပဲ’

‘ဒီအဖြေကို သိလိုက်မှတော့ ဘာမျှလိုချင် စရာ
မရှိတော့ပါဘူး’

‘အရှင်ဘုရား အဖြေပေးတာ ၊ စဉ်းစားတာ
တွေဟာ တကယ်ကောင်းပါတယ် ၊ တရားနည်းလမ်း
လည်းကျပါတယ်၊ လောဘနည်းနည်းရှိရင် ယူချင်
စရာနည်းနည်းရှိလာပြီး ၊ လောဘအများကြီးရှိရင် လိုချင်
စရာတွေဟာ အပြည့်ပဲပေါ့ ၊ လိုချင်မှုလောဘ မရှိရင်

ဘာမျှယူစရာဆိုတာ ၊ လိုချင်စရာဆိုတာ မရှိတော့ပါဘူး။

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား ၊ ဒါပေမယ့် လိုချင်မှု
လောဘမရှိတဲ့ဓာတ် ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ စဉ်းစားရတယ်၊
တွေ့ရတယ် တကယ်အသိဉာဏ်က လက်ခံမှလည်း
ဖြစ်တာပါ’

အခြေခံအစက ဒီလိုသဘောတွေရှိပါလား လို့
အရှင်သီထားရမယ် ၊ ဗဟုသုတပေါ့၊ နောက် စဉ်းစား
သတိထားပေါ့၊ နောက် အသိဉာဏ်တိုးပွား ရင့်သန်လာပြီး
အမှန်အတိုင်း ကိုယ်ပိုင်တာ ဘာမျှမရှိပါလားလို့ သဘော
ပေါက်ပြီးရင် လိုချင်မှုကင်း ၊ မလိုချင်မှုအလောဘ ဓာတ်
တွေ တိုးပွားလာတာပေါ့။ အဲဒါဟာ ဘုရားရှင် ဟော
တော်မူတဲ့ ဘာဝနာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် တစ်မျိုးပေါ့’
အများကြီးထဲကတစ်ခုပေါ့။

“သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား ၊ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်
ဘုရား”

အပ္ပဆုံးကို နိုင်တဲ့အပ္ပ

အပ္ပဆိုရင် လူတွေက မကြိုက်ကြပါဘူး။ လူလည်း မပူချင် စိတ်လည်း မပူချင်ကြပါဘူး။ တချို့ကတော့ ခါးပူ၊ နားပူ မခံနိုင်ဘူးလို့ပြောကြပါတယ်။ ခါးကလည်းပူ၊ နားကလည်းပူရတဲ့အထဲ စိတ်ပါပူလွန်းရင်တော့ နေဖို့တောင်မကောင်းတော့ဘူးလို့လည်း ငြီးတွားကြပါတယ်။

ဒီလိုစကားတွေနဲ့ အပ္ပတွေကို ပြောခဲ့တော့ အပ္ပဆိုတာ လူမကြိုက်တဲ့အရာတစ်ခုပဲလို့လည်း မြင်နိုင်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ခန္ဓာကိုယ်၊ လူကောင်ကြီးရဲ့ ရာသီ

ဥတုကြောင့် ခံရတဲ့အပူ၊ မကြားချင်တာတွေကြားရလို့၊ ဒေါသ၊ လောဘ၊ မောဟ စိတ်ကိုပူလောင်စေတတ်တဲ့ ကိလေသာဓာတ်ဆိုး၊ ဓာတ်ညစ်အပူလို့ အပူအမျိုးမျိုးကို လည်းတွေ့မြင်နိုင်ပါတယ်။

ဒီအပူတွေထဲမှာ မပါသေးတဲ့ အပူတစ်မျိုးရှိပါ သေးတယ်။ လောကမှာကတော့ ကိလေသာထက်ပူတဲ့ အပူ မရှိတော့ပါဘူးတဲ့၊ ဟုတ်ပါတယ်။ ကိလေသာကို မီးနဲ့ လည်းနှိုင်းထားပါတယ်။ ဒီမီးအပူလောင်မြိုက်လို့ မွေး၊ အို၊ နာ၊ သေတွေဆက်ပြီး လောင်ကျွမ်းရတယ်လို့လည်း ပြောထားပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကိလေသာဆိုတာ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်တဲ့သဘောရှိပါတယ်။ စိတ်ကိုပူပန်စေတာ ပူစေတာ ကိလေသာပါ။ စိတ်အေးအေးနေလို့မဖြစ်အောင် အမြဲပူလောင်နေစေတာ၊ ရှို့မြိုက်တာက ကိလေသာပါ။ ကိလေသာရှိတဲ့လူတွေ၊ သတ္တဝါတွေအားလုံးဟာ အမြဲ တမ်းပူပန်နေကြရပါတယ်။ စိတ်အပူခံနေရပါတယ်။

နောက် ဒီကိလေသာကပဲ ဒီစိတ်ကိုနှိပ်စက်တဲ့ အလုပ်နဲ့လိုက်ပြီး မပြတ်တရစပ်နှိပ်စက်နေပါသေးတယ်။ စိတ်ကိုပူပန်အောင်၊ အခံရခက်အောင် နှိပ်စက်နေတာ လုပ်နေတာဟာ ကိလေသာအပူပါပဲ။

ဒီနေရာမှာ အပူတွေထက်အပူကို ပြောပြချင် တော့ နှိပ်စက်တဲ့သဘောကို အပူနဲ့တွဲပြီးပြောပြပါမယ်။

အပူဆုံးကိုနိုင်တဲ့အပူ

၆၉

မိမိတို့ စိတ်အေးလက်အေး နေဖူးခဲ့ပြီလား၊
'တစ်လတန်သည်၊ ဆယ်ရက်တန်သည်၊ တစ်ရက်တန်
သည်ပေါ့'

နေဖူးဖို့မလွယ်ပါဘူး၊ တစ်ရက်ကိုခဏထားပြီး တစ်နေ့
ကို တစ်နာရီလောက် ဒါမှမဟုတ် နာရီဝက်၊ ဆယ်ငါး
မိနစ်လောက် စိတ်အေးလက်အေးနေဖူးငြိပ်လား၊
မနေဖူး ခဲ့သေးတာများပါတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်မဖြင့် ဒီအရွယ်
ရောက်လာပြီ တစ်ခါမျှကို အေးအေးဆေးဆေး မနေရ
ပါဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရားရဲ့ ဒကာကြီးကဖြင့် အေးဆေး
ပျံ့၊ ဘာအပူအပင်မျှကို မရှိပါဘူး၊ ရေခဲတုံးပေါ်တက်ထိုင်
ထားတဲ့အတိုင်းပါပဲ”

“အင်း... ကောင်းတာပေါ့”

“ဟင်-အရှင်ဘုရားကိုလာပြီး စစ်ကူတောင်း
လျှောက်ထားမှပဲ၊ ဒကာကြီးဘက်ကလိုက်တယ်လို့ ဖြစ်
သွားပြန်ပြီ၊ သူကနောင်ရေးဆို တစ်ခုမျှမပူဘူးပါဘုရား”

“အေး... ကောင်းတာပေါ့”

“ဟာ... ဘယ်ကောင်းမလဲဘုရား၊ သားရေး၊
သမီးရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးဆိုတာတွေရှိသေးတာပဲ
ဘုရား”

“အဲဒါတွေကိုရောဒကာကြီးက မလုပ်ဘူးလား”

“ဘယ်လုပ်မလဲဘုရား၊ သူကတပည့်တော်နဲ့

အိမ်ထောင်ကျကတည်းက ပေါ်ကြော့နေလာတာ၊ အရှင် ဘုရားတို့အသိပဲလေ၊ အဲဒါကြောင့် အေးလွန်းတယ် ပြောတာပေါ့ဘုရား”

“ဟာ.. အဲဒါက အေးတာမှ မဟုတ်တာ၊ ပျင်းတာ”

“ဟုတ်တယ်လေ၊ နောင်ရေးမပူလို့ ပျင်းတယ် ပြောချင်တာဘုရား”

“ဟာ .. ဟာ သွားမရောလိုက်ပါနဲ့၊ နောင်ရေး မပူတာကသပ်သပ်၊ ပူတာကသပ်သပ်၊ ပျင်းတာကသပ် သပ်၊ ကြိုးစားတာကသပ်သပ်”

“ဟင်.. ရှုပ်ကုန်ပြီဘုရား၊ နောင်ရေးမပူရင် ပျင်းတာပဲ မဟုတ်လားဘုရား”

“အင်း.. အတော်ပဲ အဆင်ပြေတယ်ပြောရမယ်၊ အခုပဲ ဒီအပူအကြောင်းတွေ စိတ်ထဲမှာ စဉ်းစားနေမိတာ၊ ဒကာမကြီးမရှုပ်အောင် ရှင်းပြပါမယ်”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“အပူဆိုတာက ရာသီဥတုအပူဆိုတာရှိတယ်၊ ကိလေသာအပူဆိုတာရှိတယ်၊ ရာသီဥတုအပူဆိုတာ ကိုယ်ခန္ဓာကောင်ကြီးကို ပူအောင် တိုက်ရိုက်လုပ်နိုင်တယ်၊ အေးအောင်လည်း လုပ်နိုင်တာပေါ့၊ အမှန်ကတော့ လူပြောသူပြော အပူလည်း လောင်ပြီးပူတာပါပဲ၊ လူပြောသူပြော အအေးဆိုတာလည်း လောင်ပြီးအေး

အပူဆုံးကိုနိုင်တဲ့အပူ

၇၁

တာပါပဲ၊ လောင်တဲ့သဘောချင်းတော့တူတူပေါ့”

“ဟင်... ဘယ်နှယ့်လောင်ပြီးအေးတာပါလဲ ဘုရား”

“အင်... ရှုပ်သွားပြီနဲ့တူတယ်၊ ပူတယ်ကို လောင်တယ်ဆိုတဲ့စကားနဲ့ လွှဲသုံးလိုက်မိတယ်၊ အပူနဲ့ ကြုံလည်း ဒီခန္ဓာကိုယ် ဒုက္ခရောက်တယ်၊ လောင်လို့ပေါ့၊ အအေးနဲ့ကြုံလည်း ဒီခန္ဓာကိုယ် ဒုက္ခရောက်တာပဲ၊ လောင်လို့ပေါ့”

“ဒီတော့ လူပြောသူပြော အပူအအေးအပြင် တေဇောဓာတ်လို့ခေါ်တဲ့ ပူလောင်မှုသဘော၊ ဒီသဘော နဲ့ဆုံတိုင်း ဆုံတိုင်း ဒီရုပ်ကောင်ကြီး ဒုက္ခရောက်တယ်လို့ ပြောချင်တာပါ”

“ဪ... ဟုတ်ပြီ၊ ဟုတ်ပြီသဘောပေါက်ပါ ပြီဘုရား”

“ကဲ ဆက်ကြဦးစို့ ရာသီဥတုအပူအအေး တေဇောမီးက ကိုယ်ကောင်ကြီးကို လောင်တယ်၊ ပူစေတယ်၊ နောက်တစ်ခု လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ကိလေသာ မီးက စိတ်ကိုလောင်တယ်၊ ပူစေတယ်လို့ အပူနှစ်မျိုး အရင်မှတ်ထားလိုက်ပါဦး”

“ကိလေသာအပူကြီးတယ်ဆိုတာတော့ ကြား ဖူးပါတယ်ဘုရား”

“အင်... ဟုတ်ပြီ၊ အခု ဒကာမကြီးက ဒီ

အရွယ်ထိ အေးအေးဆေးဆေး မနေရသေးဘူး၊ နောင်
ရေး ပူရတယ်လို့ပြောတယ်၊ အဲဒါဟာ ကိုယ်ပူခံတာလား၊
စိတ်ပူခံတာလား”

“ကိုယ်ရော စိတ်ရောပဲဘုရား၊ အဲမဟုတ်ပေါင်၊
ကိုယ်ကတော့ ညဆိုအိပ်ရာပေါ် အေးအေးဆေးဆေး
နေရသားပဲ၊ စိတ်က မအေးတာ၊ စိတ်ပူတာပါဘုရား”

“ဒီစိတ်ပူတာမျိုးဖြစ်တာဟာ ပူချင်လို့ပူတာ
လား၊ သူ့အလိုလိုပူတာလား”

“ဒါကတော့ အရှင်ဘုရားပြောထားလို့သိပြီ
လေ၊ သူ့အလိုလိုပူတာပါပဲ၊ ဒါကလည်း ကိလေသာက
ပူအောင်လုပ်လို့ ဆိုတာလည်းသိထားပါပြီဘုရား”

“ဟာ။ ဘယ်ဆိုးလို့လဲ၊ တစ်ခါပြောထားဖူးတာ
နဲ့ မှတ်မိသားပဲ၊ ကဲ ဒီလိုဆိုရင် ညအခါမှာ အိပ်ရာထဲ
ရောက်နေပေမယ့် အိပ်မပျော်နိုင်သေးပဲ ဟိုစဉ်းစား၊ ဒီ
စဉ်းစား၊ ဟိုတွေး၊ ဒီတွေးနဲ့ ဖြစ်နေတာတွေက နောင်ရေး
အတွက် အသိဉာဏ်နဲ့တွေးနေတာလား၊ ကိလေသာအပူ
အရှိန်ကြောင့်တွေးနေတာလားဆိုတာ သိရောပေါ့”

“တကယ်တမ်းက ကိလေသာက ပူလောင်စေ
တယ်၊ စိတ်ကိုပူလောင်တယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့
နားလည်အောင်ပြောရရင် ဒကာမကြီးတို့က အိမ်ရှင်မ
တွေပဲ၊ ငါးခြောက်တို့၊ အမဲခြောက်တို့၊ မီးဖိုထဲမှာ ကင်ဖူး၊
ဖုတ်ဖူးကြမှာပေါ့”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“အေး... ဟုတ်ပြီ၊ ငါးခြောက်ဆိုပါတော့၊ ဒီငါးခြောက်ကို မီးဖုတ်တဲ့အခါ မီးအပူနဲ့တွေ့တော့ ငါးခြောက်က ဘယ်လိုဖြစ်သွားလည်း ပြောပါဦး”

“အော်... ဒါကတော့ အားလုံးသိကြတာပဲဘုရား၊ ပူကျက်ပြီး တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးသွားတာပေါ့”

“ဒကာမကြီးက ပူကျက်တာကို မြင်တာလား၊ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးသွားတာကို မြင်တာလား”

“နှစ်မျိုးလုံးပေါ့ဘုရား၊ ဟာ... မဟုတ်သေးဘူး၊ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးသွားတာ၊ လှုပ်ရှားသွားတာတွေကို မျက်စိနဲ့ မြင်တာ၊ စိတ်နဲ့သိတာ၊ ပူကျက်တာတွေကိုတော့ မျက်စိနဲ့ မတွေ့ပါဘူး၊ စိတ်ထဲကပဲသိတာပါ”

“ဟာ... တယ်ပြီးဟုတ်ပါလား၊ တိတိကျကျကို ဖြေလို့ပဲ၊ ဒီလိုဆိုရင်လည်း ဆက်ပြောရတာပေါ့”

“ကိလေသာအပူမီးနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ စိတ်ဟာ ပူလောင်ပါတယ်၊ ကျက်သွားပါတယ်၊ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးသွားပါတယ်၊ လှုပ်ရှားရုန်းကန်သွားပါတယ်၊ ငါးခြောက်လိုပဲပေါ့”

“လူတိုင်း၊ လူတိုင်း စိတ်အေးအေး နေချင်ပါတယ်၊ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ နေချင်ကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကိလေသာအပူနဲ့တွေ့တော့ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေး၊ ပုံမှန်မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့၊ လှူချင်တဲ့စိတ်၊ သီလစောင့်ချင်တဲ့

စိတ်၊ တရားအလုပ် အားထုတ်ချင်တဲ့စိတ်တွေ လူတိုင်း ဖြစ်ချင်ကြတာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် တစ်ခါတလေ လှူချင်တဲ့ စိတ်ကလေးဖြစ်လာတယ်၊ ခဏပဲ တွန့်သွားတယ်၊ ကောက်သွားတယ်၊ ကောင်းတာတွေလုပ်ချင်တဲ့စိတ်ပေါ် တယ်၊ တွန့်သွားတယ်၊ ဒါတွေဟာ ကိလေသာ အပူတွေ ကြောင့်ပေါ့၊ မိမိတို့ရဲ့ သူတော်ကောင်းစိတ်၊ စိတ်ကောင်း လေးတွေ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးနေတော့၊ စိတ်က ဘယ် မှာ ပုံမှန်ဖြစ်ပါတော့မလဲ၊ မိမိတို့ရဲ့စိတ် ပုံမှန်မနေနိုင်တာ ကို အသိစိတ်နဲ့ တွေ့နိုင် မြင်နိုင်သူတွေရှိပါတယ်၊ ဒါကို ကြည့်ပြီး တို့စိတ်ဟာ ကိလေသာတွေရှိနေလို့ ပူပန်နေရ ပါလား၊ ကောက်လိမ်နေရပါလား၊ ဒီကိလေသာတွေမရှိ ရင်ကောင်းမယ်ဆိုတဲ့ အသိဝင်တဲ့သူတွေလည်း ရှိလာ တတ်ပါတယ်”

“ဟင် . အရှင်ဘုရား ဖြေပုံက တပည့်တော်ကို စောင်းပြီးပြောတာပေါ့၊ နောင်ရေးပူတာ၊ ကိလေသာ များလို့ ၊အရှင်ဘုရား ဒကာကြီးကတော့ မပူမပင်နေတာ ကိလေသာကုန်နေလို့လားဘုရား”

“အမယ်လေး . ဖြေးဖြေးပြောပါ ဒကာမကြီး ရယ်၊ မောနေပါ့မယ်၊ ကိလေသာကြောင့် နောင်ရေးပူတဲ့ သူရှိသလို၊ ကိလေသာကြောင့်လည်း နောင်ရေးမပူတဲ့ သူရှိသေးပါတယ်”

“အရှင်ဘုရားက စကားတတ်တိုင်းပြောမလို့လား

ဘုရား”

“ဟန္တ။ မဟုတ်ပါဘူး၊ စကားလည်းမတတ်ပါဘူး၊ ဘုရားရှင်ရဲ့စကားတွေကို ပြန်ပြောနေတာပါ”

“ကိလေသာဆိုတာ ပူလောင်တတ်တဲ့ သဘောချင်းတူပေမယ့် ပူလောင်ပုံချင်းတော့ မတူကြပါဘူး၊ လောဘကြီးသူက လိုချင်မှုအာရုံတွေဖော်ပြီး နောင်ရေးပူတတ်တယ်၊ ဒေါသကြီးသူက မလိုချင်မှု၊ မဆံ့ချင်မှု အာရုံတွေဖော်ပြီးပူပန်တတ်တယ်၊ အဲ... မောဟကြီးသူကတော့ လိုချင်မှုအာရုံလည်း ဂရုမစိုက်၊ မလိုချင်မှုအာရုံကိုလည်း စိတ်ထဲမထား၊ ဘာကမျှမယ်မယ် ရရမရှိပဲ၊ ပေါ့ဟာဟာ အလုပ်မရှိ၊ အကိုင်မရှိ၊ ဒကာမကြီးတို့အပြောနဲ့ပြောရရင် အကြံဉာဏ်မရှိ၊ အကြံတုံး ဉာဏ်တုံးနဲ့ပျင်းနေတတ်တယ်၊ ဒီပျင်းမှုသဘောဟာလည်း ကိလေသာရဲ့ ပူလောင်ပုံတစ်မျိုးပဲ”

“ဟန္တ။ ဟုတ်လားဘုရား၊ ကိလေသာက ပျင်းနေလည်း ပူတာပဲပေါ့”

“ဟုတ်တယ်လေ၊ ပျင်းလဲပူတာပဲ၊ အတင်းလုပ်နေလည်းပူတာပဲ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဟုတ်ထင်လွန်းလည်း ပူတာပဲ၊ စိတ်ဓာတ်ကျ စိတ်ပျက်လည်းပူတာပါပဲ၊ ကိလေသာဆယ်ပါး၊ အကျယ်ပွားတော့ တစ်ထောင့်ငါးရာတောင်ရှိတယ်”

“အမယ်လေးဘုရား၊ ဒီအပူတွေ ဘယ်သူလာပြီး

ငြိမ်းပေးပါ့မလဲဘုရား၊ ဒီလောက် ကလေးတွေတစ်ပုံကြီး နဲ့ ဒီခေတ်ဒီအခါမှာ အပူတွေပဲ ဝိုင်းနေတာပေါ့ဘုရား”

“ဟော့.. ဒကာမကြီး ငြီးလိုက်ပုံက သနားစရာ တောင်ကောင်းလိုက်တာ၊ ကဲ.. ကဲ ဘယ်သူငြိမ်းပေးမလဲ ဆိုတာ ပြောပြပါဦးမယ်”

“ကိလေသာနဲ့ပတ်သက်လို့၊ ကိလေသာ တိုက်ရိုက်ဝင်ပြီးပါနေတဲ့ အကုသိုလ်ရယ်၊ ကိလေသာကြီး ဆွဲခံနေရတဲ့ ကုသိုလ်ရယ်၊ နောက်ကိလေသာလုံးဝမကပ် နိုင်တော့တဲ့ ကုသိုလ်ရယ်လို့ သုံးမျိုးရှိတယ်၊ ပထမစပြီး ပြောရရင် ကိလေသာတိုက်ရိုက်ပါတဲ့ အကုသိုလ်အလုပ် တွေကို မလုပ်ပါနဲ့၊ ရှောင်ပါ၊ မပြောပါနဲ့၊ ရှောင်ပါ၊ နောက် ဆုံး ဖြစ်နိုင်ရင် စိတ်နဲ့တောင် အကုသိုလ် အဖြစ်မခံပါနဲ့”

“မှန်ပါ့ဘုရား... တော်တော်တော့ ကြိုးစားရ မယ်နော်ဘုရား”

“ကြိုးစားချင်စိတ်သာ မွေးလိုက်စမ်းပါ၊ ကြိုးစားပုံ ပြောပေးပါမယ်၊ လွယ်ကူလာပါလိမ့်မယ်”

“အကုသိုလ်အဖြစ်မခံရအောင် ဒီအတိုင်း ငုတ်တုတ် တော့ နေလို့မရပါဘူး၊ ကိလေသာပဲ ကြိုးဆွဲဆွဲ မဆွဲဆွဲ၊ ပထမတော့ ကုသိုလ်မှန်သမျှ ကောင်းတဲ့အလုပ်မှန်သမျှ ငါ့အလုပ်ပဲဆိုပြီး လုပ်ပါ၊ ကောင်းတဲ့စကားတွေကိုပဲ ပြော စမ်းပါ၊ ကောင်းတာတွေကိုပဲ စဉ်းစားစမ်းပါ၊ တွေးစမ်းပါ၊ ဘာပဲပြောပြော ကုသိုလ်ဖြစ်ရင် ကိလေသာ တိုက်ရိုက်

အပူဆုံးကိုနိုင်တဲ့အပူ

၇၇

ဝင်ခွင့်မရှိတော့ဘူး။ တဖြည်းဖြည်း ကိလေသာ ကြိုးမဆွဲ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် ဆက်ကြိုးစားရမှာပေါ့။”

“မှန်ပါ။ အဲဒါကို ဆက်မိန့်ပါဦးဘုရား။”

“ကိလေသာ ကြိုးမဆွဲနိုင်အောင် ကုသိုလ် လည်းဖြစ်အောင်၊ ဒီကိလေသာကို ပူပန်လောင်ကျွမ်းစေ နိုင်တဲ့ အပူဓာတ်နဲ့ ရှိဖျက်ပစ်ရမယ်။”

“ဟင်... ကိလေသာက ဒီလောက်ပူနေတာ ဘုရား။ သူ့ထက်ပူတဲ့အပူရှိသေးလို့လား။”

“ရှိတာပေါ့။ ဒကာမကြီး အပူဆိုတာအမျိုးမျိုး အဆင့်ဆင့်ကွာတယ်။ အပူငြိမ်းလိုရင် အပူကို အအေးနဲ့ ငြိမ်းရတဲ့နည်းဆိုတာ ရှိတယ်။ ရေများရေနိုင်၊ မီးများမီး နိုင်ဆိုတာမျိုးတော့ ဖြစ်တတ်တာပေါ့။”

“နောက်ပြီး၊ အပူကို အပူနဲ့ပြန်ငြိမ်းတဲ့နည်းရှိ တယ်။ ဒါကတော့ ရေများရေနိုင်၊ မီးများမီးနိုင်ဆိုတာမျိုး မရှိတော့ဘူး။ နောက်အပူအား လောင်ကျွမ်းမှုအားကောင်း တာနဲ့အမျှ ရှေ့အပူတွေပျောက်ကုန်တာပေါ့။ ကိလေသာ အပူကို ရှေ့နည်းနဲ့လည်း သတ်လို့ရတယ်။ သမထပေါ့။ နောက်နည်းနဲ့လည်း သတ်လို့ရတယ်။ဝိပဿနာပေါ့။ ဒါက အကြမ်းဖျင်းသဘောပါ။”

“မှန်ပါဘုရား။”

“ဝိပဿနာအပူဓာတ်ဟာ ကိလေသာအပူကို အမြဲနိုင်ပါတယ်။ အရိယာမဂ် အပူဓာတ်ဆိုရင်တော့

ကိလေသာအပူကို ချက်ချင်းခန်းခြောက်စေနိုင်တာပေါ့။”

“အဲဒီအပူဓာတ်အကြောင်း မိန့်ပါဦးဘုရား။”

“အင်း။ ပြောပါ့မယ်။ အာတာပီတဲ့၊ ပါဠိလို့။

မြန်မာလိုကတော့ ကိလေသာတွေကို လွန်စွာပူလောင်စေတတ်၊ လောင်မြိုက်စေတတ်သောဝိရိယလို့ခေါ်ပါတယ်။ များသောအားဖြင့် လူတွေက လုံ့လဝိရိယကို ပေါ့ပေါ့တွက်ကြတယ်။ မကြိုးစားချင်ကြဘူး။ ပျင်းကြတယ်။”

“ဝိရိယ မရှိရင် အောက်တန်းကျတယ်။

လုံ့လမရှိရင် မအောင်မြင်ဘူး။

မကြိုးစားရင် ဘာမျှဖြစ်မလာဘူး။”

“အခု အပူတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောခဲ့တော့ ဝိရိယမရှိသူ၊ လုံ့လမရှိသူ၊ မကြိုးစားသူတွေရဲ့ စိတ်ကို ကိလေသာက ပူလောင်စေတယ်။ အဲဒီကိလေသာကို ဝိရိယ၊ လုံ့လရှိသူ၊ ကြိုးစားသူမှာရှိတဲ့ အာတာပီ ဝိရိယဓာတ်က ပူလောင်စေတယ်။ ကုန်ခန်းစေပါတယ်။”

“စိတ်ကို ကိလေသာက လောင်လို့ ဒုက္ခရောက်တယ်။”

“ကိလေသာကို ဝိရိယက လောင်မြိုက်လို့ ချမ်းသာရောက်တယ်။ ဒါကြောင့် နောင်ရေးကိုလည်း မပူနဲ့၊ နောင်ရေးကိုလည်း ဘာမျှကုန်မစိုက်ပဲ ပေယျာလကန်မနေနဲ့၊ ကိလေသာကိုနိုင်တဲ့ ဝိရိယနဲ့သာ ကြိုးစားနေရင်

အပူဆုံးကိုနိုင်တဲ့အပူ

၇၉

ရှေ့ရေး၊ နောင်ရေး၊ ဘယ်အရေးဖြစ်ဖြစ် အပူအပင်ကင်း
ကင်းနဲ့ နေနိုင်ပြီပေါ့။”

“အရှင်ဘုရားပြောတဲ့ အဓိပ္ပါယ်တွေကိုတော့
သိရပါပြီ၊ ကျေးဇူးလည်း များပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဝီရိယ
နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကြိုးစားပုံတွေကို ကွဲကွဲပြားပြားသိအောင်
ပြောပေးပါဦးဘုရား။”

“ပြောပေးတာက လွယ်ပါတယ်၊ ဒကာမကြီးက
အချိန်ရရဲ့လား။”

“ရပါတယ်ဘုရား။”

၁၈

ကျေးဇူးတင်

အလောင်းအသားတို့ကို နှစ်သက်၍ အစားအသောက်

တို့ကို အစားအသောက်

အစားအသောက်တို့ကို အစားအသောက်

အစားအသောက်တို့ကို အစားအသောက်

အစားအသောက်တို့ကို အစားအသောက်

အစားအသောက်

အစားအသောက်တို့ကို အစားအသောက်

အစားအသောက်

အစားအသောက်

၁၉

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို၊ ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည်

၈၁

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည်

‘ဂုဏ်’ဆိုတာ အရည်အချင်းတစ်မျိုးကို ခေါ်ပါတယ်။ ထူးခြားတဲ့အရည်အချင်းပါ။ တစ်မျိုးတည်းမက အမျိုးမျိုးရှိကြပါတယ်။

တစ်ခုစီရဲ့အရည်အချင်း၊ တစ်ယောက်စီရဲ့အရည်အချင်းဆိုပြီး သက်မဲ့မှာရော၊ သက်ရှိမှာပါ အရည်အချင်းတွေက ရှိကြပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင် အရည်အချင်းတွေပါ။ ဒီကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းဟာ ကိုယ့်ရဲ့ဂုဏ်ပါပဲ။

မကောင်းတဲ့သဘော ထူးခြားမှုအရည်အချင်းရှိ

နေရင် ဂုဏ်ရှိတယ်လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ မကောင်းတဲ့
ဂုဏ်ပေါ့။ ကောင်းတဲ့သဘော ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းတွေ
ရှိနေရင်လည်း ကောင်းတဲ့ဂုဏ်ရှိတယ်လို့ပြောနိုင်ပါတယ်။

အဲ ဒါပေမယ့် အများကပြောကြ၊ ဆိုကြ၊ လက်ခံ
ကြတာကတော့ ‘ဂုဏ်ရှိတယ်’ ဆိုတဲ့စကားမှာ ဂုဏ်ဆိုတာ
ကောင်းတဲ့ဂုဏ်၊ ကောင်းတဲ့အရည်အချင်းကို ပြောတာ
လို့ သိကြပါတယ်။ သတ်မှတ်ထားကြပါတယ်။

မင်းက ဂုဏ်ရှိတယ်၊ သူကဂုဏ်မရှိဘူး၊ ငါက
ဂုဏ်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေမှာပါတဲ့ ဂုဏ်ဆိုတဲ့
စကားဟာ ကောင်းတဲ့အရည်အချင်းကိုပဲ ညွှန်းဆိုပါတယ်။

ဂုဏ်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ စကားကနေတစ်ဆင့် ‘ဂုဏ်
တက်တယ်’၊ ‘ဂုဏ်ပျက်တယ်’ ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေပေါ်
လာခဲ့ပါသေးတယ်။

‘ဂုဏ်တက်တယ်’ ဆိုတာ ကောင်းတဲ့အရည်
အချင်းတွေ၊ ကောင်းတဲ့သတ္တိတွေ ရှိနေရင်းမူလက တစ်စ
ထက်တစ်စ တိုးပွားလာတာ၊ များလာတာ၊ အားကောင်း
လာတာကိုခေါ်ပါတယ်။

‘ဂုဏ်ပျက်တယ်’ ဆိုတာက ‘ဂုဏ်တက်တယ်’
ဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ်ရဲ့ပြောင်းပြန်ပါပဲ။

ကောင်းတဲ့အရည်အချင်းတွေ သတ္တိတွေ လျော့
ပါးလာတာ၊ နည်းပါးလာတာ၊ ကုန်ခန်းလာတာကို
ခေါ်ပါတယ်။

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို၊ ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည် ၈၃

ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းတွေ၊ ဂုဏ်တွေတိုးတက်လာတယ်ဆိုတာကလည်း ပင်ကိုယ်အရည်အချင်းပေါ်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်ကပေးတဲ့အသိ၊ ရရှိတဲ့အတတ်ပညာကောင်းတွေကြောင့် တိုးတက်လာကြတာပါ။

ပတ်ဝန်းကျင်ကြောင့် မိဘ၊ မိတ်ဆွေ၊ ဆရာသမား၊ အပေါင်းအသင်းတွေကြောင့် ဂုဏ်တက်နိုင်တယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။

ဒီလိုပါပဲ၊ အဲဒီအပေါင်းအသင်းတွေကြောင့်လည်း ဂုဏ်ပျက်နိုင်ပါသေးတယ်။

ကောင်းတဲ့မိဘ၊ ကောင်းတဲ့ဆရာ၊ ကောင်းတဲ့မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ တွေ့ရဆုံရ၊ ဆည်းပူးရရင် ကောင်းတဲ့ဂုဏ်တွေတိုးပွားလာမယ်၊ ရှိ ရှိလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်၊ အပေါင်းအသင်းမကောင်းတာနဲ့ တွေ့ရင်၊ တွဲရင် အတုယူသဘောကျရင်တော့ ဂုဏ်ပျက်တာပဲ အကျိုးရသွားပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ဂုဏ်တက်လိုရင် ဂုဏ်ပျက်စေတဲ့ အပေါင်းအသင်းတွေကို ရှောင်သင့်ပါတယ်၊ ရှောင်ရပါမယ်။ ရှောင်ပါ။

လောကသဘောနဲ့ပြောရင် အလုပ်ပျက်၊ စီးပွားပျက်၊ နာမည်ပျက်လို့ပြောနိုင်ပါတယ်။ ဓမ္မသဘောနဲ့ ပြောရင် ကောင်းတဲ့သတ္တိတွေပျက်ကုန်တာကို ဆိုလိုပါတယ်။

ဂုဏ်တက်တဲ့နေရာမှာတောင် ဂုဏ်တွေက အမျိုးမျိုးရှိကြပါတယ်။ ဆိုပါစို့၊ ဓမ္မသဘောနဲ့ပြောရရင် ဒါန-လှူတဲ့သတ္တိ၊ သီလ-ကာယကံ၊ ဝစီကံတွေကို အပြစ်ကင်းစေတဲ့သတ္တိ၊ သမထ-စိတ်ကိုငြိမ်းအေးစေတဲ့ သတ္တိ၊ ဝိပဿနာ-အမှန်အတိုင်းမြင်တတ်၊ သိတတ်တဲ့ သတ္တိလို့ ကောင်းတဲ့သတ္တိတွေ အမျိုးမျိုးရှိကြပါတယ်။ တခြားကောင်းတဲ့သတ္တိတွေလည်းရှိကြပါသေးတယ်။

အမှန်ကိုမြင်တတ်၊ သိတတ်တဲ့သတ္တိတွေ ကလည်း အမျိုးမျိုး၊ စိတ်ငြိမ်းအေးစေတတ်တဲ့သတ္တိတွေ ကလည်း အမျိုးမျိုး၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံတွေကိုစင်ကြယ် စေတဲ့သတ္တိတွေကလည်း အမျိုးမျိုးရှိကြပြန်ပါသေးတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ ‘သုံးယောက်ပေါင်းလောင်းကျော်’ နဲ့ ‘ဓါတ်တူချင်းသာပေါင်းတာပါ’ ဆိုတာ နှစ်မျိုးပြောခဲ့ ပြီးပြီနော်”

“ဪ... ဟုတ်သားပဲ၊ ပြောပြီးပြီလေ”

“အဲဒါ အရှင်ဘုရားရဲ့ဒကာကြီးက သမာဓိချင်း အတူတူ လေးမျိုးကွဲနေတာကို သိပ်ပြီးမရှင်းလို့တဲ့ဘုရား၊ အဲဒါတပည့်တော်တို့ အိမ်မှာပြောကြဆိုကြရင်း အဖြေကို ရေရေရာရာမသိတာနဲ့ အရှင်ဘုရားဆီလာတာပါဘုရား”

“ဘယ်လိုအဖြေလည်းဒကာမကြီး”

“ဟိုလေဘုရား တပည့်တော်တို့က ဝိပဿနာ အလုပ်ကို အားထုတ်ကြတာဆိုတော့ ဝိပဿနာအလုပ်

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို၊ ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည်

၈၅

ဖြစ်ဖို့ သမာဓိရဖို့ အရေးကြီးတာကိုးဘုရား”

“အင်း... ဟုတ်တယ်လေ”

“အဲဒါဈာနသမာဓိက ဝိပဿနာကို အထောက်အကူပေးနိုင်မှုမရှိဘူး၊ တိုက်ရိုက် အထောက်အကူပြုနိုင်တာကတော့ ခဏိကသမာဓိပဲပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ သိပါတယ်ဘုရား”

“ဟ ဒီလောက်သိထားရင် တော်တော်ဟုတ်တာပဲ”

“အခုတော့ အဲဒီလောက်သိရုံနဲ့ မဟုတ်သေးပါဘူးဘုရား”

“ဘာလို့လဲ”

“အရှင်ဘုရားကပြောခဲ့တယ်လေ၊ သမာဓိနည်းက လေးမျိုးရှိတယ်ဆိုတာ”

“အင်း... ပြောပါဦး”

တစ် - မျက်မှောက်လက်ငင်းချမ်းသာဖို့ ပွားရတဲ့သမာဓိ၊

နှစ် - ဉာဏ်အမြင်ရဖို့ပွားရတဲ့ သမာဓိ၊

သုံး - သတိသမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရဖို့ ပွားရတဲ့ သမာဓိ၊

လေး - အာသဝေါတရားတွေကုန်ဖို့ပွားရတဲ့ သမာဓိ၊

လို့ လေးမျိုးရှိတယ်လေဘုရား”

“အဲဒါ ဟုတ်သားပဲ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် မိန့်တော်မူခဲ့တာပဲလေ၊

ဘုရားရှင်ဟောတာတော့ ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား၊ အခုတပည့်တော်တို့ တရားအားထုတ်တဲ့သူတွေကသမာဓိကို ရအောင်ကြိုးစားကြလို့၊ သမာဓိကိုထူထောင်ကြလို့ သမာဓိအတွက်ကြိုးစားကြပါတယ်”

“အင်း . . ကောင်းတာပေါ့”

“ဟာ . . မကောင်းဘူးဘုရား၊ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ ကိုယ်ရအောင်လုပ်နေတဲ့သမာဓိက ဘာသမာဓိမှန်းကို မသိလို့၊ ဘယ်လိုအကျိုးရအောင်ပွားများနေတာလဲကို မသိလို့ မကောင်းတာပါဘုရား”

“နောက်ပြီး ဘယ်သမာဓိကိုပွားမှ၊ ထူထောင်မှ ဝိပဿနာဉာဏ်ရမလဲ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်မလဲဆိုတာလည်း မသိသေးလို့ပါဘုရား၊ အဲဒါလေး မိန့်ပါဦးဘုရား”

“ကဲ . ကဲ ဒီလိုဆိုရင် ဒကာကြီးတို့ ဒကာမကြီးတို့ ထူထောင်တဲ့ သမာဓိကိုပြောပါဦး”

“ဒီလိုပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က တရားထိုင်ပြီဆိုရင် ကျကျနန၊ သေသေချာချာ ကြာကြာထိုင်နိုင်အောင် ထိုင်လိုက်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း”

“နောက် စိတ်ကိုတည်ငြိမ်အောင် သမာဓိရအောင် ငြိမ်နေလိုက်ပါတယ်ဘုရား”

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို၊ ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည်

၈၇

“အင်း”

“အဲဒါ တော်တော်ကြာတော့ သမာဓိရလာပါတယ်ဘုရား”

“အင်း”

“ဟာ အရှင်ဘုရားကလည်း တအင်းအင်းနဲ့ တပည့်တော်တို့ကို ဟုတ် မဟုတ်ရှင်းပြဦးမှပေါ့ဘုရား”

“ကဲ ဒီလိုဆိုရင် ရှင်းမပြခင် မေးကြည့်မယ်၊ ဒကာကြီးတို့ရဲ့ သမာဓိရလာတဲ့အချိန်ဟာ ဘယ်လောက်ကြာမှရသလဲ”

“တပည့်တော်တို့အထင်တော့ အရင်က မိနစ် နှစ်ဆယ်လောက်မှရပါတယ်၊ အခုဆိုရင် ၁၀မိနစ်၊ ၁၅ မိနစ်လောက်ဆို ရပါတယ်ဘုရား”

“ဪဟုတ်လား၊ ဘယ်ဟာကပိုကောင်းသလဲ”

“အခု ၁၀မိနစ်လောက်နဲ့ရတာက ပိုကောင်းတာပေါ့ဘုရား”

“ကဲ .. ဒါဖြင့် ၅မိနစ်နဲ့ရရင်ရော”

“ပိုကောင်းတာပေါ့ဘုရား”

“တစ်မိနစ်နဲ့ရရင်ရော”

“ပိုကောင်းလာတာပေါ့ဘုရား”

“ခုချက်ချင်းရရင်ရော”

“ပိုပြီးကောင်းလွန်းတာပေါ့ဘုရား”

“ကဲ . . ဒါဖြင့်ရင်သမာဓိကို ဘာလို့ အကြာကြီး ထူထောင်နေမလဲ၊ ကြာကြာထိုင်တာ၊ ကြာကြာရပ်တာ တွေ အဓိကမထားဘဲ ခုချက်ချင်း စိတ်ငြိမ်းအေးအောင် ဒကာကြီးတို့ ဒကာမကြီးတို့ရဲ့ ရှုစိတ်၊ အသိစိတ်ကလေး ငြိမ်းအေးနေအောင်နေလိုက်ကြပေါ့”

“ဟာ . . အရှင်ဘုရားကလည်း ချက်ချင်း ငြိမ်း အေးဖို့ဆိုတာ မလွယ်ဘူးနဲ့တူပါတယ်ဘုရား”

“မလွယ်တာလား၊ မနေဘူးလား၊ အားမထုတ် ဘူးသေးတာလား”

“ဟာ အဲလိုမေးရင် တော့ မနေဘူး၊ အားမထုတ်ဘူးသေးတာပါဘုရား”

“ဒကာကြီးတို့ သေသေချာချာစဉ်းစားပါ၊ ဉာဏ် နဲ့ နားထောင်ပါ၊ ဒကာကြီးတို့ရဲ့ သမာဓိထူထောင်မှုဟာ ချက်ချင်းရနိုင်ပါလျက်နဲ့ ကြာကြာနေမှရမယ်ဆိုတဲ့အထင်၊ ဒီလိုလုပ်မှရမယ်ဆိုတဲ့အထင်နဲ့ ကြာကြာထိုင်နိုင်အောင် ကိုယ်ကောင်ကြီးငြိမ်နေအောင် လုပ်နေကြတာဟုတ် မဟုတ် ပြန်စဉ်းစားပါ”

“အင်း . . အဲဒီလိုပဲ ဖြစ်နေတယ်ပြောရမှာပဲ ဘုရား”

“အဲဒီလိုလုပ်မှ အဲဒီလိုငြိမ်မှ အဲဒီလိုကြာကြာ ထိုင်မှဆိုတဲ့ ဒကာကြီးတို့ရဲ့စိတ်ထဲကဓာတ်ဟာ ဘယ် တော့မှ ချက်ချင်းရနိုင်တဲ့သမာဓိကို မရစေနိုင်ပါဘူး၊ သူကို

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို၊ ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည် ၇၉

က ချက်ချင်းရမယ်လို့ မယုံကြည်ဘူး၊ လက်မခံဘူးလေ၊
သမာဓိအကြောင်း အရင်ပြောခဲ့ဘူးတယ်နော်၊
စိတ်ငြိမ်းအေးမှု၊ နီဝရဏတွေကင်းမှု၊ ဟိုအထင် ဒီအထင်
ဟိုလိုလုပ်မယ်၊ ဒီလိုလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ဓာတ်သတ္တိဆိုးတွေ
ကင်းမှုကို သမာဓိလို့ခေါ်ပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီ ဓာတ်ဆိုးတွေ အခုချက်ချင်းကင်းအောင်
အဲဒီအထင်တွေ သတ်မှတ်ထားမှုတွေကို မိမိစိတ်ထဲမှာ
အဖြစ်မခံဘဲ၊ အခုချက်ချင်းစိတ်ငြိမ်းအောင်နေလို့ရတယ်
ဆိုတဲ့ အသိမှန်ဓာတ်ကလေးကို အရင်လက်ခံလိုက်ပါဦး၊
ယုံကြည်လိုက်ပါဦး”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဪ .. အဲဒီလိုကိုးဘုရား”

“ဟုတ်တယ်ဒကာကြီး၊ မျက်မှောက်လက်ငင်း
ချက်ချင်းချမ်းသာစေတဲ့ စိတ်ငြိမ်းအေးမှု သမာဓိဆိုတာ
ရှိတယ်၊ တို့အခု စိတ်ငြိမ်းအေးအောင် ခုနေလို့ရတယ်
ဆိုတဲ့ ဗဟုသုတအသိ၊ နောက်စဉ်းစားလို့ ‘ဟုတ်တယ်’
လို့ သဘောပေါက်တဲ့အသိ၊ အဲဒီအသိတွေရှိမှ အခု
ချက်ချင်းလက်ငင်းစိတ်ငြိမ်းအေးအောင် နေတတ်လိုက်
တဲ့ ဘာဝနာအားထုတ်မှုဆိုတာ ဖြစ်လာပါတယ်၊ ချက်ချင်း
ချမ်းသာစေတဲ့သမာဓိပါပဲ”

“ဪ .. ဟုတ်တယ်နော်ဘုရား၊ အဲဒီလို

နေလို့ရမှန်းမသိလို့နောက် သမာဓိဆိုတာဟိုလို ကြာကြာ
နေမှ ငြိမ်မှရမယ်ထင်လို့ အဲဒါတွေကခက်နေတာနော်၊
ဟုတ်တယ်မဟုတ်လားဘုရား”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီး၊ မကောင်းတာနဲ့
ပေါင်းရင် မကောင်းတာဖြစ်မယ်၊ ကောင်းတာနဲ့ပေါင်းရင်
ကောင်းတာဖြစ်မယ်၊ နောက်ပြီး ချက်ချင်းချမ်းသာတဲ့
သမာဓိနဲ့ပေါင်းရင် ချက်ချင်းသတိ ချက်ချင်းသိတဲ့ဉာဏ်
တွေပေါ်တယ်”

“ကြာကြာနေမှဆိုတဲ့ သမာဓိကြီးဖြစ်တယ်ဆို
ဦးတော့ အဲဒီသမာဓိနဲ့ပေါင်းတဲ့ သတိ၊ဉာဏ်တွေက
ဘယ်လိုသတိ၊ဉာဏ်တွေဖြစ်ကုန်မလဲ၊ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့”

“ဪ .. သဘောပေါက်လာပြီဘုရား”

“အေး . စာလိုပြောရရင် ဒီမျက်မှောက်လက်ငင်း
ချက်ချင်းချမ်းသာစွာနေနိုင်တဲ့သမာဓိက ပထမဈာန်စတဲ့
ဈာနသမာဓိတွေပါပဲ၊ ဈာနသမာဓိကိုပဲ တချို့က အကြာ
ကြီးနေမှ ဈာန်ရတယ်လို့ဆိုကြတယ်၊ ခုချက်ချင်း
ခုချက်ချင်းဆိုသလို ချမ်းသာစေတဲ့သမာဓိရှိ၊ ဒီသမာဓိ
ရှိရင်း ရှိရင်းကနေ ဝိတက်၊ ဝိစာရတွေအားကောင်း
နောက်ဈာန်တွေ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်တက်သွားတာကို
နှလုံးမသွင်းမိကြတာကများပါတယ်၊

ဒကာကြီးတို့ရဲ့စိတ်မှာ ကောင်းတဲ့ဂုဏ်သတ္တိ
သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိတွေရှိရင် ခုချက်ချင်းနီဝရဏတွေ

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည်

၉၁

မဝင်အောင်နေနိုင်ကြပါတယ်။ ဒီလိုချက်ချင်းချက်ချင်း ခဏပေါင်းများစွာ နီဝရဏီတွေ မဝင်ဘဲ ကင်းကွာနေတာ ကို ဈာန်စိတ်ဖြစ်တယ်ခေါ်ပါတယ်”

“ဪ... အဲဒီလို အသေးစိတ်သိရရင်တော့ အဲဒီလိုပဲ ချက်ချင်း ချက်ချင်း အချိန်တိုင်းရအောင် သမာဓိ ရှိအောင် နေတော့မှာပေါ့ဘုရား၊ ဟုတ်တယ်နော် အရှင် ဘုရားပြောသလိုဆိုရင် ချက်ချင်းစိတ်ငြိမ်းအေးပြီး စိတ်ချမ်းသာနေမှာပဲ၊ အမြဲလည်းချမ်းသာနေမှာပါပဲဘုရား”

“ဒကာကြီး၊ သမာဓိကချက်ချင်းငြိမ်းအေးစေ တာချည်းပါပဲ၊ စိတ်ကိုငြိမ်းအေးစေပါတယ်၊ ဉာဏ်က ဦးမဆောင်ဘဲ သမာဓိကဦးဆောင်ပြီး၊ အာရုံတစ်ခုကို ဒီပုံစံအတိုင်း မပျောက်မပျက်စေဘဲ စိတ်ငြိမ်းအေးစေ တာက ဈာနသမာဓိ၊ အရှိန်ရှိသရွေ့ငြိမ်းအေးမှုက ကောင်းတယ်”

“ပညာဉာဏ်ကဦးဆောင်ပြီး စိတ်ငြိမ်းအေးစေ နိုင်တာက ဝိပဿနာသမာဓိ၊ ခဏတိုင်းမှာ ဉာဏ်ယှဉ် ပါနေနိုင်တာပါ၊ အဲဒါက ခဏိကသမာဓိပါပဲ”

“ဪ... သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား၊ ဟို နံပါတ်နှစ်၊ ဉာဏ်အမြင်ရဖို့ပွားရတဲ့ သမာဓိဆိုတာကရော ဘုရား”

“ဪ... ဒီနံပါတ်နှစ်၊ ဉာဏဒဿနပဋိလာ ဘာယဆိုတဲ့ ဉာဏ်အမြင်ရဖို့ဆိုတာ၊ ဒီဗွေကျအဘိညာဏ်

နတ်မျက်စိလို မြင်နိုင်တဲ့ဉာဏ်အမြင်ရဖို့ပါ”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒါကတော့ အာလောကသညာ၊ အလင်းရောင်၊ အာရုံကိုနှလုံးသွင်းရပါတယ်၊ နေ့အခါကို ညလို ညအခါမှာလည်း နေ့လို၊ အမြဲတမ်း နေ့အခါမှာ ပကတိမျက်စိနဲ့မြင်တွေ့နိုင်သလိုမြင်တွေ့နိုင်တဲ့ ဉာဏ်အမြင်မျိုးကိုရစေနိုင်တဲ့ သမာဓိပွားများမှုပါ၊ အာရုံက အာလောကအလင်းအာရုံ၊ ဒီအလင်းအာရုံ အမှတ်သညာကို အားကောင်းစေတဲ့ သမာဓိပွားမှုမျိုးပါ”

“ဒါတွေကိုလည်း အားထုတ်ပုံ အသေးစိတ် သိချင်ပါတယ်ဘုရား”

“ရပါတယ်ဒကာကြီး၊ အခုပြောလည်းရပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် သမာဓိပွားမှုလေးမျိုးကို ကုန်အောင် စုံအောင် ပြောပါဦးမယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“နံပါတ်သုံးက သတိသမ္ပဇဉ်ရဖို့၊ သတိဉာဏ်ရရှိဖို့ သမာဓိပွားများမှုတဲ့”

“သမထမှာလည်း သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်ပါပါတယ်၊ ဝိပဿနာမှာလည်း သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်ပါပါတယ်၊ သမထက သမာဓိဦးဆောင်တယ်၊ ဝိပဿနာမှာ ဉာဏ်ဦးဆောင်တယ်၊ အမြဲတမ်းကတော့ သတိရှိမှုက သမထကိုရော၊ ဝိပဿနာကိုရော ဖြစ်နေစေနိုင်ပါတယ်”

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည်

၉၃

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲ ဒါပေမယ့် အကြာကြီးနေမှ သမာဓိရမယ် ဆိုတဲ့ သမာဓိစိတ်မျိုးက ခုချက်ချင်းသတိရှိ၊ ခုချက်ချင်း ပညာဉာဏ်ရှိတဲ့ သတိသမ္ပဇဉ်မျိုးကို မရစေနိုင်ပါဘူး”

“ခု စိတ်ငြိမ်းအေး ခုသတိရှိရင် ခု ပညာဉာဏ် ရှိတာပါပဲ၊ ခုချက်ချင်းလည်းရှိ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း လည်းရှိနေတဲ့ပညာဉာဏ်ကို သမ္ပဇဉ်လို့ခေါ်ပါတယ်၊ အချိန်တိုင်း၊ နေရာတိုင်း၊ အလုပ်တိုင်း၊ ဣရိယာပုတ် တိုင်း၊ ခဏတိုင်း၊ ခဏတိုင်း၊ ချက်ချင်းဆိုသလို အာရုံ ရဲ့သဘောကို သိတာက၊ သေချာသိတာက သမ္ပဉာဏ် ပါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ပါ”

“ဝိပဿနာသတိဉာဏ်ဖြစ်ဖို့ သူ့ရဲ့အပေါင်း အသင်း ဝိပဿနာသမာဓိ၊ ဝိပဿနာအာတာပီ ဝိရိယ တွေရှိမှ၊ အပေါင်းအသင်းကောင်းမှ သူကောင်းပါတယ်၊ သူ့ရဲ့ အသေအချာ ခဏတိုင်းသိနိုင်တဲ့သမ္ပဇဉ် ဝိပဿနာ ဉာဏ်တွေ ရလာ တိုးလာပါတယ်”

“အပေါင်းအသင်းကောင်းမှ ကောင်းပါတယ်၊ အပေါင်းကြောင့် ဂုဏ်တက်တယ်လို့ခေါ်ပါတယ်”

“ဪ .. မှန်ပါဘုရား၊ ဒီတရားမျိုးတွေ ဒီ သဘောတွေကို ဝိပဿနာတရားအားထုတ်တဲ့လူတွေ သိကြဖို့ကောင်းတယ်နော်ဘုရား”

“ကောင်းတာပေါ့ ဒကာကြီး”

“အဲလိုဆိုရင် အရှင်ဘုရားက လိုက်ဟောပေါ့
ဘုရား”

“သေလိုက်ပါတော့ဒကာကြီးရယ်၊ ခုခေတ်မှာ
တရားကို ကိုယ်ကလိုက်ဟောရမှာလား၊ သူတို့က နာချင်
မှ ဟောရမှာလား”

“ဪ . . . ဟုတ်တယ်နော်၊ တပည့်တော်က
သိစေချင်လွန်းလို့ပါဘုရား၊ ဝိပဿနာအားထုတ်နေပြီး
ဝိပဿနာသမာဓိ မဖြစ်ရင်၊ သတိသမ္ပဇဉ်ဉာဏ်တွေ မရ
ရင်၊ မတိုးရင် အချိန်ကုန်ပြီး အရှုံးကြီးရှုံးနေကြတာပေါ့
ဘုရား”

“ဒကာကြီးအတွက်ပဲ အရင်သဘောပေါက်
ပါလေ၊ လက်မခံလိုတဲ့သူတွေ၊ ကိုယ်လုပ်နေတာသာ
ကိုယ်အဟုတ်ထင်နေတဲ့ သူတွေကို သွားပြောကြည့်ပါလား၊
ဘယ်လောက်အမုန်းများပြီး အကုသိုလ်တွေဖြစ်စေလိုက်
မလဲလို့”

“ဪ . . . ဒါလည်း ဟုတ်တာပဲဘုရား၊ အဲလို
ဆိုရင်တော့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ကတော့ ဘယ်လွယ်ပါ့မလဲ
ဘုရား”

“အင်း . . . အခု သမာဓိပွားတာနဲ့ ပတ်သက်လို့
အဲဒီ ဝိပဿနာ သတိသမ္ပဇဉ် မရလို့ကတော့ အာသဝေါ
ကုန်စေတဲ့ သမာဓိလည်း မရပါဘူးတဲ့၊ သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂင်
မရရင် နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း မရနိုင်ဘူးတဲ့”

အပေါင်းကြောင့်ဂုဏ်တက်သလို၊ ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်သည် ၉၅

“ဟာ ဒီလိုဆိုရင် သမာဓိက ကောင်းပေမယ့် နိဗ္ဗာန်ရစေနိုင်တဲ့ သမာဓိမျိုး၊ သတိသမ္ပဇဉ်အမြဲယှဉ်စေ နိုင်တဲ့ သမာဓိမျိုးမဟုတ်ရင် အဲဒီမဟုတ်တဲ့ သမာဓိ ကြောင့်ပဲ နိဗ္ဗာန်မရ ဖြစ်တော့မှာပေါ့နော်ဘုရား”

“အဲဒါကြောင့် ပြောတာပေါ့၊ အပေါင်းကြောင့် ဂုဏ်တက်သလို ဂုဏ်လည်းပျက်တတ်တယ်လို့”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

အာရုံအလုပ် စိတ်အလုပ်

လူမှုဝန်းကျင်၊ လူနယ်ပယ်မှာ လူတွေပဲပြောဆို
ဆက်ဆံ နေကြထိုင်ကြပါတယ်။ လူနဲ့လူပဲပေါင်းသင်းကြ
ပါတယ်။

လူကလည်း အမျိုးမျိုးရှိကြပါတယ်။

လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေလို့ ဆိုရိုးစကားရှိ
တော့ စိတ်တွေအမျိုးမျိုးရှိကြလို့ လူတွေလည်းအမျိုးမျိုး
ရှိကြတာပါပဲ။

စိတ်အမျိုးမျိုးရှိကြတဲ့နေရာမှာ ဘယ်စိတ်ပဲဖြစ်

ဖြစ်၊ ဘယ်လိုစိတ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်သူ့စိတ်ပဲဖြစ်ဖြစ် အာရုံကို သိတတ်တဲ့သဘောချင်းကတော့ အတူတူပါပဲ။

ဒါဖြစ်ရင် စိတ်သဘောချင်းတူပါလျက် စိတ်တွေ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေကြတာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတဲ့ မေးခွန်း ဖြစ်လာနိုင်တာပေါ့။

စိတ်ဆိုတာ အာရုံရှိမှဖြစ်နိုင်တယ်၊ စိတ်ရှိရင် ဒီစိတ်ကသိနိုင်တဲ့ အာရုံဆိုတာ ရှိစမြဲပါပဲ။ ဒီအာရုံကို ဒီစိတ်က သိတဲ့အခါအခုသိနေတုန်း လောဘစိတ်ဖြစ်ပေမယ့် နောက်တစ်ခါ ဒီအာရုံကိုပဲသိပြန်တော့ လောဘစိတ်ဖြစ် ချင်မှဖြစ်တော့မယ်၊ တခြားစိတ်ဖြစ်တတ်ပြန်လေရော။

အဲဒီလိုပဲ ဒီအာရုံကို ဒီစိတ်က စသိတဲ့အချိန် ဒေါသနဲ့သိပေမယ့် နောက်ဒေါသမပါပဲသိမယ်၊ ဒီအာရုံကိုပဲ မောဟနဲ့သိပေမယ့် နောက်မောဟမပါပဲ ဒီအာရုံကို သိနေပြန်ပါရော။

စိတ်ဆိုတာ အာရုံကိုသိတတ်တဲ့သဘော တစ်မျိုးတည်းသာရှိပေမယ့် ဒီစိတ်မှာပူးပေါင်းပါဝင်နေတဲ့ ဓာတ်သဘောတွေ လောဘ၊ အလောဘ၊ ဒေါသ၊ အဒေါသ၊ မောဟ၊ အမောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ နောက် သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတာတွေ အမျိုးစုံနေအောင် ရှိနေတတ်ကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့် စိတ်အမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေရှိတယ်လို့ ပြောကြတာပေါ့။

ဒီလိုချင်မှု၊ လိုချင်မှုမရှိတာ၊ ဒီသဘောမကျ

မလိုချင်မှုမရှိတာ၊ ဒီသေချာမသိမှု၊ ဒီသေချာမသိမှု မဟုတ်
တာစတဲ့ သတ္တိတွေ၊ ဓာတ်တွေဟာ စိတ်မှာပဲရှိကြပါ
တယ်။ စိတ်မှာပူးပေါင်းပြီး စိတ်ကိုချယ်လှယ်နေကြ
ပါတယ်။ ဘယ်အချိန်မှာချယ်လှယ်သလဲဆိုရင် စိတ်ဖြစ်
တိုင်းအမြဲချယ်လှယ်နေကြပါတယ်။ စိတ်နဲ့အတူဖြစ်၊
အတူချုပ်ပြီး စိတ်မှီရာမှာမှီပြီး စိတ်သိတဲ့အာရုံကိုပဲ
သူတို့လည်းသိရင်းကြည့်ရင်း စိတ်သဘောထဲမှာ သူတို့
အလုပ် သူတို့လုပ်နေကြတာပါပဲ။

ဒီဓာတ်တွေနဲ့ ဒီစိတ်တွေဟာ အာရုံကိုသိနေကြ
ပါတယ်။ စိတ်က အာရုံကိုသိတဲ့အခိုက်ကြမှ ဒီဓာတ်တွေ
က စိတ်ကိုချယ်လှယ်ကြသလို၊ ဒီအာရုံကိုသိဖို့ မသိခင်
မှာလည်းသိအောင် ဒီဓာတ်တွေက ချယ်လှယ်ကြပါတယ်။
အမျိုးမျိုးပေါ့။

ဒီဓာတ်တွေက စိတ်ကိုချယ်လှယ်ပါတယ်။ စိတ်
က အာရုံကိုသိပါတယ်။

အာရုံတွေကလည်း မျက်စိကိုအကြောင်းပြုပြီး
မြင်စရာအာရုံ၊ နားကိုအကြောင်းပြုပြီး ကြားစရာအာရုံ၊
နှာခေါင်းကိုအကြောင်းပြုပြီးနံစရာအာရုံ၊ လျှာကိုအကြောင်း
ပြုပြီး စားစရာအာရုံ၊ ကိုယ်ကိုအကြောင်းပြုပြီး ထိတွေ့
စရာအာရုံဆိုပြီး အာရုံငါးမျိုးရှိပါတယ်။

ဒီအာရုံငါးမျိုးအပြင်၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊
လျှာ၊ ကိုယ်တွေကို အမှီပြုပြီး ကြံဖူးဆုံဖူးထားတဲ့အာရုံ

တွေကိုရော၊ နောက် မကြုံဘူးသေးတဲ့အာရုံတွေကိုရော၊
စိတ်မှာပဲ ထင်လာတတ်ကြတဲ့အာရုံဆိုတာ ရှိပါသေး
တယ်။

အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိ
နဲ့ သဘောတရားဓမ္မဆိုတဲ့အာရုံတွေပါ၊ ခြောက်မျိုးရှိပါ
တယ်။

ဒီအာရုံတွေကို စိတ်ကသိပါတယ်၊ စိတ်တစ်ခါ
ဖြစ်ရင် အာရုံတစ်ခုကိုတော့ သိစမြဲပါပဲ၊ ဒါဟာထုံးစံ
ဓမ္မတာပါပဲ၊ ဘယ်လူ၊ ဘယ်နတ်၊ ဘယ်ဗြဟ္မာ ဘယ်
ဘုရားကမျှ ဖြစ်အောင်ဖန်ဆင်းထားနိုင်တာမဟုတ်သလို
အာရုံကို မသိနဲ့လို့လည်း စိတ်ကို တားလို့မရပါဘူး။ ဖျက်
လို့လည်းမရပါဘူး။

ဒီအာရုံနဲ့ဒီစိတ်နဲ့ဆုံပြီး ဖြစ်ကြ၊ နောက် ပျက်ကြ
တဲ့သဘော၊ အာရုံရော၊ စိတ်ရော ပျက်သွားကြပါတယ်။
ဒါကလည်း ဓမ္မသဘောတစ်မျိုးပါပဲ၊ ဘယ်သူမျှဖန်ဆင်း
လုပ်ယူလို့မရသလို၊ ဖျက်ဆီးနှောက်ယှက်ပြီး ထိန်းချုပ်
ထားလို့လည်းမရပါဘူး။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တရား
အားထုတ်တဲ့အခါ စိတ်ကိုထိန်းရမှာလား၊ အာရုံကိုထိန်း
ရမှာလား ဘုရား”

“ဘယ်လိုထင်လို့လဲ”

“တပည့်တော်အထင်တော့ စိတ်ကိုထိန်းရမှာ

ပေါ့ဘုရား၊ စိတ်ကိုထိန်းနိုင်မှ တရားဖြစ်မှာပေါ့၊ တချို့က အာရုံကိုထိန်းရမယ်ပြောနေကြလို့ပါ။”

“ဪ... ဟုတ်လား၊ အဲဒီလိုပြောကြသလား။”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားသဘောကို ပြောပါဦး၊ ဘာကိုထိန်းရမလဲ၊ စိတ်ကိုပဲထိန်းရမှာလား ဘုရား။”

“စိတ်ကိုမထိန်းပါနဲ့ဒကာကြီး။”

“ဟာ ဒါဆိုရင် လွှတ်ထားရမှာပေါ့။”

“စိတ်ကိုလည်း လွှတ်မထားပါနဲ့ဒကာကြီး။”

“ဟာ... အရှင်ဘုရားကလည်း ကိုးလုံးကန့်လန့် စိတ်ကိုလည်းထိန်းမထားနဲ့၊ စိတ်ကိုလည်းလွှတ်မထားနဲ့ ဆိုတော့ ဘာမျှမလုပ်ဘဲ ဒီအတိုင်း ငုတ်တုတ်ကြီးထိုင်နေ ရမှာလား၊ မိန့်ပါဦးဘုရား။”

“ဒကာကြီးကို ငုတ်တုတ်ကြီးဒီအတိုင်းထိုင်နေ လို့ မပြောပါဘူးနော်၊ စိတ်ကိုလည်းမထိန်းနဲ့၊ ဝိပဿနာ အတွက်ပြောတာ၊ လွှတ်လည်းမထားနဲ့၊ အကုသိုလ်မဖြစ် ဖို့ ပြောတာ။”

“အဲဒါခက်တာပေါ့ဘုရား၊ ထိန်းလည်းမထိန်းနဲ့ လွှတ်လည်းမထားနဲ့ဆိုတော့ ဘာလုပ်ရမှန်းကိုမသိတော့ ဘူးပေါ့၊ ဒါဖြင့်ဘာမျှမလုပ်နဲ့ဆိုတော့လည်း မဟုတ်ဘူး တဲ့၊ ငုတ်တုတ်အလကားမနေနဲ့တဲ့၊ တပည့်တော်တော့ ဘာမျှမလုပ်တတ်တော့ဘူးဘုရား။”

“အေးလေ အဲဒီလိုဘာမျှမလုပ်တတ်တော့ဘူး ဆိုရင် ဟုတ်လာပြီလေ၊ ဘာမျှမလုပ်တတ်လို့စိတ်ရှုပ်၊ စိတ်ပူနေမယ့်အစား၊ စိတ်အေးအေးသာထား၊ စိတ်ကို ထိန်းလည်းမထိန်းနဲ့ လွှတ်လည်းမထားနဲ့ အေးအေးသာ နေလိုက်ပေါ့”

“စိတ်အေးအေးနေဖို့က တစ်ခုခုတော့လုပ်မှဖြစ် မှာပါဘုရား၊ တစ်ခုခုမလုပ်ဘဲ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ပြောပါဦး”

“ဪ .. ဒကာကြီးက တစ်ခုခုလုပ်ချင်တာ ကိုး၊ တစ်ခုခုလုပ်ချင်တာလား၊ ဝိပဿနာအားထုတ်ချင် တာလား၊ ပြန်ပြီးဖြေစမ်းပါဦး”

“လုပ်ချင်တာက ဝိပဿနာပေါ့ဘုရား၊ အဲဒီ ဝိပဿနာအတွက်ကိုပဲ တစ်ခုခုလုပ်ချင်နေတာပေါ့ဘုရား”

“ကဲ ... အခုဒကာကြီးက ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်နေတော့ ဘယ်လိုအားထုတ်နေသလဲပြောပါဦး”

“တပည့်တော်ကတော့ နှာသီးဝ၊ နှုတ်ခမ်းဖျား လည်း ရှူလိုက်တာပဲ၊ ရင်ဘတ်လည်းရှူလိုက်တာပဲ၊ နောက်ဝမ်းဘိုက်လည်းရှူလိုက်တာပဲ၊ စုံနေတာပဲဘုရား၊ ရိပ်သာတွေလည်းစုံ၊ တရားစခန်းတွေလည်းစုံနေတာပဲ နောက်ပြီး တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ရှူလိုက်တာပဲဘုရား”

“အဲ ဟုတ်ပြီ၊ ဒကာကြီးလိုလူမျိုးနဲ့တွေ့ချင်နေ တာနဲ့ အတော်ပဲ၊ ကဲ ဒီလိုဆိုရင် မေးကြည့်ရဦးမယ်၊ အဲဒီနည်းတွေထဲက ဘယ်နည်းကမှန်ပြီး ဘယ်နည်းက

မှားတယ်ထင်သလဲပြောပါဦး”

“အမလေးဘုရား၊ ဘယ်နည်းမှားတယ်လို့ မပြောရဲပါဘူး၊ ငရဲတွေကြီးကုန်မှာပေါ့ဘုရား၊ ဘယ်ဟာ မှန်သလဲဆိုရင်တော့ အကုန်လုံးသူ့ဟာနဲ့သူ၊ မှန်ကြတာ ချည်းပဲလို့ ဖြေမှာပေါ့ဘုရား”

“ဪ... ဒကာကြီးက လည်သားပဲ၊ အပြစ် လွတ်အောင်ပြောတတ်တယ်၊ ဒါဖြင့် တစ်မျိုးမေးမယ်၊ ဘယ်ဟာက ဒကာကြီးနဲ့ပိုပြီး အဆင်ပြေသလဲပြောပါဦး”

“ဟဲဟဲ ဘယ်ဟာနဲ့ အဆင်ပြေတယ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ မရှိဘူးလို့ပြောရမယ်၊ နှာခေါင်းရှုရတဲ့ ရိပ်သာဆိုလည်း နှာခေါင်းပေါ့၊ ဘိုက်ဆိုလည်းဘိုက်ပေါ့၊ ရင်ဘတ်ရှုရတဲ့ တရားစခန်းဆိုလည်းရင်ဘတ်ပေါ့၊ သူ့ ဆန်စား ရဲရမယ်ဆိုတယ် မဟုတ်လားဘုရား၊ ရောမ ရောက် ရောမလိုကျင့်လိုက်တာပေါ့”

“အောင်မယ် အောင်မယ်၊ တော်တော်တတ်တဲ့ ဒကာကြီးပဲ၊ ကဲ အဲဒီရိပ်သာတွေ တရားစခန်းတွေက အဲဒီလိုနေရာတွေပေးပြီး ညွှန်ပြီးတော့ကြည့်ခိုင်း၊ ရှုခိုင်း ကြတာ ဘာဖြစ်ဖို့တဲ့လဲ”

“တရားရဖို့ပေါ့ဘုရား”

“ဘာ တရားလဲ”

“ဝိပဿနာတရားပေါ့ဘုရား”

“ဝိပဿနာဆိုတာဘာလဲ”

“ဟာ ဝိပဿနာဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ပါ
ဘုရား”

“အင်း ဟုတ်တော့ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒကာကြီး
ဝိပဿနာဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့အကျင့်ကောင်းပါပဲ၊
ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာဆိုတာ ပညာဉာဏ်ပါ။ ဒီပညာဉာဏ်
ဟာ တခြားပညာဉာဏ်တွေနဲ့ မတူပါဘူး၊ တကယ်အရှိ
အမှန်သဘောတရားတွေကို တရားသဘောအမှန်အတိုင်း
သိနိုင်တဲ့ပညာဉာဏ်ပါ”

“မှန်ပါဘုရား”

“နောက် ပြောရမှာကတော့ အများကြီးပဲ၊
ဝိပဿနာဆိုတာ ဝိပဿနာပညာဉာဏ်ကဦးဆောင်တဲ့
စိတ်အလုပ်ပါ၊ အာရုံအလုပ်မဟုတ်ပါဘူး”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ ဒါကြောင့်တပည့်တော်က
အာရုံကို မထိန်းနဲ့၊ စိတ်ပဲထိန်းလို့ပြောတာပေါ့ဘုရား၊
အာရုံကိုထိန်းရင် အာရုံအလုပ်ဖြစ်သွားမှာပေါ့၊ စိတ်ကို
ထိန်းမှ စိတ်အလုပ်ပေါ့ဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဒကာကြီး၊ အာရုံထိန်းရင်အာရုံ
အလုပ်ဖြစ်သွားမှာပေါ့၊ ဝိပဿနာက စိတ်အလုပ်ပဲ၊ စိတ်
အလုပ်ကိုပဲလုပ်ရမှာပေါ့”

“ဒါကြောင့် ထိန်းတာပေါ့ဘုရား”

“စိတ်ထိန်းရုံနဲ့ ဝိပဿနာမဖြစ်ဘူးဒကာကြီး၊
စိတ်ကိုလွှတ်ထားရင် အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်တယ်၊ ဘာ

အာရုံအလုပ် ၊ စိတ်အလုပ်

၁၀၅

ကုသိုလ်မျှ မရနိုင်ပါဘူး။ စိတ်ကို ပေါက်လွှတ်ပဲစားထားရင် ဝိပဿနာနေနေသာသာ ဘာကုသိုလ်စိတ်မျှ မဖြစ်ပါဘူး။”

“မှန်ပါ သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား။”

“နောက် ထိန်းထားပြန်ရင်လည်း ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ သမထကုသိုလ်ပဲဖြစ်တတ်ပါတယ်၊ ဝိပဿနာမဖြစ်ပါဘူး။”

“ဟုတ်လားဘုရား။”

“ဟုတ်တယ်လေ၊ ဒါတောင် စိတ်ထိန်းတာကုသိုလ်ဖြစ်တယ်လို့ လျှော့ပြောထားတာ၊ တစ်ခါတလေ စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုမှထားပြီး ထိန်းနေကြတယ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ ထိန်းနည်းတွေရှိတယ်၊ ဖဲသမား၊ ဖဲပွင့်ပွတ်သလိုပေါ့။”

“ဟာ အရှင်ဘုရားကလဲ”

“မလဲနဲ့ဒကာကြီး၊ အကုသိုလ်ဖြစ်စေတဲ့အာရုံကို ပိုပြီးကြည့်ပြီး စိတ်ထိန်းနေတာတွေဆိုတာ ရှိသေးတာကိုး။”

“ဟုတ်တော့ ဟုတ်တာပေါ့ ဒါပေမယ့် ..”

“ကဲ ဒါပေမယ့်လုပ်မနေနဲ့တော့ဒကာကြီး စိတ်ထိန်းလို့ကတော့ ဝိပဿနာမဖြစ်ဖူးလို့မှတ်၊ လွှတ်လည်းမထားနဲ့၊ ထိန်းလည်းမထားနဲ့၊ မနေတတ်ရင် စိတ်အေးအောင်သာနေလိုက်၊ လွှတ်လို့အေးတာမျိုး၊ ထိန်းလို့အေးတာမျိုး၊ လောကလူပြော အအေးမျိုးမဟုတ်ဘဲ အေးအေး

ဆေးဆေးသာနေလိုက်ပေါ့”

“အရှင်ဘုရား၊ တစ်ခုလျှောက်ပါရစေဘုရား၊
ဟိုဆရာလုပ်တယ်၊ စကားကတ်တယ်လို့ မထင်ပါနဲ့ဘုရား၊
ဟို တပည့်တော်ကြားဖူးတာက နွားငယ်တစ်ကောင်
ဆော့လွန်းပြေးလွန်းတော့ ကြိုးနဲ့ချည်ပြီး တိုင်ငုတ်တစ်ခု
မှာ ချည်ထား၊ ကြာလာတော့ ဒီနွားကပြေးကြည့် ရုန်း
ကြည့် နောက်မောလာလိမ့်မယ်၊ အဲဒီတော့မှာ နွားလေး
ဟာ တိုင်ငုတ်ဘေးနားမှာလှည့်ရင်း ပတ်ရင်းနဲ့ ခွေလှဲပြီး
ငြိမ်သွားတယ်ဆိုတာ ရှိတယ်မဟုတ်လားဘုရား”

“ဟာ ရှိပါတယ်၊ ရှိပါတယ်”

“အဲဒါပေါ့ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ရဲ့စိတ် နွား
လေးက ဟိုပြေးဒီပြေး၊ ပြေးလွန်းအားကြီးတော့ တစ်နေရာ
တည်းမှာငြိမ်အောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံဆိုတဲ့တိုင်ငုတ်မှာ
သတိဆိုတဲ့ကြိုးနဲ့ ချည်ရမယ်ဆိုတာလေ”

“ဟုတ်တယ်လေဒကာကြီး၊ အဲဒီလိုပဲချည်ရ
တာပေါ့”

“အဲဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်တို့က နွားလေးကို
ကြိုးနဲ့ထိန်းသလို စိတ်ကိုလည်း သတိနဲ့ထိန်းမှာပေါ့ဘုရား၊
ဒါကြောင့် စိတ်အလုပ်ဆိုတာ၊ စိတ်ကိုထိန်းတဲ့အလုပ်လို့
ပြောတာပေါ့”

“ကဲ ဟုတ်ပြီ ဒကာကြီးမောသွားရင် ခဏနား၊
ဦးပဉ္စင်းပြောကြည့်ဦးမယ်”

အာရုံအလုပ် ၊ စိတ်အလုပ်

၁၀၇

“မှန်လှပါဘုရား”

“အဲဒီဥပမာစကားဟာ စာထဲမှာရှိပါတယ်၊ အဲဒီ ဥပမာဟာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူတွေအတွက်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံဆိုတာကလည်း သမထအာရုံ၊ စိတ် ကလည်း သမထစိတ်၊ ဒီသမထစိတ်ဆိုတာ သူ့ရဲ့မူလ ကမ္မဋ္ဌာန်း သမထအာရုံဆီမှာပဲ ဂရုစိုက်ပြီးနေရပါတယ်၊ တခြား အာရုံပေါ်ရင် မူလကမ္မဋ္ဌာန်း သမထအာရုံဆိုတာ မရှိတော့လို့ သမထစိတ်လည်း မရှိနိုင်တော့ပါဘူး”

“ဪ... မှန်ပါဘုရား”

“အင်း... ခဏနေပါဦး၊ အဲဒီသမထစိတ်ကို သတိနဲ့ထိန်းပြီး၊ ကိုယ်နဲ့သင့်တော်တဲ့မူလကမ္မဋ္ဌာန်း သမထအာရုံကို ပုံဖော်ထားတဲ့အတိုင်း ဆက်ပြီးပုံဖော် နေရတာပါ”

“အဲဒီ အာရုံသာမရှိရင် သည့်ပြင်အာရုံတစ်ခု ပေါ်လာ ဝင်လာရင်၊ သမထအလုပ်ပျက်တယ်လို့ခေါ်ပါ တယ်၊ အဲဒါကြောင့် သမထအလုပ်မပျက်အောင် ဒီအာရုံ ဒီပုံစံကိုပဲ သမထသတိနဲ့ အမှတ်တရ ထပ်ကာ၊ ထပ်ကာ ပုံဖော်ပြီးနေရပါတယ်၊ သတိကြီးပြတ်ရင် သတိမရှိတော့ ရင် ဒီစိတ်က တခြားအာရုံကို ကြည့်တဲ့အတွက် သမထ စိတ် မဟုတ်တော့ဘဲ ပြေးလွှားဆော့ကစားတယ်လို့ခေါ်ပါ တယ်”

“တပည့်တော်လည်း အဲဒီလိုအသေးစိပ်တွေ

သိချင်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း ဟုတ်ပြီ၊ ဒါက သမထ၊ ဝိပဿနာ ဆိုတာ ကတော့ သတိဉာဏ်ယှဉ်တွဲနေတဲ့စိတ်၊ ဉာဏ်ဦး ဆောင်တဲ့စိတ်၊ ဝိပဿနာရဲ့ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံက ဒီရုပ်၊ ဒီနာမ်၊ ဒီခန္ဓာ၊ ဒီဓာတ်၊ ဒီသဘောတရား အရှိအမှန် တွေပါပဲ၊ ကိုယ်က ပုံဖော်ယူရတဲ့ အာရုံမျိုးမဟုတ်ပါဘူး”

“တကယ့်အရှိအမှန်အာရုံဖြစ်မှ ဝိပဿနာစိတ် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ ပုံဖော်ထားတဲ့အာရုံဆိုရင် မဖြစ်တော့ ပါဘူး”

“ဝိပဿနာစိတ်ရဲ့အာရုံဟာ ဟောတစ်ခု၊ ဟော တစ်ခုဆိုသလို အမြဲတမ်း၊ တစ်မျိုးမဟုတ်တစ်မျိုးဖြစ်ပေါ် နေကြပါတယ်၊ ဒီအာရုံတစ်ခုဖြစ်ပြီးလို့ပျောက်သွားရင် နောက်အာရုံနဲ့ဆုံ သိ၊ ပျောက်သွား၊ နောက်အာရုံနဲ့ဆုံ၊ သေချာသိ၊ ပျောက်သွား၊ အဲဒီလို အာရုံတွေ သူ့သဘော အတိုင်းသူဖြစ်နေတာကို သိရတဲ့စိတ်ပါ၊ သတိဉာဏ်ရှိ နေမှ သိပါတယ်”

“ဝိပဿနာစိတ်ဆိုတာ ဘယ်အာရုံပေါ်ပေါ် ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒီအာရုံမရှိလို့ နောက်အာရုံပေါ်ရင် ကမ္မဋ္ဌာန်း ပျက်သွားတတ်တာက သမထကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ပါ၊ ဝိပဿနာက အချိန်မရွေးရှုနိုင်၊ ပွားနိုင်၊ သိနိုင်ပါတယ်”

“ဪ ဟုတ်သလားဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က အဲဒီလိုမသိပါဘူးဘုရား၊ ဆက်မိန့်ပါဦးဘုရား”

“ကဲ ဆက်မိန့်ဆိုရင်လည်း ဒကာကြီးပြောတဲ့ နွားကြီးချည် ငုတ်စိုက်ဥပမာကသမထအတွက် အဓိကပါ။ ဝိပဿနာအတွက်ဆိုရင် သတိရှိရှိ အေးအေးဆေးဆေး နေ၊ ဒါမှဝိပဿနာဉာဏ်ပေါ်လာနိုင်တယ်”

“ဪ သိပြီ၊ သိပြီဘုရား၊ အရှင်ဘုရားပြောတဲ့ ထိန်းလည်းမထိန်းနဲ့ လွှတ်လည်းမထားနဲ့၊ အေးအေး ဆေးဆေးနေလို့ပြောတာက သတိရှိအောင်ပြောတာကိုး ဘုရား၊ စောစောကတည်းက တဲ့တိုးပဲပြောလိုက်ပါတော့ ဘုရား”

“ဒကာကြီးတို့က ဝါရင့်တော့ တဲ့တိုးပြောရမယ့် သူတွေမဟုတ်ဘူးထင်လို့ပေါ့”

“အမလေး အထင်မကြီးပါနဲ့ဘုရား၊ ရက်တွေ၊ လတွေ၊ နှစ်တွေသာကြာလာတာ၊ နဂိုအတိုင်းပဲရှိပါသေး တယ်ဘုရား၊ ယောဂီအသစ်တွေလို့ပဲ သဘောထားပြီး ပြောပေးပါဘုရား”

“ကဲ ယောဂီအသစ်လို့ဆိုရင် ဉာဏ်ပေါ်အောင် ဉာဏ်ဝင်လာအောင် သတိရှိရတယ်၊ အဲဒါဝိပဿနာ အလုပ်ပဲ”

“မှန်ပါဘုရား”

“သတိရှိရှိနေတတ်ရင် စိတ်အေးချမ်းတယ်၊ စိတ်အေးချမ်းရင် သတိရှိနေတယ်၊ အဲဒီလိုမှ သတိရှိရှိ မနေတတ်သေးရင် သတိထားပြီးနေပေါ့”

“ဘာကိုထားရမှာလဲဘုရား”

“ဒကာကြီးရဲ့ သိသာတဲ့၊ ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ အာရုံမှာထား၊ ဘယ်နေရာလို့ မပြောလိုပါဘူး၊ သတိရှိ အောင် သတိထားပေါ့”

“ဪ သိပြီသိပြီ နှာခေါင်းတို့၊ ဝမ်းဘိုက်တို့၊ ရင်ဘတ်တို့ တစ်ကိုယ်လုံးတို့ဆိုတာက ဒါတွေကိုတွေ့ဖို့ သိဖို့ထက် သတိထားတတ်ဖို့၊ သတိရှိလာဖို့၊ ဒီသတိ သတ္တိလေးဖြစ်လာဖို့ ဆရာတော်တွေက ခိုင်းကြတာကိုး”

“အင်းပေါ့၊ ဒကာကြီးက သဘောပေါက်လွယ် သားပဲ”

“မသိပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က နှာခေါင်းတွေ့မှ၊ ဘိုက်တွေ့မှ၊ ရင်ဘတ်တွေ့မှ၊ လှုပ်တာ၊ ထိတာ၊ ပိန်တာ၊ ဖောင်းတာ၊ ပူတာ၊ အေးတာတွေ့မှ တရားလို့ ထင်နေတာ၊ အခုမှ သဘောပေါက်တော့တယ် ဘုရား၊ ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ၊ သတိရှိဖို့ သတိထားခိုင်း တာကိုးဘုရား၊ သတိဖြစ်ဖို့ပဲပေါ့၊ ဟုတ်တယ်နော်ဘုရား”

“သတိဖြစ်ဖို့ သတိရှိဖို့ လုပ်ရတယ်ဆိုတာ စိတ်အလုပ်ပါ၊ အာရုံအလုပ်မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘာဝနာအလုပ် ပေါ့၊ ဒါပေမယ့် ထားတဲ့သတိနဲ့ ရှိတဲ့သတိက မတူဘူး”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“ထားတဲ့သတိက အာရုံတစ်ခုခုကိုထားရတယ်၊ ရှိတဲ့သတိက စိတ်မှာပဲ အမြဲယှဉ်တွဲပြီးနေတယ်”

“မှန်ပါဘုရား၊ အသေစိပ်ထပ်ပြောပါဦးဘုရား”

“ဒီလိုစကားမျိုး၊ ဒီလိုတရားမျိုးဟာ အပြောနဲ့ တင်မပြီးဘူးဒကာကြီး၊ တကယ်နေကြည့်၊ အားထုတ်ကြည့် မှ သိလာမှ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနားလည်နိုင်တယ်၊ အပြော သက်သက်ကြားရရုံနဲ့ မယုံတတ်သလို၊ ယုံရင်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယုံတာပဲဖြစ်မယ်၊ တရားသဘောကို ယုံတာ မဟုတ်ဘူး၊ အကျိုးမကြီးပါဘူး”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ကဲ ဟုတ်တယ်ဆိုရင် ဒကာကြီးကိုယ်တိုင် သတိလည်းထားကြည့်၊ သတိလည်းရှိကြည့်၊ ဟုတ်ပြီလား။ ဦးပဉ္စင်းမှာ တခြားအလုပ်ရှိသေးတယ် သွားတော့”

“အောင်မယ်လေးဘုရား ၊ တကယ့်အခန်း ရောက်မှ ဒုက္ခပါပဲ၊ ဒီလိုဆိုရင်လည်း ထားတဲ့သတိနဲ့ ရှိတဲ့သတိကို သေချာသိအောင် ကြိုးစားလိုက်ပါဦး မယ်ဘုရား”

“သာဓု ၊ သာဓု ၊ သာဓု”

ဘယ်ပန်းချီရေးလိုမှမိ

လောကအပြောအနေနဲ့ကတော့ အနုပညာလို့
ခေါ်ကြပါတယ်။ စာပေ၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ၊ သဘင်ဆိုတဲ့
အနုပညာကဏ္ဍတွေကတော့ အမျိုးမျိုးရှိကြပါတယ်။

နောက်တစ်မျိုးအနေနဲ့ပြောရရင် ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊
ပန်းတော့၊ ပန်းတမော့၊ ပန်းတည်းဆိုပြီးတော့ ပန်းဆယ်
မျိုး အနုပညာလည်း ရှိကြပါသေးတယ်။

အနုပညာဆိုတာက အနုပညာရှင်၊ ဖန်တီးသူက
မိမိရဲ့ခံစားချက်၊ မိမိဆုံတွေ့ရတဲ့အရသာမျိုးကို အများ
အတွက် ဖန်တီးပေးမှုတစ်မျိုးပါ။ ခံစားလိုသူတွေအတွက်

အရသာပေါ်လွင်အောင် ဖော်ထုတ်ပေးကြတာပါပဲ။

အငိုဓာတ် ဓာတ်ခံရှိသူတွေ ငိုပွဲဆင်အောင် ဖန်တီးပေးတတ်ကြပါတယ်။ ရယ်မောလိုသူတွေအတွက် ပျော်ရွှင်ရယ်မောဖွယ်တွေကို ဖော်ထုတ်ပြတတ်ကြပါတယ်။ စဉ်းစားလိုသူတွေအတွက် စဉ်းစားစရာ၊ တွေးတောဝေဖန်လိုသူတွေအတွက် တွေးတောဝေဖန်စရာ ... အမျိုးအမည်နဲ့ပြောလို့ကတော့ အနုပညာအရသာတွေဟာ ဘယ်မှာကုန်နိုင်ပါ့မလဲ။

အနုပညာရှင် ဖန်တီးသူကလည်း တကယ်မဟုတ်တာကို တကယ်ထင်အောင်၊ အဟုတ်ပါပဲလို့ တကယ်ဖြစ်သွားအောင် ဖန်တီးပေးကြပါတယ်။ ဒါမှလည်း အနုပညာမြောက်တယ်၊ ရသမြောက်တယ်လို့ ဩဘာလက်ခုပ်တွေတီးကြ၊ ချီးမွမ်းကြပါတယ်။

အနုပညာရှင်ကလည်း အများကချီးမွမ်းလေလေ၊ လက်စွမ်းပြ ဖန်တီးလေလေပါပဲ။ ပိုပြီးကျွမ်းကျင်သထက်ကျွမ်းကျင်၊ အနုပညာလက်ရာကလည်း ပြောင်မြောက်သထက် ပြောင်မြောက်လာတာပေါ့လေ။

အနုပညာရပ်တွေ အမျိုးမျိုးရှိတဲ့ထဲက ပန်းချီပညာရပ်ဟာလည်း အနုပညာတစ်ခုပါပဲ။ တစ်ချို့ပန်းချီကားတွေဟာ တကယ်မြင်ကွင်းအစစ်ထက်ကို လှပနေတယ်၊ သာယာနေတယ်၊ မြင်တွေ့လို့ခံစားရတဲ့အရသာက လွန်ကဲနေတယ်။ အတုဖြစ်တဲ့ ပန်းချီကားကအစစ်လို

ဘယ်ပန်းချီရေးလိုမိ

၁၁၅

ထင်ရတဲ့အထဲလက်ရာမြောက်နေတာတွေတွေ့ရပါတယ်။

ပန်းချီဆရာတွေရဲ့ အနုပညာဖန်တီးနိုင်မှု
စွမ်းအားက မြင့်မားလှတာကိုး၊ အတွေ့အကြုံ အလေ့
အကျင့် နောက်ပြီး စိမ့်ဝင်ခံစားမှု စွမ်းအားတွေက ပုံပေါ်
အောင် ဖော်ထုတ်ပေးတာပါပဲ။

“အရှင်ဘုရား၊ ဒီဒကာကြီးက တပည့်တော်ရဲ့
မိတ်ဆွေပါဘုရား၊ တရားဓမ္မတွေလည်း ဗဟုသုတလိုက်
စားပါတယ်၊ လက်တွေ့လည်းအားထုတ်ပါတယ်ဘုရား၊
အရှင်ဘုရားရဲ့ တရားခွေတွေကိုလည်း နာကြားဖူးပါတယ်
ဘုရား”

“အင်း”

“အဲဒါ အရှင်ဘုရားကိုလည်း ဖူးတွေ့ချင်လို့
ရယ်၊ နောက်ပြီး သိချင်တာလေးတွေလည်း မေးချင်လို့
ပါတဲ့ဘုရား”

“အင်း .. မေးပါ၊ သိသလောက်ကို သိသလို
အဖြေပေးပါမယ်”

“ကဲ .. မင်း မေးချင်တာကို မေးချင်သလိုသာ
မေးကွာ”

“တပည့်တော် ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ စကားပြောနေ
ကျမဟုတ်လို့ မှားတာပါရင်ခွင့်လွှတ်ပေးပါဘုရား”

“ဟာ ... ရပါတယ် ဒကာကြီး၊ တရားမေးဖြေ
တဲ့အခါ စိတ်ရင်းအခံက တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး လေးလေးစားစား

ရှိကြဖို့ အဓိကပါ။ နောက်ပြီး မေးကြ၊ ဖြေကြတဲ့အခါ အဓိပ္ပါယ်ကို အမှန်အတိုင်းနားလည်သဘောပေါက်ဖို့ပါပဲ။ စကားလုံးအသုံးမတတ်တာ၊ အဆင်မပြေတာက အဓိက မဟုတ်ပါဘူး။”

“မှန်ပါ။ အဲဒီလိုဆိုရင် မေးပါတော့မယ်၊ တပည့်တော်တရားအားထုတ်ခဲ့တာ စုံနေပါပြီ၊ နည်း အမျိုးမျိုးလည်း အားထုတ်ခဲ့ဖူးပါတယ်”

“အင်း ..”

“အဲဒါ ဘယ်နည်းနဲ့အားထုတ် ထုတ် ညွှန်ကြား တဲ့အတိုင်း သေသေချာချာအားထုတ်ပါတယ်၊ ညွှန်ကြား တဲ့အတိုင်းလည်း တပည့်တော်တွေ့ပါတယ်၊ မြင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားမရသေးပါဘူး။”

“အင်း ..”

“အဲဒါ တရားနည်းတွေက မမှန်လို့လား၊ ဒါမှ မဟုတ်၊ ဘာလို့လည်းဆိုတာ သိချင်လို့ပါဘုရား။”

“ဟာ .. ဒကာကြီး၊ တရားနည်းတွေကို မမှန် ဘူးလို့ မပြောပါနဲ့၊ ဘုရားရှင်ရဲ့ပါဠိတော်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ် မပျက်၊ သဘောမလွဲ ညွှန်ကြားတော်မူကြတယ်ဆိုရင် ဘယ်တရားနည်းမှ မလွဲပါဘူး။”

“အဲဒါဆိုရင်ဘာဖြစ်လို့ တပည့်တော်ကိုယ်ကို တပည့်တော် အားမရဖြစ်နေသေးတာလဲဘုရား။”

“အင်း .. ဒီအမေးက မေးသူက စိတ်ထဲရှိတဲ့

အတိုင်း မေးချင်သလိုမေးပေမယ့် ဖြေရသူကတော့ အခက်တွေ့တတ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဖြေပေးဖို့ ဒကာကြီးကိုမေးရင်းနဲ့ပဲ ဖြေသွားပေးပါမယ်”

“ကဲ . . . ဒကာကြီး ရုပ်ကိုရှုခိုင်းရင် ရုပ်ကို၊ နာမ်ကို ရှုခိုင်းရင် နာမ်ကို၊ ဖြစ်ပျက်ကိုရှုခိုင်းရင် ဖြစ်ပျက်ကို၊ ထိတာ၊ လှုပ်တာ၊ တုန်တာ၊ ဖောင်းတာ အဲဒီလိုတွေရှုခိုင်းရင်လည်း အဲဒါတွေကို တွေ့နိုင်၊ မြင်နိုင်သလား”

“တွေ့ပါတယ်၊ မြင်ပါတယ်ဘုရား”

“တရားအားထုတ်တဲ့အခါ ထိုင်ပြီးအားထုတ်တယ်ဆိုပါစို့၊ ကြာကြာနေမှသိသလား၊ ချက်ချင်းချက်ချင်းဆိုသလို သိနိုင်သလား”

“ဟို . . . အရင်ကတော့ ထိုင်ပြီးသမာဓိယူ၊ တော်တော်ကြာမှ အဲဒါတွေကိုတွေ့ပါတယ်၊ နောင်ကျတော့ သမာဓိဆိုတာက ချက်ချင်းဆိုသလို အားကောင်းအောင် လေ့ကျင့်အားထုတ်လာနိုင်တော့ အဲဒါတွေကို ချက်ချင်းဆိုသလို တွေ့နိုင်မြင်နိုင်ပါတယ်။

“ဪ တယ်ဟုတ်ပါလား၊ ထိုင်တုန်းကတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ သွားတုန်း၊ လာတုန်း၊ ရပ်တုန်း၊ အလုပ်လုပ်တုန်းတွေမှာရော အဲဒါတွေကိုတွေ့နိုင်သလား”

“အဲဒီအချိန်တွေမှာတော့ အဲဒီသဘောတွေ အားလုံးကို၊ အားထုတ်ခဲ့ဖူးတဲ့ အာရုံတွေအားလုံးကို ပြန်ပြီး မတွေ့နိုင်ပါဘူး၊ အဲ ဒါပေမယ့် တချို့အာရုံတွေကို

တွေ့ဖို့ကတော့ ချက်ချင်းအားစိုက်ပြီးကြည့်လိုက်ရင် မြင်
တော့တာပါပဲ”

“အဲဒီလို မြင်တာတွေနဲ့ ထိုင်တုန်းမြင်တာနဲ့
ဘယ်လိုကွာသလဲ”

“မြင်ရတဲ့ သဘောတွေကတော့ တူတူတွေလို
ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ထိုင်နေကျဆိုတော့ သူ့အချိန်ရောက်ရင်
ဒါတွေက မြင်လာတာပါပဲ၊ အားသိပ်စိုက်ရော မလိုပါဘူး၊
တခြားအလုပ်လုပ်နေရင်း၊ သွားရင်း လာရင်းဆိုရင်တော့
တစ်ချက်လောက် စိတ်ကို အားစိုက်မှတွေ့ရပါတယ်”

“မြင်ရတာတွေကတော့ တူတယ်၊ အားထုတ်ပုံ
ချင်းကရော”

“ထိုင်တဲ့အခိုက် အချင်းချင်းတော့ အားထုတ်
ပုံက တူပါတယ်၊ အလုပ်လုပ်ရင်းနဲ့ဆိုရင်တော့ အားထုတ်
ပုံချင်းမတူပါဘူး”

“အင်း .. အင်း .. ဟုတ်ပြီ၊ နောက်တစ်ခု
မေးကြည့်ဦးမယ်”

“မေးပါဘုရား”

“ဒကာကြီးက ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားမရဘူးဆို
တာ ဘယ်လိုဖြစ်နေတာမျိုးကို ခေါ်သလဲ”

“မှန်ပါ၊ ဒီအာရုံတွေက တရားအာရုံတွေမို့
ဒါတွေကိုတွေ့ပါတယ်၊ မြင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် တစ်ခါ
တလေ ဒါတွေကိုတွေ့ရင်း မြင်ရင်းနဲ့ကို စိတ်တိုတာ၊

စိတ်ညစ်တာတွေ ဖြစ်မိပါသေးတယ်။

တစ်ခါတလေ စိတ်ရှုပ်၊ စိတ်ညစ်လို့ တရားကို အာရုံပြုလိုက်ပြန်တော့လည်း တရားအာရုံတွေကိုလည်း တွေ့တယ်၊ ဒါပေမယ့် စိတ်ရှုပ်တာကတော့ ရှုပ်နေတုန်းပါပဲ”

“အဲ . . . တစ်ခါတလေ ဒီလောက်တောင်ရှိတာ ဒီအာရုံကိုပဲဖိပြီးမှတ်ပစ်မယ်ကွာဆိုပြီး မှတ်တာပါပဲ၊ မှတ်လည်းမှတ်နိုင်တာပါပဲ၊ မှတ်လည်းမှတ်နေတာပဲ၊ ဒါပေမယ့် စိတ်ရှုပ်တာ၊ စိတ်ဆိုးတာကလည်း ပျောက်မသွားဘူး၊ တစ်ခါတလေ မှတ်နေရင်းတောင် ပိုပြီး စိတ်ဆိုးလာပါသေးတယ်”

“စိတ်ဆိုးတာက ဖြစ်ကြောမတိုပဲ ဖြစ်ကြောရှည်တယ်လို့ပြောမလို့လား”

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ဖြစ်ကြောရှည်နေလို့ ဒီမေးခွန်းကို မေးရတာပါဘုရား”

“ဒကာကြီးက မေးတဲ့သူ၊ အခု ဦးပဉ္စင်းက ဖြေရတော့မယ့်သူဖြစ်နေတာပေါ့၊ မဖြေခင် စကားလေး တစ်ခွန်းတော့ ပြောချင်ပါတယ်၊ ဒါမှလည်း အမေးအဖြေ သဘောတွေ၊ တရားဓမ္မသဘောတွေအတွက် အကျိုးရှိမှာပါ”

“ဟာ . . . ပြောပါ၊ ပြောပါ”

“တရားနဲ့ပတ်သက်လို့ဖြေတဲ့အခါ မေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်

ရဲ့ အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး ဖြေရပါတယ်၊ ဟောရင်လည်း ဒီလိုပါပဲ၊ မှန်းဆပြီး သင့်တော်နိုင်မယ်ထင်တဲ့တရားကို ဟောရပါတယ်”

“ကောင်းပါတယ်ဘုရား”

“နည်းလမ်းကတော့ ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်က မကောင်းဖြစ် သွားတယ်၊ ဘာလို့လည်းဆိုရင် ကိုယ်သိထားတာမှ အမှန်၊ ကိုယ်အားထုတ်ထားတာမှ အမှန်၊ ကိုယ့်ဆရာ ပြောတာမှ အမှန်လို့ ယူဆထားကြတော့၊ ဘုရားရှင်ရဲ့ နည်းပရိယာယ်အမျိုးမျိုးနဲ့ဟောထားတဲ့ တရားတွေကို တစ်ဆင့်ပြန်ပြီး နာရတဲ့အခါ ကိုယ်သိတာ၊ လုပ်ထားတာ နဲ့ မတူလို့ မကြိုက်ဘူးဆိုတာ ဖြစ်တတ်ပါတယ်”

“ဟာ ၊ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်က သင်ပေး ထားကြတဲ့အတိုင်း အားထုတ်တာပါပဲ၊ ရလည်းရပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မဟုတ်မှန်းသိနေတော့တစ်ခုခု လိုသလား၊ ဒါမှမဟုတ် တစ်ခုခုမှားနေသလားလို့ တကယ်သိချင်နေတာပါ၊ ပြောသာပြောပါဘုရား”

“ပြောပါမယ် ဒကာကြီး၊ ပြောရတာက လွယ် ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဦးပဉ္စင်းတို့က ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့အခြေအနေ ကိုတော့ ခန့်မှန်းပြီးပြောရပါတယ်၊ တရားသဘောကို တော့ ခန့်မှန်းပြီး မပြောရဲပါဘူး၊ ဘုရားရှင်ရဲ့စကား အတိုင်း ဘုရားရှင်အလိုကျ တရားကိုပဲပြောတတ်ပါတယ်။

ဘယ်ပန်းချီရေးလိုမှမိ

၁၂၁

တစ်ခါတလေ အလိုမကျခံရတာမျိုးလည်း ကြုံရတာပေါ့။”

“တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါတယ်၊ တပည့်တော်ကလည်း တရားအမှန်ကိုသိချင်၊ ကျင့်ချင် လို့ပါဘုရား။”

“အင်း... ဒီလောက်တောင် စိတ်အားထက် သန်နေမှတော့ ပန်းချီဆရာကြီးကို ပန်းချီဆရာအကြောင်း ပြောပြရတာပေါ့။”

“မိန့်ပါဘုရား။”

“ဒကာကြီးတို့ ပန်းချီဆရာတွေဟာ ပန်းချီကား တစ်ချပ်ဆွဲတော့မယ်ဆိုရင်လက်က မဆွဲသေးခင်၊ စိတ်က အရင်ဆွဲကြတယ်၊ လက်က ရောင်စုံမချယ်သေးခင် စိတ် က ရောင်စုံချယ်ပြီးသားဖြစ်နေကြပါတယ်။”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။”

“ပန်းချီကားတစ်ချပ်ပြီးမှ အများကိုခံစားစေတာ ထက်၊ ပန်းချီဆရာတွေရဲ့စိတ်က အရင်ခံစားပြီးမှ ပန်းချီ ကားတစ်ချပ်ဖြစ်လာတာပါ။ စိတ်နဲ့ပုံဖော်၊ စိတ်နဲ့ပန်းချီ ဆွဲ၊ စိတ်နဲ့ဆေးရောင်စုံချယ်ဆိုတာတွေကို ဒကာကြီးတို့ သတိထားမိရဲ့လား။”

“ဟာ အခုအရှင်ဘုရားပြောမှ သတိထားမိတာ ပါ။ အရင်က ဘယ်လိုမှ သတိမထားမိခဲ့ပါဘူး၊ မသိခဲ့ပါ ဘူး။”

“ဒကာကြီးကသာ မသိတာ၊ ဒကာကြီးစိတ်က

ပန်းချီဆရာကြီးဆိုတော့ သူက သူ့အလုပ်သူလုပ်ပြီး ဆွဲပြီးသားဖြစ်နေတယ်”

“မှန်လှပါဘုရား”

“ပန်းချီဆရာဆိုတာ တစ်ခါတလေ ပုံတူကားတွေလည်းဆွဲကြတယ်၊ လူပုံ၊ ဓာတ်ပုံ၊ ရှုခင်းပုံတွေပေါ့၊ တကယ်ရှိတဲ့ပုံတွေကို တူအောင်ဆွဲတာ၊ ပန်းချီဆရာလက်ရာကောင်းရင် တကယ်တူတယ်၊ အစစ်ပါပဲ၊ တချို့ရှုခင်းပန်းချီကားတွေဆိုရင် အပြင်က တကယ့်ရှုခင်းအစစ်ထက်ကို ပန်းချီကားရှုခင်းက ပိုပြီးလှနေတာတွေလည်းရှိတတ်တယ်မဟုတ်လား”

“ဟုတ်တာပေါ့၊ တကယ်လည်းရှိကြပါတယ်”

“နောက်တစ်ခါ ပန်းချီဆရာတွေဟာ တွေ့ဖူးပြီးသားတွေကို ပြန်ပုံဖော်ပြီး ရေးဆွဲတတ်ကြသလို မတွေ့မကြုံဘူးသေးတာတွေကိုလည်း စိတ်ကူးနဲ့ အသစ်ပုံဖော်ပြီး ရေးတတ်ကြတယ်မဟုတ်လား”

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်တော့ အားသန်တာချင်း မတူပါဘူး၊ တချို့က အာရုံဟောင်းကိုပုံဖော်၊ တချို့က အာရုံအသစ်ကိုမှန်းပြီး ဆွဲကြတာပါပဲ”

“အောင်မယ်၊ ဒကာကြီးက ပန်းချီကားကို အာရုံဟောင်း အာရုံသစ်ဆိုပြီး စကားလုံးတွေသုံးလို့ပါလား၊ အေးပေါ့လေ ပန်းချီဆရာလည်းဟုတ်၊ တရား

အားထုတ်နေတဲ့သူလည်းဟုတ်ဆိုတော့ ဒီလိုတော့ ပြော
တတ်မှာပေါ့”

“ဟာ ၊ အရှင်ဘုရားတောင်မှ ပန်းချီအကြောင်း
ပြောသေးတာပဲ၊ တပည့်တော်လည်း တရားအကြောင်း
ထည့်ပြောချင်တာပေါ့၊ အာရုံတိ၊ စိတ်တို့ စေတသိက်တို့
ဆိုတာတွေပေါ့”

“ပြောပါဒကာကြီး၊ ပြောပါ၊ တကယ်တန်းကျ
တော့ တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ ပန်းချီဆွဲတဲ့အကြောင်း
တွေကိုစုံစုံစေ့စေ့သဘောပေါက်ထားရင် တရားအားထုတ်
ရတာ လျင်လျင်မြန်မြန်၊ လွယ်လွယ်ကူကူ အသိတွေ
တိုးနိုင်တယ်၊ နောက်ပြီး အခုဒကာကြီးဖြစ်နေသလိုမျိုး
တွေကိုလည်း သဘောပေါက်ပြီး၊ ရှေ့ကိုအသိတွေ
တိုးတက်နိုင်ပါတယ်”

“ဟင် တရားအားထုတ်တာနဲ့ ပန်းချီဆွဲတာ၊
သဘောပေါက်ရမယ်၊ တပည့်တော်တော့ နည်းနည်းရှုပ်
သွားပါပြီဘုရား”

“ကဲ ရှင်းအောင်ပြောပါမယ် ဒကာကြီး၊ ပန်းချီ
ဆရာတွေထဲမှာ လက်ရာအကောင်းဆုံး၊ အတော်ဆုံး
ပန်းချီဆရာကြီးဆိုတာ ‘စိတ်’ ပါပဲ၊ လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ
အနုပညာပန်းချီကို မဆွဲတတ်ကြဘူးလို့ထင်ကြပေမယ့်
လူတိုင်းရဲ့စိတ်ကတော့ ပန်းချီဆွဲတတ်ပါတယ်။

ဒကာကြီးတို့ ပန်းချီဆရာတွေဆိုတာ စိတ်က

ဆွဲထားပေးတဲ့ ပန်းချီကို ပုံတူပြန်ပြီးကူးတဲ့ ပုံကူးဆရာတွေပါ။ စိတ်က အရင်တုန်းက ဆွဲခဲ့ဖူးတဲ့ပန်းချီကားတွေကိုလည်း ထပ်ကာထပ်ကာ ပြန်ဆွဲတတ်တယ်။ အသစ်အဆန်းတွေကိုလည်း ဆွဲတတ်တယ်လေ”

“တပည့်တော် နားလည်ပါပြီဘုရား”

“လောကမှာ တွေ့ဖူးကြုံဖူး ခံစားဖူးတဲ့အာရုံကို အာရုံသက်သက်ထက် နေရာတွေ၊ အရောင်တွေ၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အရွယ်အစားတွေ၊ အချိန်ကာလတွေဆိုတဲ့ ပန်းချီပိတ်ကားပေါ်က အရုပ်တွေကို စိတ်က ပုံချယ်တတ်ပါတယ်။

“ဆိုပါစို့ အဖြူကို မတွေ့ဖူးရာက တွေ့ဖူးတယ်၊ ဒီအရောင်ကို မှတ်ထားတယ်၊ နောင်ဒီအတိုင်း ပန်းချီဆွဲတော့တာပါပဲ။ အဲဒီလိုပဲ နာတယ်၊ ကျင်တယ်၊ ကိုက်တယ်၊ ခဲတယ်၊ ပင်ပန်းတယ်၊ သက်သာတယ်၊ တင်းကျပ်တယ်၊ လျော့တယ်၊ ပူတယ်၊ အေးတယ် ... အစုံပေါ့။ အဲဒါတွေဟာ စိတ်က တွေ့ဖူးပြီးတိုင်း ပြန်ပြန်ပြီးဆွဲလေ့ရှိတဲ့ ပန်းချီကားချပ်တွေပေါ့”

“ဟို .. တပည့်တော်တို့ အဲဒီပူတာ၊ အေးတာစတဲ့ ရုပ်တွေကိုတော့ မဆွဲပါဘူးဘုရား၊ သိနေရုံသိတာပါပဲ”

“အင်း .. ဒီလိုတော့ ပြောထိုက်ပါတယ်၊ ရုပ်ဆိုတဲ့အာရုံဆိုတာ ရှိပါတယ်၊ ကိုယ်ကောင်ကြီးနဲ့စပ်ပြီး

ပတ်သက်တဲ့ အာရုံအစုံပေါ့။ နာမ်ဆိုတဲ့အာရုံလည်းရှိပါတယ်။ စိတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့အာရုံပေါ့။”

“မှန်ပါဘုရား။”

“နောက် ပညတ်အာရုံ၊ ပရမတ်အာရုံလို့ ခွဲပြောလည်း ရတာပါပဲ။ ပညတ်ဆိုတာ စိတ်ပန်းချီဆရာက ကိုယ်ကြိုက်သလိုဆွဲထားတဲ့ ပန်းချီကားတွေပေါ့။”

“ပရမတ်အာရုံဆိုတာကတော့ စိတ်ပန်းချီဆရာက ဆွဲချင်တိုင်းဆွဲလို့ရတဲ့ အာရုံမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။”

“တပည့်တော် ရှင်းသလိုလိုနဲ့ မရှင်းသေးပါဘုရား။”

“အင်းပါ ဒကာကြီး၊ ဒီသဘောတွေက တစ်ခေါက်ကြားရုံ၊ တစ်ခေါက်ဖတ်ရုံမျိုးနဲ့ ရှင်းသွားဖို့က သိပ်မလွယ်ပါဘူး။

ကဲ ဒီလိုပြောပါမယ်။ စိတ်က အာရုံကိုသိတယ်။ အသိဉာဏ်က အာရုံရဲ့သဘောကို သိပါတယ်။ စိတ်က သိတဲ့အာရုံကတော့ ပရမတ်အာရုံပါပဲ။ ဒါပေမယ့် လူပုဂ္ဂိုလ်၊ ယောဂီ၊ တရားအားထုတ်သူ ဆိုသူတွေက ဒီအာရုံကို ပညတ်လို့ခေါ်တဲ့ဆေးရောင်စုံတွေနဲ့ ပုံဖော်လိုက်တော့ ကိုယ်ထင်သလို၊ ကိုယ်မှတ်ထားသလို၊ ကိုယ်သိထားသလို၊ ကိုယ်သိချင်သလိုတွေ ပညတ်အာရုံအမျိုးမျိုး ပေါ်လာတော့တာပေါ့။

ဒကာကြီး ပြောတဲ့သဘောနဲ့ ဆက်စပ်ပြီးပြော

ရရင် တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ ဗဟုသုတအနေနဲ့ ကြားဖူးထားလို့ဖြစ်ဖြစ်၊ စာဖတ်ဖူးထားလို့ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆရာ သမားတွေက သွန်သင်ပြသထားလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ဆိုပါစို့၊ ဟောဒါမျိုးက ရုပ်၊ ဟောဒါမျိုးက နာမ်၊ ဒီလိုက ခန္ဓာ၊ ဒါက ဖြစ်ပျက်၊ ဒါက အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ သိထားခဲ့ပါ လိမ့်မယ်။

ဒီလိုသိထားပြီး အားထုတ်တဲ့အခါမှာ အဲဒီ အသိ၊ အမှတ်သညာတွေနဲ့ပဲ ဒီလိုအာရုံတွေကို တွေ့မှ တရားရမယ်ဆိုပြီး ပုံဖော်တတ်ကြပါတယ်၊ စိတ်က ပန်းချီ ဆွဲပြီး ကြည့်တတ်၊ သိတတ်၊ မှတ်တတ်ပါတယ်။

“ဟာ ဒီလိုဆိုရင် အဲဒီဗဟုသုတတွေကပဲ တပည့်တော်ကို တရားမရအောင်လုပ်နေသလိုဖြစ်တာ ပေါ့၊ ဟုတ်သလား။”

“ဟာ မဟုတ်ပါဘူးဒကာကြီး ဒီလိုမပြောပါနဲ့၊ ဗဟုသုတဆိုတာ တကယ်လိုအပ်ပါတယ်၊ ဆရာရဲ့အထံ က ဖြစ်ဖြစ်၊ တရားနာ၊ စာဖတ်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဗဟုသုတ ရှိမှအရေးကြီးတယ်၊ ဗဟုသုတဉာဏ်ရှိမှလည်း အားထုတ် တဲ့အခါ ဘာဝနာမယဉာဏ်ဆိုတာ အမှန်အတိုင်းပေါ်လာ ပါလိမ့်မယ်”

“တပည့်တော်က ဒီလိုဆိုရင် ဘယ်လိုဆက် လုပ်ရမလဲဘုရား။”

“ပြောပါမယ်ဒကာကြီး၊ မိမိသိထားတဲ့ဗဟုသုတ

အသိ၊ စဉ်းစားတဲ့ဉာဏ်တွေကို အထောက်အကူယူပြီး၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ၊ ဖြစ်ပျက်စတဲ့ ဆရာသမားတွေ ညွှန်တဲ့ အတိုင်း သိအောင်၊ မြင်အောင် လက်တွေ့အားထုတ် ရပါမယ်။

အားထုတ်တဲ့အခါ ပထမဦးစွာ တစ်ကြိမ်ဆိုပါစို့၊ အားထုတ်ရင်းနဲ့ တကယ့်အာရုံစစ်တွေရဲ့ သဘောအမှန် ကို မြင်လိုက်၊ သိလိုက်ပါလိမ့်မယ်၊ သတိရှိရှိနဲ့အားထုတ် လို့ ဉာဏ်ပေါ်တယ်လို့ပြောရပါမယ်၊ ဉာဏ်ကသာ အာရုံ ရဲ့သဘောကို သိတာကိုး”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အသိဉာဏ်ရှိတဲ့အခိုက် ဉာဏ်ကဦးဆောင်ပြီး၊ ပရမတ်အစစ်ရဲ့သဘောတွေကို တွေ့ပါလိမ့်မယ်၊ ဒါဟာ စိတ်ပန်းချီဆရာက ပုံဖော်ပြီးဆွဲလို့ သညာနဲ့ဖော်ထုတ်လို့ သိတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး”

“နည်းနည်းတော့ သဘောပေါက်လာပါပြီ ဘုရား”

“ဉာဏ်ကဦးဆောင်ပြီး သတိရှိရှိနဲ့ သိလိုက်တဲ့ အခိုက်မှာ အတူပါနေတဲ့သညာက ဒီသဘောတွေကို ပန်းချီဆွဲမှတ်ထားလိုက်ပါတယ်၊ နောင်အချိန် ရှုစိတ် ဖြစ်တဲ့အခါ သတိဉာဏ်ရှိပေမယ့် သတိကဦးဆောင်ပြီးပဲ နေတတ်တော့တယ်၊ သညာနဲ့သတိကတွဲပြီး မြင်တွေ့ဖူး တဲ့ ပရမတ်အာရုံသဘောကိုပဲ ထပ်ကာ ထပ်ကာ

သိနေကြပါတယ်”

“ဟာ ဉာဏ်က ထပ်ကာထပ်ကာကြည့်နေတာ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဒီအချိန်မှာ သတိ၊ သညာအားကောင်းတဲ့ စိတ်ကပဲ သိနေတာများပါတယ်၊ ဉာဏ်က ရှိတယ်ဆိုရုံမျှ ဉာဏ်အသိတော့ရှိပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဦးမဆောင်ပါဘူး”

“ဟင် ဒီလိုဆိုတော့ တပည့်တော်က ရှုနိုင် တယ်၊ မြင်နိုင်တယ်ဆိုတာတွေဟာ သိပြီးသားတွေကို ပြန်ပြီးသညာနဲ့ပုံဖော်တာမျိုး ဖြစ်နေတာကိုးဘုရား”

“အင်း ဒကာကြီးရေ သိပြီးသားကို ထပ်ထပ် သိနေတာက သတိအလုပ်၊ သညာပါ ပါတာပေါ့၊ မသိ သေးတာကို သိလာတာက ဉာဏ်ပေါ့၊ ပရမတ်သဘော တွေကို ဖြစ်တိုင်းသိ၊ ဖြစ်တိုင်းသိ၊ သိနေနိုင်တာက သတိ ဉာဏ်ယှဉ်တွဲနေတာပေါ့”

“ဪ .. အခုမှသိတယ်ဘုရား”

“အေး .. ပန်းချီဆရာဒကာကြီးကို စိတ်ပန်းချီ ဆရာအကြောင်းပြောရတာ နားလည်ရောပေါ့၊ ပညတ် အာရုံကို စိတ်ပန်းချီဆရာက သညာတို့၊ ဒိဋ္ဌိတို့ အားကိုး နဲ့ ပုံဖော်တတ်ပါတယ်၊ ပရမတ်အာရုံကတော့ စိတ်ပန်းချီ ဆရာလည်း ဆွဲလို့မရတော့ပါဘူး၊ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာပရမတ်၊ နိဗ္ဗာန်ပရမတ်အစစ်ကို တွေ့ဖို့ဆိုရင် စိတ်ပန်းချီနဲ့ဆွဲ မနေပါနဲ့၊ စိတ်ပန်းချီနဲ့ဆွဲနေသမျှတွေက ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ

ဘယ်ပန်းချီရေးလို့မမီ

၁၂၉

နိဗ္ဗာန်အစစ်တွေမဟုတ်ဘဲ အတုတွေဆိုတာ သဘော
ပေါက်စေချင်ပါတယ်”

“ဟာ သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား၊ တပည့်တော်
က ပန်းချီဆရာပီပီ တရားအားထုတ်ရာမှာလည်း၊ တရား
အာရုံတွေကို ပန်းချီဆွဲနေတာကိုးဘုရား”

“ဒီလိုသိသွားတာကို ဝမ်းသာပါတယ်
ဒကာကြီး”

“သာဓု သာဓု သာဓုပါ”

အမြတ်ဆုံး (၃)ပါး သရဏဂုံ တရားတော်

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၄၄ ခုနှစ်၊ ကောဇာ
သက္ကရာဇ် ၁၃၆၂ ခုနှစ်၊ ဥတုဂိမ္မန္တ နွေဥတု၊ နွေဥတုမှ
မိုးဥတုသို့ အပြောင်း ယနေ့ဝါဆိုလဆန်း(၁၅)ရက်၊
ဝါဆိုလပြည့်နေ့၊ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ
(၁၅)ရက် နံနက်တွင် ရန်ကုန်တိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊
ကျောက်တံတား မြို့နယ်၊ (၃၇)လမ်း၊ အမှတ်(၈၈)၊
ဦးမြသန်းစံ၊ ဒေါ်သီဂီမိုးတို့၏ အပ္ပမာဒစာပေတိုက်၌
အပ္ပမာဒစာစဉ်လုပ်ငန်း သာသနာဘာသာအတွက်

စာအုပ်စာပေများကို ဓမ္မဒါနပြုရာဌာနကြီး၌ သံဃာတော်
 အရှင်မြတ်တို့အား ပင့်ဖိတ်ခြင်းကုသိုလ်၊ သရဏဂုံသီလ
 ဆောက်တည်ခြင်းကုသိုလ်၊ အာရုဏ်ဆွမ်းလှူဒါန်းခြင်း
 ကုသိုလ်၊ ဝါဆိုသင်္ကန်းဆက်ကပ်ခြင်းအလှူ။ ပရိတ်
 တရားတော်မြတ်တို့ကို ရှိရှိသေသေ လေးလေးစားစား
 နာကြားရခြင်းကုသိုလ် အစရှိသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု
 အစုစုတို့ပြုပွဲတွင် အမှတ်တရဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
 အသိဉာဏ်တိုးပွားပါစေ ခြင်းအကျိုးငှာ ဟောကြား
 အပ်သော “သရဏဂုံသုံးပါး တရားတော်”။ ဦးပဉ္စင်းတို့
 သရဏဂုံသုံးပါးနှင့် ပတ် သက်ပြီးတော့ ဟောပေး၊
 ပြောပေးပါမယ်။ “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ
 ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း
 အတွက်အရေးကြီးတဲ့သရဏဂုံ။ ရွတ်ဆိုနေကြတဲ့
 သရဏဂုံ။ ညက ကိုမြသန်းစံဖုန်းဆက်တော့ ဓမ္မစကြာ
 အခါတော်နေ့ ဓမ္မစကြာတရားတော်နှင့် ပတ်သက်ပြီး
 တော့ ရွတ်ဆိုပေးဖို့၊ ဟောပေး၊ ပြောပေးဖို့လို့ ပြောလာ
 ပါတယ်။ မနက်ကမှ စိတ်ထဲမှာပေါ်လာတာ၊ ကနေ့က
 ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပွင့်တော်မူခဲ့တဲ့ ကဆုန်လ
 ပြည့်နေ့၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပွင့်တော်မူခဲ့တာ
 ကတော့ တရားကိုအမှီပြုပြီး ပွင့်တော်မူခဲ့တယ်။ တရားကို
 အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
 ပွင့်တော်မူလာတော့ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကြီးရလာတယ်။

အခုဝါဆို လပြည့်နေ့ကို အာရုံပြုကြည့်တယ်။ ဘုရားရှင်
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး သီတော်မူထားတဲ့ တရား၊
 သီတော်မူထားတဲ့ တရားကလည်း လောကကြီး
 တရားပါပဲ။ လောကကြီးရဲ့ တရား၊ လောကကြီးက
 လွတ်မြောက်ရန်တရားတွေကို ဒီနေ့လို ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှာ
 ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဟောခဲ့တယ်။ အဲဒါကြောင့်
 တရားဦးဒေသနာ ဓမ္မစကြာ နေ့လို့၊ ပထမဦးဆုံး
 တရားဟောတဲ့နေ့လို့ ဒီလိုပြောကြ သလို ဦးပဉ္စင်းတို့
 အားရပါးရဒီလိုပြောရင် တရားပွင့် ပေါ်တဲ့နေ့ပေါ့။ ဒီနေ့
 မိမိတို့ရဲ့ အပ္ပမာဒစာစဉ်၊ အပ္ပမာဒ စာစောင်၊
 အပ္ပမာဒစာပေတိုက်။ ဒါဟာ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဓမ္မဒါန
 ပြုတယ်လို့မြင်လိုက်။ တစ်နည်းပြောမယ်ဆိုရင် ဘုရားရှင်
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့မှာ ဝါဆို
 လပြည့်နေ့မှာ ဓမ္မဓာတ်ရောင်ခြည် အေးမြတဲ့
 ဓာတ်တွေကို တစ်လောကလုံးကို အေးမြစေ၊ မိမိတို့
 ကလည်း အပူတောမှာ မွေ့လျော်ပျော်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 တွေ အေးငြိမ်းပါစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ချမ်းသာပါစေခြင်း
 အကျိုးငှာ၊ အေးငြိမ်းချမ်းသာနေကြတဲ့ သူတော်ကောင်း
 တွေအတွက်လည်း ဆထက်ထမ်းပိုးအေးငြိမ်း ချမ်းသာ
 စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ အသိဉာဏ်ဆထက်ထမ်းပိုး တိုးပါ
 စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ မိမိတို့ ဟောဒီစာအုပ်ဆိုင်၊ ဟောဒီ
 အပ္ပမာဒစာအုပ်၊ စာပေဆိုင်ကြီးကို မိမိတို့ကဖွင့်

လှစ်ရပါတယ်။ ဘာသာအတွက်၊ သာသနာအတွက် တစ်နည်းပြောမယ်ဆိုရင် ဓမ္မဒါနအတွက် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်ပင်လျှင် ဓမ္မတရားတော်ကို ဒီနေ့လိုမျိုး ဝါဆိုလပြု နှုမှာ တရားဦးဓမ္မစကြာဟောပြီး တရားပွင့်စေသလို၊ တပည့်တော်တို့လည်း အပ္ပမာဒစာအုပ်တိုက်အနေနဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို ဒီနေရာ၊ ဒီဒေသမှာ ပွင့်ထွန်းစေပါတယ်ဆိုတဲ့အသိ၊ အဲဒီအသိတရားနဲ့ မိမိတို့ ဒီလုပ်ငန်းကြီးကို ဆောင်ရွက်၊ အဲဒီလိုဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ ဘာသာရေး၊ သာသနာရေးစာအုပ်စာပေတွေနဲ့ ဘာသာရေး၊ သာသနာရေးစိတ်ဓါတ်တွေနဲ့ တိုးပွားဖို့ဆောင်ရွက်တော့ အခြေခံလို့ပဲပြောပြော၊ အလယ်တန်းစားပဲပြောပြော၊ အထက်တန်းကျတယ်ပဲပြောပြော၊ ဟောဒီသရဏဂုဏ်(၃)ပါးက လွှတ်လို့မရဘူး၊ ‘ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ’ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို ကိုးကွယ်ရာဆိုပြီးတော့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ကြတယ်။ ‘ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ’ တရားတော်မြတ်ကြီး ကိုးကွယ်ရာဆိုပြီး ဆည်းကပ်ကိုးကွယ် အားထားကြတယ်။ ဒီနေ့လိုနေ့မျိုးမှာပဲ ပဉ္စဝဂ္ဂီ (၅)ဦး၊ တရားဓမ္မတွေ နာကြားပြီးတော့ အရှင်မဟာကောဏ္ဍညကြီးတို့ အစရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးတွေ သံဃာရယ်လို့ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာတယ်။ တကယ်ပြောရရင် ဒီနေ့ဟာ တရားလည်းပွင့်တယ်၊ သံဃာလည်းပွင့်တဲ့နေ့၊ အဲဒီ နေ့မှာပဲ ဘုရား၊ တရား၊

သံဃာ ရတနာ(၃)ပါးနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဦးပခွင်းတို့ ပြောတော့ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဗုဒ္ဓံ မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ သရဏံဣတိ-ကိုးကွယ် လဲလျောင်း ပုန်းအောင်း မှီခိုရာဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ-အသိအမှတ်ပြုပါ၏။ ဓမ္မံ တရားတော် မြတ်ကို သရဏံ သရဏံဣတိ-ကိုးကွယ်လဲလျောင်း ပုန်းအောင်းမှီခိုရာဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ အသိအမှတ်ပြုပါ၏။ သံဃံ-သံဃာတော်မြတ်အပေါင်း အရှင်ကောင်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သရဏံ သရဏံဣတိ-ကိုးကွယ် လဲလျောင်း ပုန်းအောင်းမှီခိုရာဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ-အသိအမှတ် ပြုပါ၏။ ဒီနေရာမှာ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ၊ သံဃံ ရတနာ(၃)ပါး ဆိုတာရှိတယ်။ သရဏံ ကိုးကွယ်လဲလျောင်း ပုန်းအောင်း မှီခို အားထားစရာဆိုတာရှိတယ်။ ဂစ္ဆာမိ အသိအမှတ် ပြုပါတယ်ဆိုတာရှိပါတယ်။ (၃)မျိုးပေါ့။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ၊ သံဃာက တစ်ပိုင်း၊ သရဏံဆိုတာက တစ်ပိုင်း၊ ဂစ္ဆာမိ အသိအမှတ်ပြုပါတယ်ဆိုတာက တစ်ပိုင်း၊ (၃)ပိုင်း အဲဒီ(၃)ပိုင်းမှာ ဒီနေ့လို ခေတ်အခါကြီး၊ ဒီနေ့လို အချိန် အခါကြီး၊ ဒီနေ့လို ဝါဆိုလပြည့်နေ့ကြီးမှာ အဲဒီဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃာဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို နည်းနည်းပြောပါမယ်။ ဗုဒ္ဓ ဆိုတာက တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပုဂ္ဂိုလ်ဗုဒ္ဓလို့ပြော တယ်၊ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဉာဏ်ဗုဒ္ဓလို့ပြောတယ်။ ဗုဒ္ဓိ အဿ အတ္တိတိ ဗုဒ္ဓေါ၊ တကယ်အသိဉာဏ်လို့ခေါ်တဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဉာဏ် တကယ်ဘုရား

အဖြစ်ကိုရောက်စေနိုင်တဲ့ ဉာဏ်တော်ကြီးရရှိသွားလို့၊
ဒါကို ဗုဒ္ဓလို့ခေါ်ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ ဖခမည်းတော်ကြီး
သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၊ မိခင်မယ်တော်မာယာဒေဝီ၊ မိဘ(၂)
ပါးက ပေါက်ဖွားလာတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့အမျိုးကောင်းသား၊
သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဘဝမှာ ၊ ဘုရင်မဖြစ်သေးဘူး ၊ ခန္ဓာ
ကိုယ်ကတော့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဘုရားအဖြစ်
ကိုရောက်တဲ့ အခါကျတော့ ခန္ဓာကိုယ်က ဒီခန္ဓာကိုယ်လို့
ပြောပေမယ့် အသိဉာဏ်က ပြောလို့မရတော့ဘူး မြင့်သွား
ပြီ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီး ရသွားပြီ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ
ဘုရားအဖြစ် ရသွားပြီ၊ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဖြည့်ဆည်းခဲ့သော ပါရမီ အဟုန်
တွေကြောင့် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ခဲ့တဲ့ ကံ၊ ဉာဏ်၊
ဝီရိယတွေကြောင့် ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်သွားပြီတဲ့။
ဒီနေရာမှာ တချို့က ခန္ဓာကိုယ်ကတော့ ဒါပဲ၊ ဉာဏ်ထူး
သွားတယ်လို့ပြောတယ်။ တချို့ကလည်း ဉာဏ်ရော ခန္ဓာ
ကိုယ်ရော ထူးသွားတယ်လို့ပြောတယ်။ ဘာပဲပြောပြော
ဘုရားဖြစ်သွားတယ် ၊ အဲဒီ ဘုရားကို မိမိတို့က နှစ်ပေါင်း
၂၅၀၀ ကျော်ကာလ ခုချိန်ထိအရင်ဘဝ ဘဝတွေတုန်း
ကလည်း မိမိတို့က ဘုရားကို ကြည်ညိုခဲ့ဖူးကြမယ်နဲ့
တူပါတယ်။ အခုလည်းကြည်ညိုနေဆဲပါပဲ။ ကြည်ညိုနေ
ပါတယ်။ နောင်လည်းကြည်ညိုဦးမှာပဲ။ ဘုရားကို ကိုးကွယ်
မှာဘဲ၊ ဘုရားကို အားထားမှာပဲ၊ ဘုရားကို ကိုးကွယ်

အမြတ်ဆုံး (၃)ပါး သရဏဂုံတရားတော်

၁၃၇

လဲလျောင်း ပုန်းအောင်းမှီခို အားထားစရာလို့ကိုပဲ အသိအမှတ်ပြုထားမှာပဲ။ အဲသလို ပြုတဲ့နေရာမှာ ဘုရား နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ လောကမှာ လူတွေက (၂)မျိုး ကိုးကွယ်ကြတယ်။ ဘယ်လို(၂)မျိုး ကိုးကွယ်တာလည်း ဆိုတော့ဘုရားရဲ့ပုံတော်ကို ကိုးကွယ်တာရှိတယ်။ ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော်ကို ကိုးကွယ်တာရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဘုရားကို ကိုးကွယ်ပါ၏။ ပုံတော်ကို ကိုးကွယ်တာရှိတယ်။ ဂုဏ်တော်ကို ကိုးကွယ်တာရှိတယ်။ ပုံတော်ကို ကိုးကွယ်ရင် သဒ္ဓါတရားတဲ့၊ ဂုဏ်တော်ကို ကိုးကွယ်ရင် ပညာ ဉာဏ်တရားတဲ့။ လူပုဂ္ဂိုလ်က ကိုးကွယ် တာမဟုတ်ဘူး။ သဒ္ဓါက ကိုးကွယ်တာ၊ ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာ (၃)ပါး ကံ ကံ၏အကျိုးစသည်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အစစ်တွေမှာရှိကြတဲ့ သဒ္ဓါတရားရှိရင် ဘုရားကိုကိုးကွယ်၊ ဘုရားရဲ့ပုံတော်ကိုကိုးကွယ်၊ ဘုရားရဲ့ ပုံတော်ကို ကိုးကွယ်တဲ့နေရာမှာ နားလည်အောင် ဦးပဉ္စင်း တို့ ရှင်းပြောကြစို့ဆိုတော့ ဘုရားဆင်းတုတော်တွေ ကိုးကွယ်ကြတဲ့အခါ ဆင်းတုတော်ကို ရွေးတတ်ကြတယ်။ ဘယ်လိုရွေးကြသလဲဆိုတော့ဟာ ကျောက်ဆင်းတုဆိုရင် မကိုးကွယ်ကောင်းဘူး။ ဟာကျွန်းသားမှ ကိုးကွယ်ကောင်း တယ်။ သစ်ကနက်သားမှ ကိုးကွယ်မယ်။ သစ်ကနက် သားဆိုရင် ကိုးကွယ်ကောင်းတယ်။ ကျွန်းသားဆိုရင် နိမိတ်မရှိဘူး ကျွမ်းသွားတတ် တယ်ဆိုတာတွေ အဲသလို

မျိုးတွေနဲ့ ကြားဖူးနားဝတွေနဲ့ ကိုးကွယ်ကြတယ်။
 ရှေးလူကြီးတွေသုံးခဲ့တဲ့ စကားဟာ တော်တော်တန်ဖိုးရှိတဲ့
 စကားပါ။ ဒါတွေ မကြားခဲ့ဘူးလားဆိုရင် ကြားဖူးတယ်။
 ကျောက်ဆင်းတုဆိုရင် မကိုးကွယ်နဲ့၊ အိမ်မှာကိုးကွယ်ရင်
 ခိုက်တတ်တယ်။ ကျွန်းသားကိုကိုးကွယ်၊ သစ်ကနက်
 သားကို ကိုးကွယ်၊ နံ့သာဖြူသားကို ကိုးကွယ်၊
 ပိတောက်သားကို ကိုးကွယ်၊ ကျွန်းသားကျ ပြန်တော့လည်း
 ကျွမ်းတတ်တယ်၊ လောင်တတ်တယ်၊ ဒါဟာ မကောင်း
 ပြန်ဘူးလို့ အဲဒါတွေက ကြားဖူးနားဝ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ
 ဆိုတော့ အဲဒီကြားဖူးသမျှတွေကို ရင်ထဲအထိ မထည့်
 ပါနဲ့၊ ထည့်လိုက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် အမှားကြီးတွေ၊
 ကြားဖူးတယ်၊ နားဝမှာဘဲထား၊ လျှံကျပါစေ၊ သွား
 မထည့်နဲ့အထဲကို ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျောက်ဆင်းတု
 ကိုးကွယ်ရင် ခိုက်တတ်တယ်ဆိုရင် ဘုရားကိုးကွယ်ရင်
 ခိုက်တတ်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကြီးရောက်သွားပြီးတော့
 သူများတွေ သဘောပေါက်တစ်မျိုးဖြစ်သွားမယ်။
 ကျောက် ဆင်းတုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကြေးဆင်းတုပဲဖြစ်ဖြစ်၊
 အသားဆင်းတုပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘုရားဟာ ဘုရားပါပဲတဲ့၊
 ဗုဒ္ဓဟာ ဗုဒ္ဓပါပဲတဲ့၊ ဒီအသိတွေဟာ အဘိုးတွေ
 အဘွားတွေက မြေးတွေဖြစ် တွေကို ပေးခဲ့ရမယ်၊
 သားသမီးတွေကို ပေးခဲ့ရမယ့်အသိ၊ မိဘတွေက
 သားသမီးတွေကိုပေးခဲ့ရမယ့်အသိ၊ နောင်လာ နောက်သား

မြေးမြစ် တီတွတ်တွေကို ပေးခဲ့ရမယ့် အသိတဲ့၊
 ဘုရားနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ရုပ်တုတွေကို ရွေး
 နေကြတယ်။ ဟာ ဟိုလိုက ကောင်းတယ်၊ ဒီလိုက
 ကောင်းတယ်။ အဲဒီ ရုပ်တုကို ရွေးတဲ့လူကတော့ ဉာဏ်
 မရှိတာသေချာပြီတဲ့။ သဒ္ဓါရှိသလားလို့ ပြောပြန်တော့လည်း
 သဒ္ဓါကအစစ် မဟုတ်ဘူး၊ ဦးပဉ္စင်းတို့ စာအုပ်မျက်နှာဖုံး
 မှာပါတတ်တဲ့ ဘုရားလည်း ဘုရားပါပဲ။ ပြက္ခဒိန်တွေမှာ
 ပါတဲ့ ဘုရားလည်းဘုရားပါပဲ။ ကျောက်ဆင်းတုလည်း
 ဘုရား၊ အသားဆင်းတုလည်း ဘုရား၊ ကြေးဆင်းတု
 လည်း ဘုရားတဲ့၊ ဘုရားဟာဘုရားပါပဲတဲ့။ ဘုရားရှင်
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ပုံတော်အနေနဲ့ ပြော ရင်တော့
 လက္ခဏာတော်ကြီး (၃၂)ပါး၊ လက္ခဏာတော်ငယ်
 (၈၀)၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့
 လက္ခဏာ တော်၊ ပုံတော်ကိုတွေ့လိုက်ရင် လက်အုပ်မချီဘဲ
 မနေနိုင်တော့ဘူး။ ဒီထဲမှာများ သဒ္ဓါတရားအစစ်ပါသွား
 ပြီဆိုရင် တော့ ဘုရားတွေ့ရင် လက်အုပ်မချီဘဲ မနေနိုင်
 တော့ဘူး၊ ပြက္ခဒိန်ကဘုရားလည်း ဘုရားပဲ၊ စာအုပ်
 မျက်နှာဖုံးက ဘုရားလည်း ဘုရားပဲ၊ အတွင်းစာသားက
 ဘုရားလည်း ဘုရားပဲ။ ဆင်းတုတော်လည်း ဘုရားပဲ
 ဒက္ခိဏသာခါမှတို့၊ ဘယ်လိုပုံမှတို့၊ ဘယ်ဝါပုံမှတို့၊ ဟာ
 မင်းဝတ်တန်ဆာ ငါးပါးနဲ့တို့၊ ဟာ ဇမ္ဗူပတိချွတ်ခန်းတို့
 စသည်အားဖြင့် အဲဒါတွေက ကြားဖူးနားဝတွေနဲ့

နားထဲကနေ ဘေးထုတ် ပစ်ရမယ့်ဟာတွေပါ။ တကယ်
တမ်းကျတော့ ဘုရားကို ကြည်ညိုတယ်ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
သည် သဒ္ဓါအစစ်နဲ့ပဲ ရွေးတော့၏တဲ့။ ဘုရားရဲ့လက္ခဏာ
ကြီးငယ်တွေကို အာရုံပြုပြီးတော့ သဒ္ဓါပီတိတွေ
တဖွားဖွားဖြစ်နေတဲ့ အဲဒီကုသိုလ်မျိုးနဲ့ အဲဒီလိုစိတ်မျိုး
နဲ့ ဘုရားကို ကြည်ညိုစေချင်တယ်။ ဒါက ပုံတော်ကို
ကြည်ညိုတာ။ အဲသလိုမှ မဟုတ်ဘဲနဲ့ဆိုရင်တော့
အန္တရာယ်ကင်းအောင် ဘုရားကို ကြည်ညိုတတ်ကြတယ်။
အကျိုးကျေးဇူးတွေရလာအောင် ဘုရားကိုကြည်ညို
တတ်ကြတယ်။ အဲဒီလို ကြည်ညိုကြတော့ ဒီပုံဆိုရင်
တော့ အန္တရာယ်ကင်းမယ်၊ ဒါနဲ့ထုထားရင်တော့
အန္တရာယ်ကင်းမယ် ဆိုပြီးတော့ အဲဒီလိုကြည်ညိုတတ်
ကြတာပဲရှိတယ်။ ဒီအသားနဲ့ထုရင် ဒီပုံထုရင်တော့
လာဘ်လာဘတွေပေါမယ်ဟေ့။ စီးပွားဥစ္စာတွေတက်
တယ်ဟေ့ဆိုပြီးတော့ ကြည်ညိုတတ်ကြတာတွေရှိ
တယ်။ အဲဒီလိုကြည်ညိုတဲ့ သဒ္ဓါတရားကိုပြန်ကြည့်ပါ။
အန္တရာယ်ကင်းအောင်၊ အန္တရာယ်တွေ မလာရအောင်
လို့ဟာ ဒက္ခိဏသုခါဆိုရင် မီးကွင်းတယ်ဟေ့၊ ဟာ
ဘာသားဆိုရင် ဘယ်လိုဖြစ်တယ်ဟေ့၊ ရေဆန်သား
ဆိုရင် ဘယ်လိုဟေ့ စသည်အားဖြင့် အန္တရာယ်တွေကင်း
အောင် ကိုးကွယ်တယ်ဆိုတာက ကြောက်တဲ့ဒေါသ
ပါနေတယ်။ ကြောက်တဲ့ဒေါသပါနေတယ်။ အန္တရာယ်

ကင်းအောင်လို့ ကိုးကွယ်တာထက် ကိုးကွယ်ရင်
 အန္တရာယ်တယ်ဆိုတဲ့ အသိချင်းက ကွာသွားပြီ။
 အန္တရာယ်ကင်းအောင် ကြောက်လို့ကိုးကွယ်တယ် ဆိုရင်
 တော့ အဲဒီ သဒ္ဓါတရားဟာ အားနည်းသွားတယ်။ အစစ်
 လည်းဖြစ်ခဲ့တယ်။ နောက်တစ်ခုက အကျိုးစီးပွားတွေ
 ဖြစ်အောင်လို့ ကိုးကွယ်တယ်ဆိုပြန်တော့လည်းပဲ
 ဘာတွေရောတတ် သလဲဆိုတော့ လောဘာရောတတ်
 တယ်။ ဟာ ဘုရားကို ဒီလိုလေးပုံမှ ဒီလိုပုံလေးထုမှ
 ဒါမှအန္တရာယ်ကင်းတယ်။ ဒီလိုပုံလေးထုမှ လာဘ်လာဘ
 တွေရှင်တယ်ဆိုရင် အဲဒီအတိုင်း လိုက်လုပ်ကုန်ရော။
 အဲဒီအတိုင်းလိုက်လုပ်တော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီးရဲ့ လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်တွေ အကုန်ပျောက်ကုန်
 ရော။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ လက္ခဏာတော်
 ကြီးငယ်တွေနဲ့ တူအောင်လို့ဆိုတာ တကယ်ကို သဒ္ဓါ
 တရားနဲ့ ပုံတော်ကိုကြည့်ညိုတဲ့ နေရာမှာ စိတ်ထဲကကို
 က ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို လက္ခဏာတော်
 ကြီးငယ်တွေနဲ့ ဒီလိုပုံ ဒီလိုပုံလို့ သိလေလေ ပိုပြီးတော့
 သဒ္ဓါက ထက်လေလေပဲ၊ သဒ္ဓါကထက်ထက်လာ
 လေ ဦးပွင်းတို့ စောစောကပြောသလို ဘုရား
 ဆင်းတုတော်ကို ရွေးတယ်၊ ရွေးတယ်ဆိုတဲ့ သဒ္ဓါ
 တရားက တကယ့် သဒ္ဓါတရားမဟုတ်သေးပါဘူးတဲ့၊
 တကယ့်သဒ္ဓါတရား အစစ်ကျတော့ ဘုရားရှင်

ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်တွေကို အာရုံပြုတတ်တယ်။ လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်တွေကို ဘာလို့အာရုံပြုတတ်တာလဲဆိုတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးရဲ့အသားအရေတွေ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးရဲ့ ဟိုခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရင်ဘတ်တော်တွေ၊ အဲဒါတွေ ကို မြင်လိုက် တွေ့လိုက်ရတာနဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီး ဖြည့်ဆည်းခဲ့တဲ့ပါရမီတွေအထိ သွားမြင်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ လက်တော် တွေ၊ လက်တော်တွေက အဖုအထစ်မပါတဲ့ လက္ခဏာ တွေပေါ့၊ အဲဒါတွေကို မြင်လိုက်ရရင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဖြည့်ဆည်းခဲ့တဲ့ ပါရမီတော်တွေမှာ၊ ဓာတ်တော်တွေမှာဆို ဒါန၊ သီလ၊ သမထတွေအကုန်လုံး၊ ဖြည့်ဆည်း ခဲ့တဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်ကောင်းမှု တွေရော ဒါန၊ သီလ၊ နေက္ခမ္မဆိုတဲ့ပါရမီတွေရော အဲဒါအကြည်ညိုခံ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ပုံတော်သည်ပင်လျှင် သဒ္ဓါတရားတွေကို တိုးပွား စေပါတယ်တဲ့၊ အဲဒါသဒ္ဓါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးပြောတာ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို ကြည်ညိုတဲ့နေရာမှာ ပုံတော်ကိုကြည်ညိုတတ်ရင် သဒ္ဓါတရား၊ ဘယ်လို ကြည်ညိုကြမလဲ၊ ဘုရားကိုတွေ့သွား ပြီဆိုရင် လက်အုပ် ချီတယ်၊ ဘုရားဂုဏ်ကိုစိတ်ကသိသွားပြီးရင် လက်အုပ်ချီ တယ်။ အဲဒီပုံတော်တွေထဲမှာ ဘာပုံ ဝင်သွားမလဲ

ဆိုတော့ ကိုယ့်သဒ္ဓါနဲ့မြင်နိုင်တဲ့ လက္ခဏာတော် ကြီးငယ်တွေဝင်သွားတယ်။ စောစောက ဆရာတော်ကြီး ပြောသလိုပေါ့၊ ပကတိထုထားတဲ့ သွန်းထားတဲ့ ကြေးဆင်းတုတော်တွေရဲ့ မုဒြာတွေနဲ့ အဲဒီပုံတော်တွေကို ကြည့်ပြီးတော့ ဆရာတော်ကြီး ကြည်ညိုနေကျဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိလက္ခဏာကြီးငယ်တွေကို သွင်းပြီးတော့ပဲ ကြည်ညိုလိုက်ရတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး တကယ်ကိုပဲ ပုံတော် အနေနဲ့လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်တွေရော၊ တကယ်သွင်း ပြီးကြည်ညိုတတ်လို့ရှိရင် သဒ္ဓါတရားတွေ တဖွားဖွားတိုး ပါတယ်တဲ့၊ ပုံတော်ကို ကြည်ညိုရင်သဒ္ဓါပါ။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ပုံတော်ကို ကြည်ညိုရင် သဒ္ဓါပါ။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်တော်ကို ကြည်ညို ရင်ပညာတဲ့၊ ဘုရားကို ကြည်ညိုတဲ့နေရာမှာ (၂)မျိုးရှိ ပါတယ်။ သဒ္ဓါအမှန်နဲ့လည်း ကြည်ညိုလို့ရတယ်။ ပညာဉာဏ်အမှန်နဲ့လည်း ကြည်ညိုလို့ရတယ်တဲ့။ ပညာ ဉာဏ်အမှန်ဆိုတာကျတော့ ဘုရားပုံတော်ကို သဒ္ဓါနဲ့ ကြည်ညိုလို့ရတယ်။ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ပညာဉာဏ်နဲ့ ကြည်ညိုလို့ရတယ်။ ဘုရားဂုဏ်တော်ဟာ ဘာလဲလို့ မေးရင် လူတစ်ယောက်ရဲ့ဂုဏ်ကိုကြည့်ရင် အဲဒီလူရဲ့ အလုပ်အကိုင်၊ အဲဒီလူရဲ့အပြောအဆို၊ အဲဒီလူရဲ့စိတ် ထားဟာကိုကြည့် အဲဒီလူရဲ့ဂုဏ်ပါပဲ။ တကယ်တမ်း ပကတိဂုဏ်ကို ဉာဏ်နဲ့မှမြင်ပါတယ်။ အဲဒီဉာဏ်နဲ့မြင်ဖို့

ကလည်း အပေါ်ယံအဲဒီလူလုပ်နေတဲ့ အလုပ်တွေကို
 ကြည့်တဲ့၊ လုပ်နေတဲ့ကာယကံအလုပ်တင်လားဆိုတော့
 မဟုတ်ဘူး။ ပြောနေတဲ့ ဝစီကံအပြောတွေကို လည်းကြည့်
 တဲ့။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း အဲဒီလူရဲ့ မနောကံအဆင့်ပေါ်
 မူတည်ပြီး အဲဒီလူတွေရဲ့ဂုဏ်တွေကွာသွားပါတယ်တဲ့။
 အဲဒီလိုဆိုရင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်တွေက
 ဘာတွေလဲ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး လုပ်တဲ့အလုပ်
 တွေ လုပ်တော်မူခဲ့တဲ့အလုပ်တွေ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
 မြတ်ကြီးပြောတဲ့အပြောတွေ ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီးရဲ့ စိတ်ထားတွေက ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့
 ဂုဏ်ပဲ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီတဲ့၊ ဘုရားရှင်
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ဂုဏ်မှာ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်
 မြတ်ကြီးတို့မည်သည် ပြောတဲ့အတိုင်းလုပ်တယ်။ လုပ်တဲ့
 အတိုင်းပဲ ပြောတယ်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ ပုထုဇဉ်တွေကျတော့၊
 ဦးပဉ္စင်းတို့လူတွေကျတော့ ပြောတာကတစ်မျိုး၊
 လုပ်တာကတစ်မျိုးဖြစ်တတ်တယ်တဲ့။ ဘုရားရှင်
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကျဟော့ ပြောတဲ့အတိုင်းလည်း
 လုပ်တယ်။ လုပ်တဲ့အတိုင်းလည်းပြောတယ်တဲ့၊ အဲဒီဂုဏ်
 တစ်ခုပဲ၊ ဂုဏ်ပေါင်းက များစွာရှိတာပေါ့။ အဲဒီဂုဏ်ကို
 ကြည့်သောအားဖြင့် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးလုပ်ခဲ့
 တာတွေကို ကိုယ်မျက်ဝါးထင်ထင် မတွေ့ရဘဲနဲ့ ပြောခဲ့
 တာတွေတော့ ကိုယ်သိနိုင်တယ်။ ဘာတွေလဲဆိုတော့

ဓမ္မတွေပေါ့။ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ နိကာယ် ငါးရပ်၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ အခု မိမိတို့ အပ္ပမာဒ စာအုပ်တိုက်ကြီးဖွင့်ပြီးတော့ ဓမ္မဒါနဝေငှတယ်ဆိုတာ၊ ဓမ္မဆိုတာဘာလဲ။ ဘုရားရဲ့ပြောခဲ့တဲ့စကားတွေ၊ ဘုရား ပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေကို၊ တရားဓမ္မတွေကို လူတွေသိသွား ရင် ဘုရားလုပ်ခဲ့တာနဲ့ ပြောခဲ့တာတွေဟာ တစ်ထပ် တည်းဆိုတော့ ဘုရားလုပ်ခဲ့တာတွေလည်း လူတွေက သိသွားမယ်တဲ့။ ဓမ္မအရေးကြီးပါတယ်။ ဒါဖြင့် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်ဟာဘာလဲ၊ ပြုခဲ့တာတွေ၊ ပြောခဲ့တာတွေ၊ စိတ်ထားတွေက ဂုဏ်လို့ပြောတော့ ဓမ္မ တွေဟာဂုဏ်တွေပါပဲ။ အဲဒီဓမ္မတွေဟာ ဂုဏ်တွေပါ။ အဲဒီ ဓမ္မတစ်ခုကို သဘောပေါက်လိုက်ရင် အဲဒီသဘောပေါက် လိုက်ကဲ့ဓမ္မရဲ့ကျေးဇူးဟာအဲဒီလူရဲ့စိတ်ထားတွေပြောင်းလဲ သွားနိုင်တယ်၊ ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် အဲဒီ လူရဲ့ဘဝတွေဟာလည်း ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်၊ ကောင်းသထက်ကောင်းအောင်တဲ့၊ ဓမ္မရဲ့ကျေးဇူး “အပ္ပမာဒန ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒေထ၊ အပ္ပမာဒနဘိက္ခဝေ သမ္မာဒေထ၊ အပ္ပမာဒန-မမေ့မလျော့၊ မပေါ့မဆသော သတိတရားဖြင့်၊ သမ္မာဒေထ - ပြည့်စုံအောင်နေကြစေ လော့။ ပြည့်စုံအောင်နေကြကုန်လော့တဲ့။ ပြည့်စုံအောင်၊ ဘာပြည့်စုံအောင်လဲ၊ ဉာဏ်တွေပြည့်စုံအောင် သတိကလေး နဲ့နေကြ။ အပ္ပမာဒကို အပ္ပမာဒန ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒေထ၊

ပြည့်စုံအောင်နေကြကုန်လော့။ ဉာဏ်လားဘုရား၊ ဉာဏ်
တစ်ခုတည်းလားဘုရားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး၊ သမာဓိလည်း
ပြည့်စုံအောင် သတိလေးနဲ့နေကြကုန်လော့။ အပ္ပမာဒန
ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒေထ၊ သမ္မာဒေထ ဉာဏ်တင်ပဲလားဆို
တော့ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့၊ ဒါနလည်းပြည့်စုံအောင် အပ္ပမာဒ
နဲ့နေ၊ သီလလည်းပြည့်စုံအောင် အပ္ပမာဒနဲ့နေ၊ သမာဓိ
သမထလည်းပြည့်စုံအောင် အပ္ပမာဒနဲ့နေ၊ ပညာလည်း
ပြည့်စုံအောင် အပ္ပမာဒနဲ့နေတဲ့။ အားလုံးပြည့်စုံအောင်
ဟို ဦးပွင်းတို့ စာသဘောနဲ့ပြောရင်တော့ လောကုတ္တရာ
တွေ ပြည့်စုံအောင်နေပါဆိုတော့ လောကီတွေလည်း
ပြည့်စုံတာပေါ့။ အပ္ပမာဒန ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒေထ၊ ပြည့်စုံ
အောင်နေကြကုန်လော့တဲ့။ အဲဒါလည်း တရားပဲ၊ အဲဒီ
တရားကိုကျတော့ ဉာဏ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကမှ ကြည်ညိုနိုင်
တယ်တဲ့ ဉာဏ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကမှ သဘောကျနိုင်တယ်။
တော်ရုံတန်ရုံ သာမညပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ သဘောမကျ
နိုင်ဘူး။ ဒီနေရာမှာ နည်းနည်းလေးပြောချင်တယ်။
ဘုရားကို ကြည်ညိုတဲ့နေရာမှာ ဘုရားရဲ့ပုံတော်
လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်အစစ်တွေကို ဘယ်သူတွေက
ဖုံးတတ်သလဲဆိုရင် အခု နောင်လာနောက်သားတွေက
ထုထားတဲ့ ဆင်းတုတော်တွေက ဖုံးတတ်တယ်တဲ့။ ကိုယ်
ကြိုက်တာ ကိုယ်ထုတာကိုး။ ပုံတော်အစစ်ကို ဆင်းတု
အတုတွေက အခုခေတ်အတုတွေက ဖုံးတတ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ တရား
ဓမ္မကို ဂုဏ်တော်တွေကိုလည်း ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဖုံးတတ်
တယ်။ ဂုဏ်တော်တွေကို ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဖုံးတတ်တယ်။
မြင်စေချင်တာ။ အဲဒီနေရာမှာ ဦးပဉ္စင်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့
အကြောင်းလေး နည်းနည်းပြောပြီးတော့မှ ဂုဏ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်
က ဖုံးတာလေး နည်းနည်းရှင်းပြချင်တယ်။ ဦးပဉ္စင်းတို့
သာသနာဘောင်ရောက်၊ အသက် (၂၅)နှစ်အရွယ်ဆို
တော့ လောကရေးရာတွေမှာ လုပ်နိုင်၊ ကိုင်နိုင်၊ သွား
နိုင်၊ လာနိုင်တဲ့အချိန်။ အဲလိုလုပ်နိုင်၊ ကိုင်နိုင်၊ သွားနိုင်၊
လာနိုင်တဲ့အချိန်မှာပဲ၊ လုပ်ငန်းတွေလည်း အများကြီးရှိ
နေတဲ့အချိန်မှာပဲ ကျေးဇူးတော်ရှင်တောင်စွန်းဓမ္မဒူတ
ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့တွေ့ပြီးတော့ ဦးပဉ္စင်း သာသနာ
ဘောင်ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီရောက်သွားတော့ အဖေ
ဖြစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ခမည်းတော်နဲ့၊ အမေဖြစ်တဲ့မယ်တော်က
လုံးဝမဝတ်စေချင်ဘူး။ ဟိုအင်ဂျင်နီယာဘဝအနေနဲ့
တော်တော်အောင်မြင်နေတဲ့အချိန်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။
စီးပွားဥစ္စာဘက်ကရော၊ ဂုဏ်တွေဘက်ကရော၊ ဦးပဉ္စင်း
မယ်တော်ကြီးဖြစ်တဲ့ အမေဆိုရင်နေ့တိုင်းငိုနေတယ်။ အဲဒါ
(၁)နှစ်လောက်ကြာတော့ စစ်ကိုင်းပြန်ရောက်တော့
စစ်ကိုင်းမှာဖျားတယ်။ ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်တယ်။ အဲဒီ
အချိန်မှာ အဖေလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဆရာတော်တစ်ပါး
ပင့်လာတယ်။ အဲဒီ ဆရာတော်က ဦးပဉ္စင်းဖျားနေတဲ့

ခေါင်းရင်းဘေးမှာလာပြီးတော့ ထိုင်သီတင်းသုံးပြီးတော့
မေးတယ်။ ဘွဲ့ဘယ်လိုခေါ်လဲ မေးတော့ ဦးဆေကိန္ဒ
ပါဘုရား။ ဟာ ဘယ်မှာဝတ်သလဲ။ ဘယ်မှာရဟန်း
ဖြစ်သလဲ၊ မွန်ပြည်နယ်၊ ဘီးလင်းမြို့နယ် တောင်စွန်း
ဓမ္မဒူတမှာ၊ ဟာ ဘယ်ဆရာတော်လဲ၊ ဓမ္မဒူတ
ဆရာတော်ပါဘုရား။ အဲဒါနဲ့ အဲဒီဆရာတော်က ဦးပဉ္စင်း
ခေါင်းရင်းမှာလာထိုင်တဲ့ဆရာတော်က ပြန်ကြွသွားတယ်။
ပြန်ကြွသွားတော့ ဒကာကြီးက လိုက်တာကိုး။ နောက်ကျ
တော့မှ ဒကာကြီးက ပြန်ပြောတယ်။ ဦးပဉ္စင်းကို အဲဒီ
ဆရာတော်က ပြန်လူထွက်ခိုင်းဖို့၊ အဲဒီဆရာတော်ပြော
ရင်တော့ ဦးပဉ္စင်းက လေးစားတော့ အဲဒီဆရာတော်က
ပြောရင်တော့ လူပြန်ထွက်မှာပဲဆိုတော့ ဒကာကြီးက
လူထွက်စေချင်လို့၊ အဲဒီဆရာတော်ကြီးကို သွားခေါ်ပင့်
လာသတဲ့၊ အဲဒီဆရာတော်က ပြန်သွားတော့ ဒကာကြီး
က မေးတယ်။ ဟာ အရှင်ဘုရား ဦးပဉ္စင်းကို လူပြန်ထွက်
အောင် ပြောပါဆိုတာ အရှင်ဘုရားဘာလို့မပြောတာ
လဲပေါ့၊ မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ဓမ္မဒူတဆရာတော်ကြီးနဲ့တွေ့ပြီး
ရင်တော့ လူပြန်ထွက်ဖို့ မလွယ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့်
မပြောတော့တာတဲ့။ ဒါက ဒီကိစ္စတွေက ပြီးသွားလား
ဆိုတော့ မပြီးသေးဘူး။ နောက် (၂)ရက်ကျတော့
ဆရာတော်က ပြန်ရောက်လာတယ်။ ပြန်ရောက်လာ
ပြီးတော့ ဦးပဉ္စင်းခေါင်းရင်းမှာပဲ လာထိုင်ပြီးတော့

အဲလိုစကားတွေဘာတွေ တရားတွေဘာတွေ ပြောပြီး
 တော့ ဦးဆောက်နေတဲ့ သာသနာတော်မှာအမြဲနေ
 မလိုလားတဲ့၊ ပျော်ပါလားတဲ့၊ အဲဒီတော့ ပြောလိုက်ပါတယ်
 အခုတော့ပျော်နေပါတယ်ဘုရားလို့၊ အဲလိုဆိုရင် ပြော
 စရာစကားလေးတစ်ခွန်းရှိတယ်တဲ့၊ အဲဒီတော့ မိန့်ပါဘုရား
 တပည့်တော် သြဝါဒခံယူချင်ပါတယ်ဘုရားလို့ ဆိုဘော့၊
 သာသနာရယ်၊ သာသနာ့ဝန်ထမ်းရယ်ကို ကွဲကွဲ
 ပြားပြားမြင်တတ်ပါစေတဲ့။ အဲဒီစကားလေးကို နားထဲက
 မထွက်ဘူး။ ရဟန်းအသစ်တွေ သီလရှင်အသစ်တွေ၊
 ရဟန်းအသစ်၊ သာမဏေအသစ်၊ သီလရှင်အသစ်တွေ
 သာသနာအတွက် ကျေးဇူးများမယ့် သာသနာ့ဝန်ထမ်း
 တွေဖြစ်လာပြီဆိုရင် အဲဒီစကားလေး ဦးပွင်းတို့ ပြန်ပြန်
 ပြောလေ့ရှိတယ်။ သာသနာရယ် သာသနာ့ဝန်ထမ်းရယ်
 ကို ကွဲကွဲပြားပြားမြင်တတ်ပါစေတဲ့။ သာသနာမကောင်း
 ဘူးဆိုတဲ့နေ့ ထွက်ချင်ထွက်ပါတဲ့၊ သာသနာ့ဝန်ထမ်း
 မကောင်းတဲ့နေ့တွေရင်တော့ မထွက်ပါနဲ့တဲ့။ ဒါ အရေး
 ကြီးတယ်။ သာသနာဆိုတာဂုဏ်၊ သာသနာတော်ဆိုတာ
 ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့အဆုံးအမ။ သာသနာ့
 ဝန်ထမ်းဆိုတာကပုဂ္ဂိုလ်၊ သာသနာရယ်၊ သာသနာ့
 ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်ရယ်လို့ (၂)မျိုးရှိသွားတယ်။ ဦးပွင်းတို့
 ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ဟာ မကောင်းဘူးလို့ဆိုတာ
 ရှိကိုမရှိဘူး။ ကြိုက်တဲ့နေရာ အပ်ဖျားနဲ့ထောက်ကြည့်

အပြစ်ကို လုံးဝမရှိပါဘူး။ ကိုယ်နားမလည်ရင်သာ နေရမယ်။ တကယ့်လက်တွေ့ပိုင်းမှာရော တကယ့်စာတွေ့ပိုင်းမှာရော အပြစ်ဆိုလို့ ဘာနဲ့မျှ ထောက်လို့မရဘူး။ စိတ်ကူးထဲမှာတောင် စဉ်းစားလို့မရအောင်ထိ ပြည့်စုံတဲ့သာသနာ၊ အပြစ်ဆိုတာ လုံးဝမရှိပါဘူး။ တကယ့်ကို သဘောမကျ၊ မနှစ်သက်တာရှိရင်လည်း အဲ သာသနာက မနှစ်သက်စရာမဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ကိုယ့်စိတ်မှာ မနှစ်သက်တဲ့ဓာတ်တွေရှိနေလို့၊ ဒါဖြင့် သာသနာရယ်၊ သာသနာ့ဝန်ထမ်းရယ်၊ သာသနာရယ်၊ သာသနာဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်လို့ မြင်လိုက်၊ သာသနာကိုကြည့်တဲ့နေရာမှာ တစ်ခါတလေ သာသနာဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘာဖြစ်လဲ၊ ကွယ်နေတတ်တယ်။ ဖုံးနေတတ်တယ်။ မနွေကပဲ ဒကာတစ်ဦးက သူ့အပြောခံရတာ မကျေနပ်လို့ တရားဟောပေးပါတဲ့။ ဟဲ့ ဘာတရားတုံးဟဲ့၊ နင်ဘာပြောခံရလို့ တုံးလဲတဲ့၊ တပည့်တော်ကို လက်ညှိုးနဲ့ထိုးပြီးတော့ ပြောတယ်တဲ့၊ နင်တို့တရားသမားတွေက။ သူတော်တော် နာသွားတယ်တဲ့၊ နင်တို့တရားသမားတွေကလို့ ပြောခံရတယ်တဲ့။ နင်တို့တရားသမားတွေက ဘာဆက်ပြောသေးလဲဆိုတော့ နင်တို့တရားသမားတွေကလို့ပဲ ပြောတယ်ဘုရားတဲ့၊ နောက်က ဆိုးတယ်ကောင်းတယ်လို့ မပြောဘူးတဲ့။ အဲဒါတရားရယ်၊ တရားသမားရယ် ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသွားလဲဆိုရင် (၂)မျိုးရှိတယ်။ တရားဆိုတာမကောင်းတာ

မရှိဘူးတဲ့။ တရားသမားကသာ မပြည့်စုံရင်တော့
မကောင်းတာရှိမှာပဲ။ တရားသမားဆိုတာကလည်း သူ့
အဆင့်နဲ့သူပဲလေ။ ဘယ်သူကပြည့်စုံတယ်ပြောလို့ရမှာလဲ။
ဒါပေမယ့် လောကမှာကများသောအားဖြင့် တရားသမား
တွေကိုပဲ မြင်ပြီးတော့ တရားကိုမမြင်ဘဲနဲ့ အပြစ်ပြော
တတ်တဲ့လူတွေရှိတယ်။ တရားကို တကယ်မြင်သွားပြီ
ဆိုရင် တရားသမားကိုသနားရုံပဲ သနားမယ်။ မပြည့်စုံ
သေးလို့။ အပြစ်တော့မပြောတော့ဘူး။ ဒီနေရာမှာဆိုလို
တဲ့သဘောကလည်းပဲ တရားကိုမြင်ရင် မြင်အောင်
ကြည့်တရားကို၊ ဒါပေမယ့် ဘုရားရဲ့ဂုဏ် တရားဓမ္မ
တွေကို ဘာတွေဖုံးနေတတ်လဲဆိုရင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖုံးနေ
တတ်တယ်။ သာသနာဆိုတာတရားပဲ။ သာသနာဝန်ထမ်း
ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဖုံးနေတတ်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့
အားမလို အားမရဖြစ်မိတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ မကျေ
မနပ်ဖြစ်မိတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ တအားသဘောကျ
တာတွေဖြစ်မိတယ်။ ကြိုက်တာ ခင်တာတွေဖြစ်မိတယ်
တဲ့။ တကယ်တမ်းသာသနာတော်မှာ ဘုရားကိုကြည်ညို
ရင် ဘုရားပုံတော်ကို သဒ္ဓါအစစ်နဲ့ကြည်ညို၊ ဘုရား
ဂုဏ်တော်တရားကို ပညာအစစ်နဲ့ ကြည်ညိုတဲ့။ အဲသလို
ကြည်ညိုနိုင်တဲ့အဆင့်ရောက်မှ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိဆိုတာက ဖြစ်လာတယ်။ ဒါဖြင့်
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဟောဒီ သံဃာအကြောင်းကို

မပြောခင် ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိကိုပြန်ပြောမယ်။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိကို ပြန်ပြောမယ်။ ဘာလို့လဲဆိုရင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးဟောခဲ့တဲ့ တရားအတိုင်း ကျင့်နေကြသူတွေကို သံဃာလို့ခေါ်တာကိုး။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ တရားဆိုတာသည် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်တော်ပါပဲ။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်တော်ဟာ အရဟံ သမ္မာ သဗ္ဗုဒ္ဓေါလို့ အများကြီးရှိတဲ့အထဲမှာ အဲဒီကိုးပါးအပြင် မရေမတွက်နိုင်အောင်များတဲ့ အထဲမှာ ဂုဏ်တော်လေး (၁)ခုပြောမယ်။ အဲဒီ ဂုဏ်တော်လေးက ဘာဂုဏ်တော်လဲ ဆိုတော့ သုဂတဂုဏ်တော်၊ သုဂတော၊ သောဘဂဝါ သုဂတော၊ သောဘဂဝါ။ အရဟံ၊ သော ဘဂဝါ သုဂတောလို့ ရွတ်ဆိုနေကြတဲ့ သုဂတဆိုတဲ့ဂုဏ်၊ သုဂတဆိုတာက ရှေးဘုရားရှင်တွေကဲ့သို့ ကောင်းသော လာခြင်းရှိတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား။ ရှေးဘုရားရှင် တွေကဲ့သို့ ကောင်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ရှေးဘုရားရှင်တွေကဲ့သို့ ကြွတော်မူခြင်း ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်ကိုစသည် စသည်အားဖြင့် သုဂတအနက် အဓိပ္ပါယ်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဂုဏ်တော်တွေ အများကြီးထဲမှာ အဲဒီ သုဂတ ဂုဏ်တော်ကို ရွေးပြောမယ်။ နားလည်လွယ်အောင်လို့ အဲဒီသုဂတဂုဏ်တော်ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေ အများကြီး

ထဲမှာ နားလည်လွယ်တဲ့ နားလည်လွယ်မယ်ထင်တဲ့
 ဂုဏ်တော်လေးတစ်ခု ပြောမယ်။ ဒါကလည်း ကျေးဇူး
 တော်ရှင်တောင်စွန်းဓမ္မဒူတ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
 ဦးပဉ္စင်းကို ကလေးတွေ အတွက် ဘုရားဂုဏ်တော်၊
 တရားဂုဏ်တော်၊ သံဃာဂုဏ်တော်တွေ၊ ဘုရား၊ တရား၊
 သံဃာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကလေးတွေနားလည်အောင်
 ရေးစမ်းဆိုပြီး ရေးခိုင်းတယ်။ ရေးခိုင်းတော့ စာအုပ်တော့
 မဖြစ်သေးဘူး။ အကြမ်းပဲရှိသေးတယ်။ အဲဒီဘုရား
 ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို ဦးပဉ္စင်းက နားလည်အောင်ရေးတဲ့
 နေရာမှာ သုဂတဂုဏ်လေးကို ဘယ်လိုရေးလိုက်သလဲ
 ဆိုတော့ သုဂတော စကားကောင်းကို အပြောကောင်း
 တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားတဲ့၊ ဒါဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
 မြတ်ကြီးရဲ့ဂုဏ်တော်တစ်ခုကို နည်းနည်းလေးပဲပြောတာ။
 စကား ကောင်းကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပြောတဲ့
 စကားတွေက အကောင်းချည်းပဲ၊ စကားပြောသမျှ စကား
 လည်းကောင်း၊ ပြောပုံပြောနည်းကလည်း အကောင်းတဲ့၊
 တချို့က စကားကောင်းတော့ပြောမယ်။ မပြောတတ်တဲ့
 အတွက် ပိဿာလေးနဲ့ဘေးပစ်ဖြစ်တတ်တယ်။ ဘယ်သူမျှ
 အကောင်းကိုလက်မခံဘူး။ တချို့ကျတော့ အပြော
 ကောင်းတယ်။ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နဲ့ လူဆယ်ယောက်
 ဆယ့်ငါးယောက်၊ အယောက် (၂၀)၊ (၁၀၀)ထိန်းအောင်
 လည်းပြောနိုင်တယ်။ အပြောကောင်းတယ်၊ အဲ ဒါပေမယ့်

စကားက မကောင်းဘူး။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့
 ဂုဏ်တော်ထဲမှာ စကားကောင်းကိုအပြောကောင်းတဲ့
 ဂုဏ်ပါတယ်။ အဲဒါတရားပဲ။ သံဃာဆိုတာ ဘာလဲတဲ့။
 တရားကို လိုက်ကျင့်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်စကားကောင်းကို
 အပြောကောင်းတဲ့မြတ်စွာဘုရား။ အဲဒီစကားကောင်းကို
 အပြောကောင်းတဲ့ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်သည် ဘုရား
 ကိုယ်တိုင်ကျင့်တယ်။ စကားကောင်းကိုပြောတယ်၊
 အပြောကလည်းကောင်းတယ်။ ဒါဖြင့် မိမိတို့တတွေ
 ကရော အဲဒီအတိုင်း မကျင့်နိုင်ဘူးလားဆိုတော့ ကျင့်ကို
 ကျင့်နိုင်ရမယ်။ ပြောသမျှစကားတိုင်း ဘာဖြစ်ရမလဲ၊
 အကောင်းပြောတဲ့။ အပြောတိုင်းဟာလည်း အကောင်း
 ဖြစ်ရမယ်တဲ့၊ စကားလည်းကောင်းရမယ် အပြောလည်း
 ကောင်းရမယ်တဲ့။ များသောအားဖြင့် စကားကောင်းပြီး
 အပြောမကောင်းတတ်ကြတာတွေရှိတယ်။ အပြော
 ကောင်းပြီးတော့ စကားမကောင်းတတ်ကြတာတွေရှိ
 တယ်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ကတော့ ဒီလိုတွက်တွက်ကြည့်ပါတယ်။
 ဪ... ဦးပဉ္စင်းတို့ ငယ်ကတည်းက သချာ်ဝါသနာပါ
 တော့ သချာ်နဲ့တွက်ကြည့်တယ်။ ဟောဒီဘဝတစ်ခုမှာ
 စကားပေါင်း စကားသန်းပေါင်းတစ်ထောင်လောက် ပြော
 ခွင့်ရှိတယ်ဆိုရင် အလဟဿပြောပစ်တဲ့စကားတွေက
 ဘယ်လောက်နုမြောစရာကောင်းလိုက်လဲလို့ တွက်ကြည့်
 တယ်။ စကားလုံးတိုင်း၊ စကားလုံးတိုင်းတွေဟာ ကောင်း

တဲ့စကားတွေပြောဖြစ်ဖို့ ကောင်းပြန်တော့လည်း အပြော
 ကောင်းပြီး အများနားလည်အောင်ပြောဖြစ်ဖို့ တော်တော်
 အရေးကြီးပါလားလို့ အဲဒီလိုတွက်မိတယ်။ ဒီလိုမှ
 မဟုတ်ရင် ကိုယ်ပြောတဲ့စကားတွေကို ပေါ့ပေါ့တန်တန်
 တွက်ပြီး ပြီးကဖြစ်ပဲ ပြောမိကြတယ်။ အကျိုးမရှိတဲ့စကား
 တွေပြော ဖြစ်တယ်။ အချိန်ကုန်ခံပြီးတော့ စကားတွေ
 ပြောဖြစ်တယ်။ စောစောကပဲ ပြောခဲ့မိသေးတယ်။ အဲဒါနဲ့
 ပတ်သက်ပြီးတော့ ဆိုပါစို့ မိမိတို့ဟာ ဘဝသက်တမ်း
 တစ်ခုအနေနဲ့ စကားနဲ့သတ်မှတ်ပြီးတော့ကာကြည့်ရင်၊
 သူများဘာသာတွေလို သတ်မှတ်တာမဟုတ်ဘူးပေါ့လေ။
 သဘောပြောတာပေါ့။ နောက်စကားတစ်ခွန်းပြောပြီးရင်
 တစ်ခွန်းပြော ခွင့်ရှိရင် မသေခင် တစ်ခွန်းပြောပြီးရင်
 သေတော့မယ့်အခြေအနေရောက်နေတဲ့ အခြေအနေမျိုး
 ဆိုရင် ဘာစကားပြောမလဲ၊ ကောင်းတဲ့စကား၊ နောက်
 စကား ဆယ်ခွန်းပြောပြီးရင်၊ အခွန်းတစ်ရာပြောပြီးရင်
 သေတော့မယ်ဆိုရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ၊ အကျိုးရှိတဲ့
 စကားမျိုးကို ပြောသင့်တယ်။ အဲဒီလိုတွက်ရမယ်။
 ဒါကြောင့်မို့ မိမိတို့က ဘုရားကိုကြည်ညိုတယ်၊ တရားကို
 ကြည်ညိုတယ်ဆိုရင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့
 တရားတွေ အတိုင်းလိုက်ကိုကျင့်ရမယ်တဲ့။ အဲဒီလို
 ကျင့်လို့ရှိရင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ တပည့်
 သာဝကသံဃာ ထဲမှာစာရင်းဝင်သွားနိုင်ပြီ။ သံဃာ

ကလည်း (၂)မျိုးရှိပါတယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီးရဲ့ စကားတွေကို လိုက်နာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း
 သံဃာလို့ခေါ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီသံဃာက သုံးလို့
 သာသုံးတာပါ။ အဲဒါက သံဃာအစစ်မဟုတ်ဘူးပေါ့။
 သံသရာကိုကြောက်ပြီးတော့ သံသရာဘေးတွေကို ကြည့်
 တတ်လို့ ဘိက္ခုရဟန်းလို့ခေါ်တာလောက်ပဲရှိပါတယ်။
 တကယ့်သံဃာအစစ်က ကိလေသာတွေကို သတ်တတ်
 လို့လည်း သံဃာလို့ခေါ်တယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီးရဲ့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေနဲ့ သံဃာတော်အရှင်မြတ်
 တွေ စိတ်တူကိုယ်တူနဲ့ ဆောင်ရွက်ကြလို့လည်း သံဃာလို့
 ခေါ်တယ်တဲ့။ အဲဒီ သံဃာကိုကြည့်ညှိတတ်ဖို့ကျတော့
 သဒ္ဓါနဲ့ကြည်ညိုမလား၊ ပညာဉာဏ်နဲ့ကြည်ညိုမလားလို့
 ပြန်ကြည့်ပါ။ သဒ္ဓါနဲ့ကြည်ညိုမလား၊ ပညာဉာဏ်နဲ့
 ကြည်ညိုမလားလို့ကြည့်တော့ သဒ္ဓါနဲ့ကြည်ညို ပြန်ရင်
 လည်း ပညာဉာဏ် နေတဲ့သဒ္ဓါသက်သက်နဲ့ ကြည်ညိုရင်
 ကိုယ်သဘောကျတဲ့ ဘုန်းကြီးကိုသာ ကိုယ်ကြည်ညို
 တယ်တဲ့။ ကိုယ်သဘောမကျတဲ့ ဘုန်းကြီးကိုမကြည်ညို
 ဘူးတဲ့။ ကိုယ့်ဆရာသမားကိုမှ ကြည်ညိုတယ်၊ သူများ
 ဆရာသမားကို မကြည်ညိုဘူးတဲ့။ ဉာဏ်မပါလို့ ကြည့်
 နောက် ကိုယ်နဲ့ရင်းနှီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှ ကြည်ညိုတယ်၊
 ကိုယ်နဲ့ မရင်းနှီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မကြည်ညိုဘူးတဲ့။ ဘယ်
 လောက်ထိ ကြောက်စရာကောင်းသွားလဲဆိုတော့ ကိုယ့်

ဆရာသမားဟောတဲ့ တရားမှကြည်ညိုတယ်။ သူများ
 ဟောတဲ့တရားကို မကြည်ညိုဘူးတဲ့ အဲဒီလောက်ထိ
 ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါ သဒ္ဓါတစ်ဘက်သပ်ဖြစ်သွားတာ
 ပညာဉာဏ်နဲ့ ပြောကြစို့ဆိုရင် ပညာဉာဏ်နဲ့တစ်ဘက်ပဲ
 ကြည့်တယ်။ သဒ္ဓါမပါတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ သံဃာကို
 ကြည်ညိုတဲ့နေရာမှာ သံဃာကို ဘယ်လိုကြည့်တတ်
 သလဲဆိုတော့ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ ဉာဏ်တစ်ထွား၊ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့
 ဉာဏ်တစ်ပေ။ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ဉာဏ်တစ်တောင်နဲ့ သံဃာ
 တွေကို ဘာလုပ်တတ်လဲဆိုတော့ တိုင်းကြည့်တတ်
 တယ်။ သံဃာစစ်မစစ်ချိန်ကြည့်တတ်ကြတယ်။ ကိုယ့်မှာ
 ရှိတဲ့ဉာဏ်နဲ့ ကိုက်ချိန်တော့ ဘယ်ပြည့်စုံနိုင်မလဲ။
 အဲဒီလိုချိန်ကြည့် လိုက်ရင် သံဃာကိုကြည်ညိုမှုထက်
 ဘာတွေဝင်လာ တတ်သလဲဆိုရင် သံဃာရဲ့အပြစ်တွေကို
 မြင်လာတတ်တယ်တဲ့။ သံဃာရဲ့အပြစ်တွေကို မြင်တာ
 ထက် သံဃာကို အပြစ်တွေရှာမတွေ့တော့ ဘုန်းကြီး
 တွေရဲ့အပြစ်ကို မြင်လာတတ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဆိုလို
 ချင်တာက သဒ္ဓါတဘက်သတ်ထဲကြည့်ရင်လည်း ကိုယ်
 ကြိုက်တာမှ ကြည်ညိုနှစ်သက်တတ်ကြတယ်။ ဉာဏ်
 တစ်ဘက်ထဲနဲ့ ကြည့်ရင်လည်း၊ စိတ်ကြိုက်မတွေ့
 ရင်လည်း အပြစ်မြင်လာတတ်တယ်။ အဲဒီဉာဏ်၊ အဲဒီ
 သဒ္ဓါသည် သဒ္ဓါအစစ် လည်းမဟုတ်ဘူး။ ဉာဏ်အစစ်
 လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုလေး ပြောကြည့်လိုက်တယ်။

ဟို ဒီကနေ့ ဓမ္မစကြာအခါတော် နေ့ဆိုတော့ ဓမ္မစကြာ
တရားလေး နည်းနည်းပြောချင်တယ်။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ
အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ၊ အစွန်းနှစ်ပါးကို
မမှီဝဲနဲ့တဲ့။ ပထမအစွန်းကဘာလဲ၊ ယောစာယံ ကာမေသု
ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ ဟီနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိ
ကော အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော။ တစ်ခုကျတော့
အတ္တကိလမထာနု ယောဂေါတဲ့၊ အစွန်း (၂)ပါး၊ အစွန်း
(၂)ပါးကို ဦးပဉ္စင်းတို့ ဟိုစာလိုရှင်းတာထက် နားလည်
အောင်ရှင်းမယ်ပေါ့။ ဒီအစွန်း (၂)ပါးကို တရားထိုင်ပြီးမှ
ကျင့်လို့ရမယ်ထင်နေတာ။ လောကသဘောနဲ့ကို ဒီ
အစွန်း(၂)ပါးက လွတ်အောင်ကျင့်ရမယ်။ အချိန်မရွေး
လွတ်အောင်ကျင့်ရမယ်ဆိုတော့ လောကသဘောနဲ့ပဲ
ပြောမယ်။ အိမ်မှာ မိမိတို့ အဝတ်အစားတွေရှိတယ် (၁၀)
စုံ၊ အစုံ (၂၀)၊ အစုံ (၅၀)၊ အစုံ(၁၀၀) ရှိချင်သလောက်
ရှိသင့်သလောက်၊ ရှိထားမယ်။ ရေမိုးချိုးပြီးတော့ အဝတ်
အစားဝတ်တော့မယ်ဆိုတာနဲ့ အဝတ်အစားကိုရွေးပြီး၊
ဘာရွေးမလဲ၊ ကောင်းတာကိုလိုက်ရွေးတယ်ဆိုပါစို့၊
ဒါထက် ဒါကောင်းတယ်၊ ဒါထက် ဒါကောင်းတယ်လို့
ကောင်းတာကိုလိုက်ရွေးရင် အဲဒါအစွန်း (၁)ပါးငြိတယ်လို့
ခေါ်တယ်။ ကောင်းတာ ကောင်းသထက်ကောင်း၊
ကောင်းသထက်ကောင်းတာ ကြိုက်သထက် ကြိုက်တာ
လိုက်ရွေးရင် အဲဒါ အစွန်း(၁)ပါးငြိတာလို့ခေါ်တယ်။

ကဲဒါဖြင့်ရွေးတာကို ဒီလောက်အပြစ် မှတော့ မရွေးတော့ ဘူးဟာ၊ ဘာမှမဝတ်တော့ဘူးဆိုရင်လည်း အစွန်း(၁)ပါး ငြိသွားပြန်ရော၊ အဲဒီ ကာမသုခလ္လိကာနိယောဂေါနဲ့ အတ္တကိလမထာနိယောဂေါနဲ့က တော်တော်အရေးကြီး ပါတယ်။ အရာကျယ်ပါတယ်။ အခုနားလည်လွယ် အောင်ပြောပြပါမယ်။ အဝတ်အစားတွေကို ကိုယ်ကြိုက် တာတွေကိုသာ တဏှာနဲ့ ရွေးဝတ်ရင် အစွန်း(၁)ပါးငြိ သွားပြီ။ ဒါဖြင့် မရွေးဘူး၊ မဝတ်ဘူးဆိုတော့လည်း ဒေါသနဲ့အစွန်း(၁)ပါးငြိသွားပြီ။ ဒါဖြင့် အဲဒီအစွန်း (၂)ပါးက လွတ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အိမ်မှာနေရင် အိမ်မှာ ဝတ်သင့်တဲ့အဝတ် ဝတ်လိုက်၊ အပြင်သွားမယ်ဆိုရင် အပြင်မှာ ဝတ်သင့်တာလေးကို ဝတ်လိုက်၊ ဝတ်သင့် တာလေးကို ရွေးလွန်းရင်လည်းငြိမှာ၊ မဝတ်ရင်လည်းငြိ မှာ ဆိုတော့ ဝတ်သင့်တာလေးကိုဝတ်၊ ညအိပ်ဝတ်တဲ့ အဝတ်နဲ့ပွဲနေ ပွဲထိုင်သွားတဲ့အဝတ်နဲ့ တူကိုမတူဘူး။ အဲဒီလိုမျိုးပေါ့။ ဒါက ဝတ်တဲ့နေရာမှာပြောသလို၊ စားတဲ့ နေရာမှာလည်းပြန်ကြည့်၊ ထမင်းပွဲရှေ့ရောက်နေတဲ့အခါ မှာ တည့်တာမတည့်တာကို ဂရုမစိုက်ဘဲနဲ့ တည့်လည်း မတည့်ဘူး ကိုယ်ကြိုက်ကြီးပဲစားလွန်းအားကြီးရင်လည်း အစွန်းတစ်ပါးငြိသွားတယ်။ ဟာ အဲဒါမတည့်ဘူးလေ၊ အဲဒါမစားနဲ့လေ။ အဲဒါသွေးတိုးမယ်လေ၊ အဲဒါနှလုံးရောဂါ စသည်အားဖြင့်ဘေးက၊ ကဲ အဲဒါဆိုရင် မစားဘူးဟာ၊

(၁)ရက်မစားဘူး၊ (၂)ရက်မစားဘူးနေပြန်ရင်လည်း တစ်နပ်ပဲမစားဘူးနေပြန်ရင်လည်း အစွန်း(၁)ပါးငြိသွားပြီ။ အစွန်း(၁)ပါးလွတ် ချင်တယ်ဆိုရင် စားစရာကိုဘာလုပ်ရမလဲစား။ မစားဘဲနေရင်ငြိသွားပြီ။ စားစရာကို မစားဘဲနေရင် ငြိသွားပြီ။ စားစရာကို စားတဲ့နေရာမှာလည်းပဲ အတင်းအဓမ္မ စားပြန်ရင်လည်း၊ ကြိုက်တာစားပြန်ရင်လည်းပဲငြိသွားပြီ။ ဘာစားရမလဲ၊ စားသင့်တာစား၊ အဲဒါ သဘောပေါက်ရင် ဝတ်သင့်တာဝတ်၊ မဝတ်ပြန်ရင်လည်း ငြိသွားပြီ။ အစွန်း(၂)ပါးလွတ်သွားတဲ့နည်းကို ဘာနည်းလို့ခေါ်လဲဆိုရင် မဇ္ဈိမပဋိပဒါလို့ခေါ်တယ်။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဆိုတာသည် မဂ္ဂင်(၈)ပါးကိုခေါ်တယ်။ စားသင့်လို့စားတဲ့ သဘောနားလည်ရင်၊ ဝတ်သင့်လို့ဝတ်တဲ့သဘောနားလည်ရင်၊ နေသင့်လို့နေတဲ့သဘောနားလည်ရင်“ဟာ ဒီအိမ်ကမကောင်းသေးဘူးဟေ့၊ ဟာ ဒီအိမ်ကကောင်းတယ်ဟေ့၊ ဟာ ဒီထက်ကောင်းအောင်ဆောက်အုံးမယ်ဟေ့၊ ဟာ တို့အဆင့်အတန်းကဘယ်လို၊ သူ့အဆင့်အတန်းက ဘယ်လိုဆိုတဲ့ အစွန်း(၁)ပါးငြိတာတွေလည်း” မလာတော့ဘူးတဲ့၊ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ အန္တရာပဗ္ဗဇိတေန နသေဝိတဗ္ဗာ အဲဒီအစွန်း (၂)ပါးကို မမှီဝဲနဲ့တဲ့။ မစားနဲ့ ပြောတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ကြိုက်တာချည်းပဲစားလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ စားသင့်တာစား၊ မဝတ်နဲ့လို့ပြောတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကြိုက်တာချည်းပဲဝတ်တော့လို့ ပြောတာ

လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဝတ်သင့်တာဝတ်။ မနေနဲ့လို့ ဒီအိမ်၊
 ဒီကျောင်း၊ ဒီကန်မှာ မနေနဲ့လို့ပြောတာလည်းမဟုတ်ဘူး။
 ဟာ အကောင်းချည်း ရွေးနေလို့ပြောတာလည်း မဟုတ်
 ဘူး။ နေသင့်တဲ့နေရာမှာနေ။ အဲဒါကိုသဘောပေါက်
 လိုက်လို့ရှိရင် အစွန်း(၂)ပါးလုံးဟာ လွတ်သွားပြီ။
 အဲဒီအစွန်း (၂)ပါးက လွတ်တာကို ဘာလို့ခေါ်လဲဆိုရင်
 မဂ္ဂလို့ခေါ်တယ်။ မဂ္ဂင်(၈)ပါး အကျင့်တရားလို့ခေါ်တယ်။
 အဲဒီအစွန်း(၂)ပါးကလွတ်ဖို့များသောအားဖြင့် ကြည့်ကြည့်
 ပေါ့။ စားခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဝတ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ နေခဲ့ဖူးပါတယ်။
 သွားခဲ့ လာခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကြည့်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ စားခဲ့၊ ဝတ်ခဲ့၊
 နေခဲ့တဲ့ အဲဒီ စားရင်း၊ ဝတ်ရင်း၊ နေရင်းနဲ့ပဲ အစွန်း(၂)ပါး
 ကို ဟိုဘက်ရောက်လိုက် ဒီဘက်ရောက်လိုက်နဲ့ပဲ နေနေ
 တာပါတဲ့။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းက သွားတယ်ဆိုတာ တော်
 တော်ရှားပါတယ်။ ဟိုဟာလေးကောင်းမယ်ထင်ရင် လုပ်
 ကြည့်လိုက်။ ဒီဟာ လေးကောင်းမယ်ထင်ရင်လုပ်ကြည့်
 လိုက်နဲ့ပဲ အစွန်းတွေပေါ် လျှောက်နေခဲ့တာပါ။ ဟောဒီ
 မဇ္ဈိမပဋိပဒါက မသွားတတ်တဲ့လူတွေအတွက် လမ်းလေး
 ကကျဉ်းကျဉ်း ကလေးတဲ့သွားတတ်တဲ့လူကျတော့ လမ်း
 ကအကျယ်ကြီးတဲ့။ ဒါလေးအရေးကြီးပါတယ်။ တချို့က
 ဘာပြော ကြသလဲဆိုတော့ မဇ္ဈိမပဋိပဒါကို ကြိုးတန်း
 ပေါ်မှာ လမ်းလျှောက်သလိုပဲတဲ့၊ မလွယ်ဘူးတဲ့၊ ဦးပွင်း
 ကတော့ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။ ဟိုင်းဝေးကားလမ်းမကြီး

ပေါ်မှာ လမ်းလျှောက်သလိုပါပဲလို့ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။
မဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းပေါ်ကို မလျှောက်တတ်တဲ့လူကျတော့
ကျဉ်းကျဉ်းလေး၊ ဒီလမ်းလေးဟာ မနေတတ်တဲ့
လူအတွက်ကျတော့ ကျဉ်းကျဉ်းလေး တော်တော်
ခက်ခဲတယ်၊ လျှောက်ရတာ။ နေတတ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊
လျှောက်တတ် သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ စားတတ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊
ဝတ်တတ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ လမ်းက အကျယ်ကြီး၊
စားရင်းနဲ့လည်း ဒီလမ်းကိုလျှောက်နေတာ၊ သွားရင်းနဲ့
လည်းဒီလမ်းကို လျှောက်နေတာပဲတဲ့။ အဲဒါမှီလို့ စားတဲ့
နေရာမှာလည်း အစွန်း (၂)ပါးမငြိနဲ့၊ ဝတ်တဲ့အခါမှာလည်း
အစွန်း(၂)ပါးမငြိနဲ့၊ အချိန်တိုင်းအချိန်တိုင်းမှာ အစွန်း
(၂)ပါးမငြိနဲ့ အစွန်း(၂)ပါးကို ဘာနဲ့ငြိတာလဲလို့ပြောရရင်
ဟိုဘက်က သဒ္ဓါအတုနဲ့လည်း ငြိတတ်တယ်တဲ့။ ဟောဒီ
ဘက်က ဉာဏ်အတုနဲ့လည်းငြိတတ်တယ်တဲ့။ သဒ္ဓါအစစ်
စရိုက်ရှိတဲ့သူဟာ လောဘစရိုက်နဲ့ နီးစပ်တတ်ပါတယ်တဲ့။
ပုံသဏ္ဌာန်အမူအရာတွေရော၊ ပညာစရိုက်ရှိတဲ့သူဟာ
ပညာအစစ်စရိုက်ရှိတဲ့သူဟာ ဒေါသစရိုက်ရှိတဲ့သူနဲ့ နီးစပ်
တတ်ပါတယ်တဲ့။ ပညာစရိုက်ရှိတဲ့သူဟာ သုတ်သုတ်
သုတ်သုတ်နဲ့ အမြန်ဆုံးဖြတ်ချက်ချတတ်ပြီး လုပ်တတ်
သလို၊ ဒေါသစရိုက်ရှိတဲ့သူကလည်း မြန်မြန်လုပ်တတ်
တယ်။ သဒ္ဓါအများရှိတဲ့သူကျတော့ အေးအေးဆေးဆေး
သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ကြည်ကြည်လင်လင်နဲ့ ဖြည်းဖြည်းလေး

လေး လုပ်တတ်သလို၊ လောဘစရိုက်ရှိတဲ့သူကလည်း ဖြည်းဖြည်းလေးလေးလုပ်တတ်တယ်တဲ့။ ဒါကြောင့်မိမိတို့က ဘုရားကြည်ညိုတယ်၊ တရားကြည်ညိုတယ်၊ သံဃာကြည်ညိုတယ်၊ သံဃာကြည်ညိုတဲ့နေရာမှာ သဒ္ဓါအစစ်လည်းပါရမယ်၊ ဉာဏ်အစစ်လည်းပါရမယ်တဲ့။ သဒ္ဓါအစစ်မဟုတ်ပဲနဲ့ သဒ္ဓါအတုဖြစ်ခဲ့ရင် ကိုယ်နဲ့နီးစပ်ရာမှာ ကြည်ညိုတတ်တယ်။ ကိုယ့်ဆရာမှ ကြည်ညိုတတ်တယ်။ ကိုယ့်ဆရာဟောတဲ့တရားမှ ကြည်ညိုတတ်တယ်လို့ အစွန်းငြိသွားတတ်ပါတယ်။ သဒ္ဓါနဲ့ပညာကြောင့် အစွန်း(၂)ပါးငြိသွားတယ် ပြောတယ်ဆိုတာသည် သဒ္ဓါက အစစ်မဟုတ်ဘူး၊ အတုတဏှာ။ ပညာနဲ့အစွန်းငြိတယ်ဆိုတာက ပညာအစစ်မဟုတ်ဘူး၊ ဒေါသ။ အားမနာတမ်း အနေနဲ့ပြောရရင် သံဃာကိုရွေးရင်းရွေးရင်းနဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့အပြစ်ပဲ မြင်တတ်တယ်တဲ့။ အဲဒီတော့ မိမိတို့က သဒ္ဓါအစစ်ဝင်မယ့်အစား တဏှာဝင်ရင် အစွန်းငြိသွားတယ်။ ပညာအစစ်ဝင်မယ့်အစား ဒေါသဝင်သွားရင် အပြစ်မြင်တတ်ပြီးတော့ အစွန်းငြိသွားတတ်တယ်တဲ့။ သဒ္ဓါနဲ့ပညာနဲ့ နှစ်ခုထပ်နေရတယ်။ သဒ္ဓါ၊ ပညာ (၂)ပါးစုံမှ ဘုရားလည်း ကြည်ညိုတတ်တယ်၊ တရားလည်း ကြည်ညိုတတ်တယ်၊ သံဃာလည်း ကြည်ညိုတတ်တယ်။ ဒီသဒ္ဓါ၊ ပညာ(၂)ပါးစုံ ဖို့ဆိုတာကျင့်လို့ရတာမဟုတ်ဘူးနော်၊ ကျင့်လို့ရတာ တစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘူး။ အကျင့်တရားသက်သက်က

စရဏ၊ အသိတရားသက်သက်ကဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်တော် တစ်ခုကိုကြည့်ရင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ကျင့် လည်းကျင့်တယ်၊ သိလည်းသိတယ်၊ အသိမပါဘဲ ကျင့် နေပြန်ရင် အစွန်းငြိသွားတတ်တယ်တဲ့။ အကျင့်မပါဘဲ သိရုံလည်းပဲ အစွန်း ငြိသွားတတ်တယ်တဲ့၊ ဟောဒီအစွန်း (၂)ပါး မငြိနဲ့ဆိုတဲ့စကားဟာ အလွန်အရာကျယ်ပြီးတော့ အလွန်တန်ဖိုးကြီးပါတယ်။ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးက ဝိဇ္ဇာအားသန်တာလား၊ စရဏအားသန်တာလား၊ နှစ်ပါးညီတာလားဆိုတော့၊ (၂)ပါးညီတာ၊ ဝိဇ္ဇာတစ်ဘက်အားသန်သွားရင်လည်း အစွန်းငြိသွားတတ်ပါတယ်တဲ့။ အကျင့်မပါတော့ဘူး၊ စရဏအားသန်သွားရင်လည်း အသိမပါတော့ဘူး။ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာနဲ့စရဏ(၂)ပါး စုံလည်းစုံ ဆုံလည်းဆုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မဇ္ဈိမပဋိပဒါ လမ်းလျှောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို့ခေါ်ပါတယ်။ အခု ပြောခဲ့တဲ့ သဒ္ဓါနဲ့ပညာနဲ့ညီရမယ်၊ ဟောဒီဘုရားကြည်ညို တယ်၊ တရားကြည်ညိုတယ်။ သံဃာကြည်ညိုတယ် ဆိုတာက ဘာအရေးကြီးသလဲ၊ အသိအရေးကြီးတယ်။ အဲဒီအသိအတိုင်း မိမိစိတ်ကလေးထားသွားရင် အဲဒါကို အကျင့်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီအသိ ကလည်းပဲ ဗဟုသုတ အရေးကြီးတယ်။ ဗဟုသုတမှန်မှ စိန္တာမယ စဉ်းစားတဲ့ ဉာဏ်မှန်တယ်။ စိန္တာမယ ဉာဏ်မှန်မှသဘောပေါက်တဲ့

အမြတ်ဆုံး (၃)ပါး သရဏဂုံတရားတော်

၁၆၅

ဘာဝနာမဏဉာဏ်မှန်လာတယ်။ ဟောဒီ ဝိဇ္ဇာစရဏ
သမ္ပန္နဂုဏ်တော်လေးကိုသာ သဘောပေါက်ရင် အစွန်း
(၂)ပါးကနေလွတ်သွားပြီ။ အကျင့်လည်းပဲ တစ်ဘက်
မသန်တော့ဘူး။ အသိလည်းပဲတစ်ဘက်မသန်ဘူးတဲ့၊
အသိတစ်ဘက်ထဲသန် ပြီးတော့ မကျင့်ကြလို့ပျင်းနေတဲ့
လူတွေတပုံကြီး။ အကျင့်တော့အားသန်တယ်ကဲ့ အသိ
မပါပဲနဲ့ပျင်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်းတစ်ပုံကြီးတဲ့။ မပျင်း
မပျင်းတော့တဲ့သူတွေတန်တဲ့ ဟောဒီဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န
ဂုဏ်တော်၊ အမှန်ကတော့လည်း မပျင်းတာ၊ မပျင်းတာ
မျိုးဟာ ရဟန္တာမျိုးပဲရှိမပေါ့။ ပုထုဇဉ်တွေသဘာဝက
ဒီစိတ်ဓာတ်မျိုးတွေ ရှိနေသေးတာပဲ၊ ဝိဇ္ဇာနဲ့စရဏကို
သဘောပေါက်ပြီးတော့ ကျင့်လည်းကျင့်၊ သိလည်းသိ
ဆိုတဲ့နေရာမှာဝိဇ္ဇာကို အခြေခံပြီး ကျင့်လို့ရသလို စရဏ
ကိုအခြေခံပြီးတော့လည်း သိလို့ရပါတယ်တဲ့။ နှစ်ခုလုံး
ညီသွားဖို့ဆိုရင် သဒ္ဓါလည်းမှန်ရတယ်၊ ပညာလည်း
မှန်ရတယ်၊ သဒ္ဓါ၊ ပညာမှန်လို့ရှိရင် ဘုရားကိုကြည်ညို
တတ်ပါတယ်။ တရားဆိုတဲ့ဂုဏ်တော်လည်း ကြည်ညို
တတ်ပါတယ်။ ပုံတော်လည်းကြည်ညိုတတ်ပါတယ်။
သံဃာတော်အရှင်မြတ်တွေကိုလည်း ကြည်ညိုတတ်ပါ
တယ်တဲ့။ ဘာလို့ ကြည်ညိုတတ်တာလည်းကြည့်၊
ပုထုဇဉ်တွေရဲ့ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကြည်ညိုပုံနဲ့
အရိယာတွေရဲ့ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကြည်ညိုပုံနဲ့

မတူဘူး။ ဘာလို့မတူတာလည်းဆိုတော့ အရိယာတွေမှာ သဒ္ဓါဉာဏ်က ညှိပြီးသား ပုထုဇဉ်တွေကျတော့ သဒ္ဓါဉာဏ်ကိုညှိနေရတယ်။ မညှိ-ညှိအောင် ညှိနေရတယ်။ မညှိ-ညှိအောင်ညှိတဲ့နေရာမှာ လုပ်ညှိလို့မရပါဘူးတဲ့။ ကျင့်ညှိလို့မရပါဘူးတဲ့။ ဘာလုပ်မလဲသိပြီးတော့မှ ညှိရမှာတဲ့။ ဘာလေးလွန်သွားသလဲ ငါဘာလေးလွန်သွားသလဲ၊ ငါဘာလေးကို အဟုတ်ထင်သွားသလဲ၊ ငါဘာလေးကို အပြစ်မြင်သွားသလဲကြည့်နော်၊ ဒါရေးကြီးတယ်နော်၊ ဘာလေးကို အဟုတ်ထင်သွားသလဲ၊ ဟိုကတော့ အဟုတ်ထင်သွားတာနဲ့ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာ နိယောဂေါဖြစ်သွားတယ်။ ဘာလေးကို အပြစ်မြင်လိုက်တာနဲ့ အတ္တကိလမထာနိယောဂေါ ဖြစ်သွားတယ်။ လောဘနဲ့ဒေါသ ဝင်သွားတာပြောတာပါ။ အဲဒီတော့ သဒ္ဓါအစစ်က အဟုတ်ထင်တာမျိုး မဖြစ်ပါဘူး။ ပညာအစစ်ကလည်းပဲ အပြစ်မမြင်ပါဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့သဒ္ဓါပညာအစစ်က အပြစ်မြင်တာ ဘာကိုအပြစ်မြင်သလဲဆိုရင် သံသရာကြီးကိုအပြစ်မြင်တယ်။ ရုပ် နာမ်ဓမ္မ တွေကို အပြစ်မြင်သွားတာတဲ့။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဘုရားကို ကိုးကွယ်ပါ၏။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တရား ကိုကိုးကွယ်ပါ၏။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်ပါ၏ဆိုတာ ရွတ်လည်းရွတ်နေကြပါတယ်၊ ဆိုလည်းဆိုနေကြပါတယ်၊ တကယ်တမ်းကျတော့ ဟောဒီ

ဘုရားကို တကယ်ကိုးကွယ်ဖို့၊ ကိုးကွယ်တတ်ဖို့ ပုံတော်
 ရော ဂုဏ်တော်ရော ဘုရားတွေ့လိုက်တာနဲ့ လက်အုပ်
 မချီဘဲ မနေနိုင်ဘူး။ မိမိခေါင်းဦးထိပ်မှာ ဘုရားအမြဲ
 ရှိနေတယ်။ ဒါမျိုးကို၊ အဲဒါက ဘာကွာတာလည်းဆိုတော့
 အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အဲဒီဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ သဒ္ဓါအား
 ပေါ်ကွာသွားတာ။ အဲဒီဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ ပညာအား
 ပေါ်ကွာသွားတာ။ အဲဒီသူတော်ကောင်းဓာတ်အားတွေ
 ပေါ်မူတည်ပြီး တော့မှ ဘုရားပုံတော်တွေ၊ ဂုဏ်တော်တွေ
 ကို တကယ်မြင်ပြီးတော့ ကြည်ညိုတတ်ပါတယ်။ ဘုရား
 ကိုကြည်ညိုတတ်သလို၊ တရားကိုလည်းကြည်ညိုတတ်
 ပါတယ်။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကြည်ညိုတတ်ပါတယ်
 တဲ့။ အဲဒီ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ကြည်ညိုတတ်ရင်
 ဟောဒီ တရားကို မိမိတို့ အမြဲလိုက်ကျင့်နေရင်
 သံဃာကိုလည်း ကြည်ညိုတတ်သလို၊ ဟောဒီတရားကို
 ဟောဖော်ညွှန်ပြ ဖော်ထုတ်ခဲ့တဲ့ ဘုရားကိုလည်း
 ကြည်ညိုနေပါပြီတဲ့။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့စိတ်ဟာ
 ဘုရားရယ်၊ တရားရယ်၊ သံဃာရယ်ကို မခွဲတော့ဘူး၊
 ဘာလို့ မခွဲတော့သလဲဆိုရင် သူတို့ ပညာ၊ သဒ္ဓါရဲ့ အဆင့်
 အတန်းက ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ နောက် သံဃာတော်
 အရှင်မြတ်တွေရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေပါ အကုန်လုံး
 တစ်ထပ်တည်းသိနေပါတယ်တဲ့။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
 ဘုရားကိုကြည်ညိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဘုရား တရားတွေကို

မိမိသန္တာန်မှာ ကိန်းအောင်လိုက်ပြီးတော့ မိမိသိသမျှ
 မိမိတို့တရားနဲ့ပတ်သက်ပြီး အကုန်လုံးကို မျှဝေပေးပါ
 တယ်တဲ့။ အဲဒါ ဘုရားကြည်ညိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အစစ်။ ငါက
 ဘုရားကိုကြည်ညိုပါတယ်၊ တရားမရှိဘူးဆိုရင်၊ ငါက
 ဘုရားကိုကြည်ညိုပါတယ် တရားကိုမျှဝေတဲ့အလုပ်
 မလုပ်ချင်ဘူးဆိုရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် ဘုရားကြည်ညိုတာ
 အစစ် မဖြစ်နိုင်ဘူးတဲ့။ ဘုရားကြည်ညိုလို့ တရား
 ကြည်ညိုပါတယ်။ ဘုရား တရားကြည်ညိုလို့ တရားကို
 မျှဝေပါတယ်။ ဘုရားတရားကြည်ညိုလို့တရားကို
 ကျင့်ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ တပည့်
 အဖြစ်ခံယူပါတယ်တဲ့၊ ကိလေသာတွေကို မနိုင်နိုင်အောင်
 သတ်တဲ့ သံဃာ့အလုပ်တွေကို လုပ်နေပါတယ်ဆိုရင်
 မိမိကိုယ်တိုင်သည်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓအကြောင်း၊ ဓမ္မအကြောင်း
 သံဃာ့အကြောင်းကို သိသလို ဗုဒ္ဓအကြောင်းကို၊ ဓမ္မ
 အကြောင်းကို သူများတွေကိုလည်း သိစေချင်လာတယ်။
 အဲဒီသဒ္ဓါတရားတွေ၊ အဲဒီအသိဉာဏ်တွေ တိုးတိုး တိုးတိုး
 ပြီးတော့ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
 သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သရဏဂုံ(၃)ပါးကို ယုံကြည်
 ကိုးကွယ်မှုတွေက အားကောင်းလာပါတယ်တဲ့။ အဲသလို
 အားကောင်းလာရာကနေ အဲသလို သဒ္ဓါပညာတွေ
 အားကောင်းပြီးတော့ သရဏဂုံ (၃)ပါးကို တကယ်
 နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း၊ မတုန်မလှုပ်သက်ဝင်ယုံကြည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

အမြတ်ဆုံး (၃)ပါး သရဏဂုံတရားတော်

၁၆၉

ကို သောတာပန်လို့ခေါ်ပါတယ်။ အစကထက်တော့ သာလာတယ်။ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘယ်လိုမျှ မတုန်လှုပ်တော့ဘူး။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို တကယ်ယုံကြည်သွားတဲ့ တရားနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ လူဖြစ်နေရတာ၊ ဘုရားနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ လူဖြစ်နေရတာ၊ သံဃာနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ လူဖြစ်နေရတာ၊ ရတနာ(၃)ပါးနှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ ဟောဒီဘဝကြီးကို တို့လာတာ ဟောဒီလောကကြီးမှာ တို့ဟာ ဘုံရားအလုပ် တရားအလုပ်၊ သံဃာအလုပ်၊ သာသနာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အလုပ်၊ သရဏဂုံ(၃)ပါးနဲ့ပတ်သက်တဲ့အလုပ်ကိုပဲ တို့လုပ်တော့မယ်ဆိုရင်တဲ့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့သဒ္ဓါအားတွေ၊ ပညာအားတွေဟာ အစစ်တွေဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ အဲသလို တိုးတက်ရင်း တိုးတက်ရင်းနဲ့ အချိန်ဘယ်လောက်လို့သာ သတ်မှတ်လို့ မရရင်နေရမယ် ချက်ချင်းဆိုသလိုလည်းပဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အစလသဒ္ဓေါ-မတုန်မလှုပ်တဲ့ သဒ္ဓါရှိသူ၊ ပညာသဒ္ဓါညီမျှသွားသူ၊ အဲဒါဆိုရင် သောတာပန် ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ သဒ္ဓါအကြောင်းပြုပြီး သောတာပန်ဖြစ် သွားကြတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေတစ်ပုံကြီး၊ ပညာဉာဏ် အကြောင်းပြုပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တစ်ပုံကြီးရှိပါတယ်တဲ့။ အဲဒီသဒ္ဓါတွေ၊ ပညာတွေကို မိမိတို့ ရရပိုင်ပိုင် အားကိုးနိုင်သဖြင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို အားကိုးယုံကြည်နိုင်သဖြင့် တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် သဒ္ဓါ

ပညာတွေမြင့်ပြီးတော့ အစလသဒ္ဓေါ၊ တကယ့်ကို ပညာ
ဉာဏ်တွေ၊ သဒ္ဓါတရားတွေ တိုးတက်ပြီးတော့မှ အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ပြီး လောကအကျိုးတွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ
ခံစား၊ စံစားနိုင်၊ မိမိတို့ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ် ဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်
ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေကိုလည်း၊ သာမည ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
မရနိုင်တဲ့ချမ်းသာမျိုးကိုလည်း ရရောက်နိုင်တဲ့
သူတော်ကောင်းတွေ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု ပါဘုရား။

